

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretta De Rubois 20
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 81 (13.312)

Trst, četrtek, 6. aprila 1989

Pravi vihar zaradi uvedbe prispevkov za zdravstvene storitve

Z vseh strani dežujejo zahteve po spremembi odloka o ticketih

Opozicija zahteva celo preklic odloka - De Mita za ponedeljek sklical načelnike poslanskih skupin večine - Donat Cattin pripravljen na spremembe - Nasprotovanja tudi v vrstah večine

RIM — Vladi je uspelo prepričati vse svoje poslance, da so prišli v Rim in na ta način za dva skromna glasova omogočili znanemu davčnemu dekretu s konca lanskega leta nadaljnjo diskusijo, ki pa ne bo nič manj razburljiva. Danes se bodo ponovno sestali načelniki parlamentarnih skupin pod vodstvom predsednice Lottijeve, ki je včeraj spretno krmarila med večino in opozicijo in tako najbrž preprečila, da bi se vlada zatekla k glasovanju o zaupnici.

Istočasno pa je Lottijeva poudarila potrebo, da zdravstvena komisija takoj preveri odlok o tako imenovanih ticketih, s tem da tudi vlada lahko na ustreznem mestu pojasni svoje namene. Komunistični poslanec Zangheri je ob tem dejal, da bi se na ta način tudi ugotovilo, v kolikšni meri je vlada pripravljena dopolniti ali spremeniti sporni odlok. V zvezi z odlokom o obveznih zdravstvenih prispevkih pa je že napovedana cela vrsta predlogov za spremembe in to tako iz vrst vladne večine kot iz vrst opozicije.

Ministrski predsednik De Mita je iz Japonske za ponedeljek sklical načelnike poslanskih skupin petih strank vladne večine. Iz palače Chigi so takoj sporočili, da ne gre za morebiten korak nazaj, temveč za posvetovanje v zvezi z odobritvijo odloka. Na ponedeljkovem srečanju bodo sodelovali še podpredsednik vlade De Michelis, minister za zdravstvo Donat Cattin in oba predsednika senatne in poslanske zdravstvene komi-

sije. Donat Cattin, ki ni nikoli skrival svojega nasprotovanja odloku o ticketih, pa je tudi že napovedal pripravljenost vlade za morebitne spremembe.

Na odlok o prispevkih za zdravstvene storitve pa se je včeraj usul tudi cel plaz kritik z vseh strani. Opozicija zahteva umaknitev odloka in hud boj na vseh ravneh, glasilo KPI Unità pa je celo pozvalo ljudi, naj De Miti pošiljajo razglednice s pozivom za preklic odloka.

Toda kritični so tudi v vladni večini. Socialistka Margherita Boniver pravi, da je odlok povzročil upravičeno eksplozijo nezadovoljstva pri Italijanih, ki so končno izgubili potrpljenje, socialistična podtajnica za zdravstvo Marinuccijska pa je izjavila, da je uvedba ticketov povsem neustrezna in da je zdravstvo treba reševati na drugačen način. Bivši ministrski predsednik Gorla je dejal, da bi bilo predvsem treba reformirati sezname zdravil (tak predlog je dala tudi KPI), liberalci pa zahtevajo »suspens«
odloka, dokler ne bo prišlo do nekaterih pomembnih sprememb. Za »koristne«
spremembe pa se je izrekel tudi Martinazzoli.

Gre torej za pravi zbor kritik, katerim se je pridružila tudi katoliška cerkev, ki v svojem glasilu poudarja, da uvedba zdravstvenih prispevkov gotovo ne bo napolnila državnih blagajin, temveč bo le zmanjšala zaupanje Italijanov v svoje upravitelje.

G. R.

Minister za zdravstvo Carlo Donat Cattin

Od 26. aprila obvezna uporaba varnostnih pasov

RIM — Od 26. aprila dalje bo tudi v Italiji, tako kot je to že dalj časa v večini ostalih držav, obvezna uporaba varnostnih pasov na prednjih sedežih avtomobilov, ki so bili registrirani po 1. januarju 1978, v ostalih avtomobilih pa bo uporaba pasov obvezna od 26. oktobra dalje. Toda ta obveza bo veljala le za tiste avtomobile, ki imajo predvidena mesta, na katera je mogoče pritrditi pasove.

To odločitev je včeraj sprejela senatna komisija za javna dela, ki je obenem tudi določila, da privezovanje ni obvezno za tiste, ki so višji od 190 ali manjši od 150 cm, za nosečnice in invalide oziroma tiste osebe, pri katerih bi bilo zaradi njihovih somatskih lastnosti privezovanje škodljivo. Kazni za kršitelje so dokaj visoke in znašajo od 60 do 100 tisoč lir, v mestih pa bodo globe polovične.

Z istim dnem pa se bodo lahko otroci do 4. leta starosti vozili le v posebnih stolčkih, varnostne sisteme pa bodo morali uporabljati tudi otroci od 4. do 10. leta starosti. Tako bodo morali otroci od 4. do 6. leta starosti imeti posebno zaščitno blazino z varnostnim pasom na trebušni strani, od 6. do 10. leta pa posebno anatomsko blazino, na kateri bodo sedeli in tako lahko uporabljali normalne varnostne pasove.

Včeraj zvečer razsodba pred prizivnim sodiščem v Benetkah Petovlje: vsi obsojenci oproščeni!

MARKO WALTRITSCH

BENETKE — Vse dogajanje okrog atentata v Petovljah, razen atentata samega, za kar sta bila pred dvema letoma na porotnem sodišču v Benetkah obsojena na dosmrtno ječo Vincenzo Vinciguerra in Carlo Cicuttini, bo tudi še naprej (17 let po atentatu) ostalo zavito v tančico uradnega neznanja in uradne negotovosti. Sodniki prizivnega sodišča v Benetkah so namreč sinoči popolnoma oprostili vse tiste, ki so bili pred dvema letoma, 25. julija 1987, obsojeni na daljše zaporne kazni, češ da so zavirali preiskavo in jo namenoma speljali na krivo sled.

Kot je znano, so leta 1972 po atentatu v Petovljah 31. maja, v katerem so pri eksploziji avtomobila bili ubiti trije karabinjerji, preiskovalci opustili politično črno sled in kmalu zaprli šest mladih Goričanov. Ti pa so bili na procesu pred poroto v Trstu leta 1974 oproščeni.

V kasnejših letih je bilo več sodnih postopkov v zvezi s takratno preiskavo. Končno je preiskovalni sodnik v Benetkah Felice Casson, po potrpežljivem iskanju dokumentov in zaslišanju številnih prič, prijavil sodnikom nekaj karabinjerskih častnikov, sodnikov ter drugih. Obtožil jih je, da so takrat namenoma speljali preiskavo na krivo sled. Po večmesečni razpravi pred poroto v Benetkah so bili 25. julija 1987 obsojeni na dolge zaporne kazni tako storilci atentata kot tisti državni funkcionarji, ki so speljali preiskavo na napačno sled. Takrat je bilo prvič, kar se kasneje ni več ponovilo, da so bili obsojeni storilci enega od tolkih fašističnih krvavih atentatov ter tudi visoki državni funkcionarji, ki po mnenju beneških sodnikov niso opravili svoje dolžnosti tako, kot bi bili morali.

Na dosmrtno ječo sta bila obsojena Vincenzo Vinciguerra, ki je atentat priznal, ter njegov pajdaš Carlo Cicuttini, ki živi na prostosti nekje v Španiji.

Vinciguerra ni vložil priziva. Vložili pa so ga vsi drugi takrat obsojeni: fašist Carlo Cicuttini, karabinjerski častniki Dino Mingarelli, Antonino Chirico, Michele Santoro in Angelo Pignatelli ter še vrsta beneških ter furlanskih fašistov, ki so bili prav tako obsojeni na dolge zaporne kazni.

Prizivni proces se je pričel 9. januarja letos. Bilo je 22 razprav, na katerih so prišli na dan novi dokumenti. Javni tožilec Remo Smitti je zahteval potrditev obsodb iz leta 1987. Včeraj zjutraj so se sodniki umaknili iz razpravne dvorane. Razpravljali so deset ur in pol. Pozno sinoči, točno ob 21. uri, je predsednik prizivnega sodišča Giuseppe De Leo prebral razsodbo. Potrjena je dosmrtna ječa, vsi drugi pa so popolnoma oproščeni, ker da niso zakrivali pripisane-ga jim dejanja.

Javni tožilec Smitti je po branju razsodbe dejal, da če ne bi bilo skesanega avtorja atentata, Vinciguerre namreč, ki je sam priznal krivdo, ne bi bilo krivec niti za atentat. Goriški odvetnik Maniacco pa je novinarjem dejal, da bodo lahko vsa sodišča v republiki oprostila omenjene ljudi, da pa jih je ljudska volja že obsodila.

Včerajšnja razsodba beneških sodnikov bo brez dvoma sprožila val polemik v italijanskem političnem svetu, tudi upoštevajoč dejstvo, da so v zadnjem času sodniki v številnih primerih popolnoma oprostili vse obtožene fašističnih atentatov. V petovljskem primeru je treba sicer povedati, da sta bila storilca atentata obsojena, oproščeni pa so bili tisti, ki so bili osumljeni ter na porotnem sodišču tudi obsojeni, češ da jih niso pravočasno odkrili.

Vlada in Solidarnost sta si segli v roko Na Poljskem dosegli družbeni sporazum

VARŠAVA — Poljska vlada in predstavniki Solidarnosti so sinoči končno podpisali sporazum, s katerim bo konec ostrega pogajanja, ki se je pričelo februarja letos. Vlada in Solidarnost sta podpisali tri ločene dokumente, ki zaobjemajo uvajanje političnih, gospodarskih in sindikalnih reform. Voditelj Solidarnosti Lech Walesa je z neprikritim zadovoljstvom izjavil, da je to »prvi korak na poti demokracije in svobodne Poljske«, njegovo zadovoljstvo pa izhaja predvsem iz dejstva, da je vlada končno priznala obstoj in vlogo sindikata Solidarnost.

Po novem sporazumu bo Poljska dobila novo parlamentarno ureditev. Bodoči parlament bo namreč dvodomni, sestavljala pa ga bosta poslanska zbornica (sejm) in senat. Poljska bo »pridobila«
tudi predsednika republike, ki ga bosta izvolili obe zbornici, mandatna doba pa bo trajala šest let. Predsednik republike bo lahko obenem tudi partijski sekretar.

Rahlo demokratizacijo je mogoče zaznati na družbenem področju, saj bo

po novem sporazumu poljska vlada priznala legalizacijo Neodvisnega študentovskega gibanja, že do konca aprila pa bi morala vlada tudi uradno legalizirati razpuščen sindikat Solidarnost in Kmečko solidarnost. Vlada in Solidarnost sta se tudi sporazumeli glede oseb, ki so izgubile službo po uvedbi vojnega stanja.

Poljsko gospodarstvo naj bi si opomoglo z reformami, ki jih bodo uvedli na ekonomskem področju. Plače bodo višali v razmerju z višanjem inflacije, poljska valuta pa bi morala postati konvertibilna. Solidarnost in vlada sta na gospodarskem področju povsem soglašali, odločno proti pa so bili zastopniki uradnih poljskih sindikatov, ki so tudi sicer ostro nasprotovali komaj zaključenim okrogli mizi.

Poljski notranji minister Kiszcak je izrazil, da je sporazum »velik zgodovinski preizkus«, prav tako navdušen pa je bil Lech Walesa, ki trdi, da je tokrat prvič zmagala »moč argumentov, ne pa argument moči«.

Goljufija na račun menz

V Trstu je policija prišla 16 oseb zaradi kraje pri podjetju Dispral, ki oskrbuje menze v mestu (Foto Križmančič)

NA 5. STRANI

V Benetkah se je začelo srečanje Transadria 89

DUŠAN GRČA

BENETKE — Včeraj je minister za trgovsko mornarico Giovanni Prandini v Benetkah odprl sedmo srečanje severnojadranskih pristanišč Transadria 89. Poleg štirih pristanišč, ki so ob tržaški trgovinski zbornici in obalnokraški medobčinski gospodarski zbornici pobudnice srečanja, se letos na 2000 kvadratnih metrih v prostorih beneškega potniškega pristanišča predstavlja še 40 drugih udeležencev, špediterjev ter ladijskih in cestnih prevoznikov in agentov, ki so zainteresirani za krepitev transportne poti prek severnojadranskih pristanišč.

Ze vrsto let predstavniki teh pristanišč pravijo, da le okrog 30 odstotkov blaga, ki ga uvozijo oziroma izvozijo države srednje in južne Evrope po morju, potuje skozi severnojadranska pristanišča, ostalo blago pa uvažajo,

oziroma izvažajo prek bolj oddaljenih severnoevropskih pristanišč. Prav zato, da bi dobili več blaga v svoja pristanišča in preusmerili transportne tokove, so se v severnojadranskih pristanišcih odločili za skupni nastop in reševanje problemov, ki so za vse enaki. Seveda ob tem, da tudi izboljšajo kakovost poslovanja. To pa ne izključuje konkurenčnosti med lukami samimi, kot je na otvoritveni slovesnosti poudaril predsednik beneške trgovinske zbornice Mario Valeri Manera in dodal, da mora ta prostor biti pripravljen na možnosti za večje blagovne tokove, kar se s koncem vojne med Iranom in Irakom v prihodnosti nedvomno obeta. Zlasti pomembno pa bo za ta prostor izkoristiti tudi možnosti, ki se ponujajo ob gospodarskem prebujanju daljne Azije, kar pomeni, da so južno-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Evropski nogometni pokali

Lepe možnosti za italijanske enajsterice

□ □ □

Košarkarski pokal prvakov

Jugoplastika proti Makabiju za naslov

NA 10. STRANI

Sovjetski predsednik sklenil nekajdnevni obisk pri Castru Kuba ne more uvoziti perestrojke Gorbačov pa ji ni »zbrisak« dolga

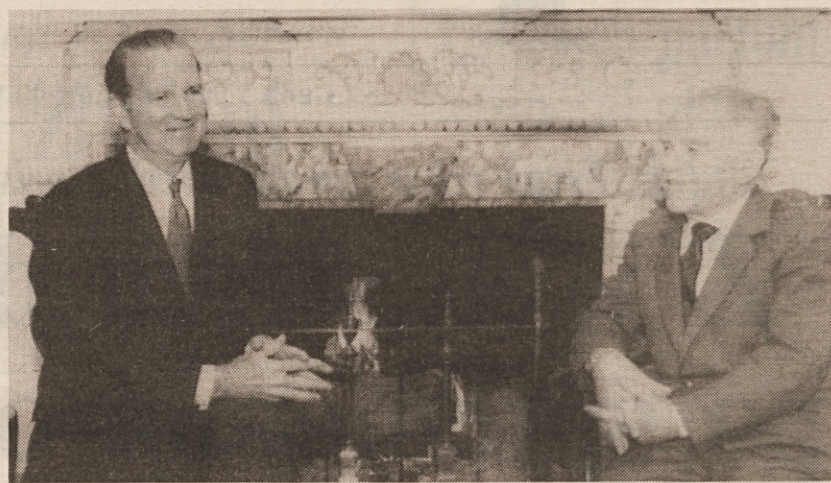
HAVANA — Sovjetski predsednik Mihail Gorbačov je sinoči zapustil Kubo, kjer je bil na štiridnevem uradnem obisku, in poletel v Veliko Britanijo. V Londonu se bo danes sestel s premierom Margaret Thatcherjevo in se udeležil sprejema pri kraljici Elizabeti.

Zaključni dan sovjetskega obiska na Kubi je minil v znamenju javne izmenjave mnenj, saj sta tako Mihail Gorbačov kot Fidel Castro končno stopila pred množico, naj si bo novinarjev ali poslancev v narodni skupščini, in povzela bistvo nekajdnevnih razgovorov. Iz povzetka je razvidno, da je Mihail Gorbačov elegantno preskočil poglavje milijard rubljev, ki jih Kuba dolguje Sovjetski zvezi. Pred njegovim obiskom so sovjetski diplomatski viri trdili, da bo Gorbačov izkoristil priložnost in »zbrisal« kubanski dolg, o težko pričakovanem darilu gospodarstvu karibskega otoka pa ni bilo slišati niti besede.

Gorbačov pa je v svojem nastopu pred narodno skupščino poudaril pomen perestrojke, ki očitno ni nekaj, kar se lahko izvaža, saj je Gorbačov rekel, da je proti vsem »naukom, ki opravičujejo izvajanje revolucije in kontrarevolucije in proti slehernemu tujemu vmešavanju v notranje zadeve suverenih držav«. Ta del govora sovjetskega gosta kubanskih komunistov je bil še posebno všeč Američanom, ki so zelo pozorno sledili srečanju na Kubi, saj je Gorbačov omenil tudi vprašanje kontrastov in vojaške pomoči Nikaragvi. Sovjetski voditelj se sicer ne strinja z ameriški metodami, vendar je izrazil prepričanje, da je latinskoameriško krizo mogoče rešiti le po politični poti.

Castru je Gorbačov rekel, da so sovjetsko-kubanski odnosi dosegli višek sporazumevanja, v bodoče pa bosta morali obe državi še bolj uskladiti svoj napredek in utrditi gospodarske izmenjave. V tem se bosta pomerili tudi sovjetska perestrojka in kubanski »popravek kurza«.

Šamir v New Yorku Danes bo pri Bushu

NEW YORK — Izraelski premier Šamir je včeraj odprl v Washingtonu niz razgovorov z visokimi predstavniki ameriške vlade. Včeraj se je Šamir sestel z državnim sekretarjem Jamesom Bakerjem, danes pa bo deležen sprejema pri predsedniku Georgeu Bushu.

Ob svojem prihodu v New York je premier Šamir objasn timer z zastopnikom najpomembnejših židovskih organizacij, da ne bo klonil glede neposrednega sporazumevanja s PLO. Izraelska vlada pa prav tako noče zapustiti zasedenih arabskih ozemelj in pristati na ustanovitev palestinske države. Predsednik Bush od svojega izraelskega sogovornika pričakuje nekaj »novih prijemov«, s Šamirjem pa se ne strinjajo tudi vsi ameriški Židi, kar izhaja iz oglasa, ki so ga plačali pri uglednih dnevnikih. Stotina židovskih intelektualcev je izrazila svoj odpor represivni politiki, ki jo Šamirova vlada izvaja na zasedenih ozemljih. Z ameriško židovsko skupnostjo se bo v naslednjih dneh sestel tudi egiptovski predsednik Mubarak, ki bo zaključil svoj obisk v ZDA pri generalnem tajniku OZN Perezu De Cuellarju.

Na sliki (telefoto AP): izraelski premier Šamir med uradnim obiskom v Washingtonu

Bettino Craxi o mamilih

V Assisiju je PSI organizirala posvet o problemih povezanih z mamili. Pri tem je prišlo do izraza stališče socialistov, ki zahtevajo, da parlament in vladna večina že v kratkem sprejmeta reformo zakonodaje, ki zadeva mamila. PSI je potrdila svojo zahtevo, da se uzakoni kaznovanje uživalcev mamil. Na posvetu je sodeloval tudi tajnik PSI Craxi, ki je zahteval konkretne rešitve, v nasprotnem primeru pa ni izključil možnosti referendumu.

Vietnam napoveduje umik iz Kampučije

BANGKOK — Vietnam je včeraj sporočil, da bo septembra umaknil vse svoje vojaške enote iz Kampučije. Pomemben strateški poseg pa ne bo enostranski, saj so si vietnamske oblasti zagotovile možnost, da vsak trenutek spet vkorakajo v sosednjo državo, če ne bodo sogovorniki spoštovali nekaterih zahtev.

Vietnam namreč zahteva, naj se takoj preneha s kakršnikoli vmešavanjem v kampučijsko politično življenje, Kitajska in druge sosednje države pa bi morale ukiniti tudi sleherni pomoč kampučijskim upornikom. Vietnamske oblasti so pripravljene na nov vojaški poseg tudi v primeru, ko bi ostale države ne zadostile tem pogojem in posredno ali neposredno omogočile povratek Rdečih Kmerov v državo.

Sporočilo o umiku vietnamske vojske je bilo skupno, podpisali pa so ga predstavniki Vietnama, Kampučije in Laosa. Vse tri države so pristale tudi na sestavo posebne mednarodne komisije, ki bi morala nadzirati spoštovanje ženevskih sporazumov iz leta 1945.

Vietnamske oblasti so najavile umik svoje vojske že lani, iz Kampučije pa naj bi že odpotovalo 50.000 vojakov. V Kampučiji, ki so jo Vietnamci zasedli 1979. leta, da bi tako odgnali Rdeče Kmere, je še vedno 80.000 vojakov.

Sovjetska zveza je že dolgo izvajala pritisk na vietnamske oblasti in zahtevala umik njihovih vojakov, še posebej zaradi težkega finančnega bremena, ki ga predstavlja okupacija sosednje države. Vietnam je trenutno v hudi gospodarski krizi, prebivalstvo strda, razmetavanje z denarjem pa ni najboljša politična strategija.

Smole sprejel Carboneja

LJUBLJANA — Včeraj se je na delovnem obisku v SR Sloveniji mudil podpredsednik deželne vlade Furlanije-Juljske krajine Gianfranco Carbone. Razgovorov na republiški konferenci SZDL Slovenije, kjer ga je sprejel predsednik socialistične zveze Jože Smole s sodelavci se je udeležil tudi Marko Bulc, predsednik Gospodarske zbornice Slovenije.

Med drugim je bil poudarjen velik interes tako Furlanije-Juljske krajine kot SR Slovenije za čimprejšnje koriščenje kreditov iz meddržavnega sporazuma Mikulić-Goria ter za vzpodbuditev obojestranskih gospodarskih aktivnosti ter skupnih vlaganj. (dd)

Zapleti zaradi božiča

BEOGRAD — Odbor zvezne konference SZDL za verska vprašanja je na včerajšnji seji zavrnil razmišljanja iz Slovenije, češ da bi moral biti božič poslej dela prost dan. Večina razpravljalcev je namreč menila, da bi uvedba praznika v Sloveniji postavila v neenakopraven položaj pripadnike drugih verskih skupnosti. Primož Heinz iz slovenske SZDL je sicer razložil, da so šefi ostalih verskih skupnosti v Ljubljani (tudi pravoslavni in muslimani) pobudo o praznovanju božiča podprli, vendar so nekateri razpravljalci takšno podporo ocenili kot »hinavščino«, saj bi radi prek slovenskih katolikov tudi sami izsilili praznike za svoje veroizpovedi. Kaže, da je ravno v bojazni, da bi slovenski božič sprožil nove pobude v drugih republikah, skrit poglobitvi razlog za nasprotovanja predlogu iz Ljubljane.

Včerajšnje odklonilno stališče, ki je samo sledilo podobnemu z zvezne konference SZDL, pa ni obvezujoče za Slovenijo. Odločilno besedo bo namreč imela republiška skupščina. (dd)

Kertes spet kandidat

BEOGRAD — Pobuda, naj bi srbski partijski vodja Slobodan Milošević postal novi predsednik predsedstva Srbije, prejema iz dneva v dan večjo podporo. Včeraj so o predlogih kandidatov za to funkcijo glasovali na srbski republiški kandidacijski konferenci, kjer je seveda dobil vse glasove. Poleg Miloševića pa so (vsaj za okras) na listi kandidatov še Mihail Kertes, znani govornik z vojvodinskih mitingov, Slobodanka Gruđen in Miroslav Djordjević.

Kot zanimivost naj omenimo, da se Kertes tokrat že v tretjem poskusu pojavlja na spisku za najpomembnejše funkcije. Ljudskega voditelja iz Bačke Palanke, ki ga je »naplavila« mitingska revolucija v Vojvodini, so najprej predlagali kot kandidata za člana predsedstva pokrajinskega komiteja ZK Vojvodine, vendar je na tajnem glasovanju dobil minimalno število glasov. V drugo se je poskušil na seznamu za člana predsedstva SFRJ iz Vojvodine, kjer je na glasovanju ravno tako dobil najmanj glasov od vseh predlaganih.

Ti podatki so zanimivi iz dveh razlogov: kažejo namreč, da »revolucija« v tej pokrajini vseeno ni mogla povsem zatreti (vsaj blage) opozicije Miloševićevi politiki in ni pomagala niti popolna obnova političnih forumov. Kertesovi juriši na funkcije pa kažejo tudi na nenavadno trmo Miloševićevega štaba, ki je enega najglasnejših aktivistov novosadskega »anšlusa« obljubil nagraditi, vendar to z demokratičnimi sredstvi najbrž ne bo uspelo. Razen če ga kar z dekretom ne imenujejo za člana predsedstva Srbije. (Z. Š.)

■ PRIŠTINA — Predsednik predsedstva Kosova Remzi Koljgeci je včeraj odstopil s te funkcije, ker meni, da je tudi on soodgovoren za stanje in dogodke v tej pokrajini. Predsedstvo je ostavko sprejelo ter za vršilca dolžnosti (do volitev novega šefa tega organa) imenovalo Bajrama Seljanija.

V pismu jugoslovanski ambasadi v Rimu Albanska skupnost v Italiji solidarna z Albanci na Kosovu

RIM — Pripadniki treh albanskih vasi na področju Crotoneje v Kalabriji so na jugoslovansko veleposlaništvo v Rimu naslovili pismo, v katerem izražajo svojo solidarnost z Albanci na Kosovu, obojajo njihovo preganjanje in zahtevajo ohranitev vseh jezikovnih, kulturnih in drugih pravic, ki so bile kosovskim Albancem v preteklosti odobrene. Pismo je podpisalo tristo ljudi iz Carfizzija, Palagoria in San Nicolaja v Kalabriji, kjer je albanska narodnostna skupnost dokaj aktivna in ima stalne stike z albansko vlado.

Pripadniki albanske narodnostne skupnosti v Italiji pišejo, da se Srbi želijo svetovni javnosti predstaviti kot žrtve Albancev. »Toda težko je verjeti, da so lahko žrtve tisti, ki imajo na svoji strani policijo in vojsko, ki preganjata predvsem Albance«, navajajo v pismu veleposlaništvu SFRJ. Pismo omenja tudi brezupne poskuse kosovskih Albancev, da ne bi prišlo do spremembe ustave iz leta 1974, ki je Kosovo zagotavljala dokajšnjo avtonomijo in pa prave pogrome, ki naj bi jih sprožil vodja Srbov Slobodan Milošević, ki naj bi želel uresničiti absurdno željo po »veliki Srbiji«.

Zato Albanci iz treh kalabrijskih vasi navajajo, da so prav Milošević in njegovi somišljeniki tisti, ki povzročajo destabilizacijo v Jugoslaviji, »s svojimi šovinističnimi izpadi pa lahko ob hudi gospodarski krizi povzročijo nered, ki lahko ogrozijo mir na Balkanu.« »Srbi trdijo, da je Kosovo zibelka srbstva, toda pri tem pozabljajo, da je za Albance Kosovo še nekaj več: je izvor njihove lastne zgodovine,« zaključujejo svoje pismo Albanci iz Kalabrije.

V zvezi z dogodki na Kosovu pa je socialistični poslanec Giacomo Mancini od zunanjega ministra Andreottija zahteval, da pojasni, kaj je ukrenila italijanska vlada, da bi izrazila veliko zaskrbljenost zaradi hude represije na Kosovu. Mancini je v svojem poslanem vprašanju opozoril tudi na zaskrbljenost albanske narodnostne skupnosti v Italiji, ki ima tesne in redne stike s kosovskim prebivalstvom in še posebej s prištinsko univerzo. Zato je Mancini pozval italijansko vlado, da se zavzame za dosledno spoštovanje z ustavo zagotovljenih pravic kosovskih Albancev.

● V Benetkah

NADALJEVANJE S 1. STRANI

evropska pristanišča v prednosti, predvsem zaradi bližje transportne poti preko Suez v Evropo. Kar bodo izkoristili danes, bo seveda možno še bolj uveljaviti tudi v prihodnjih letih v novi Evropi 1992.

Prav o možnostih razvoja severno-jadranskih pristanišč v zvezi z Evropo 1992 so govorili včeraj popoldan na prvem od sedmih strokovnih posvetov, ki se bodo zvrstili do sobote, ko se bodo vrata sedme prireditve Transadria zaprla. Ob koncu dodajamo še misel Bruna Koreliča, direktorja kopske Luke, ki jo je v brošuri, ki je izšla ob začetku Transadrie, poudaril, da sta obe jugoslovanski luki zaradi slabših transportnih povezav z notranjostjo že v izhodišču v slabšem položaju, kot tržaška in beneška luka. Svoje k neizenačenemu položaju v konkurenčnem boju za blago pa nedvomno prispevajo tudi ločeni sporazumi, ki jih je z Avstrijo in Madžarsko podpisala dežela Furlanija-Juljska krajina, zato da bi se povečal promet preko tržaškega pristanišča. Specifičen protekcionizem pa se kaže tudi v sporazumu med Italijo in EGS, da se vsi izraelski agrumi, namenjeni v te dežele pretovarjajo v Trstu.

LJUBLJANA — Ljubljanski Dnevnik objavlja krajšo reportažo novinarja Dejana Kovača iz Žura, kjer so bili v preteklih dneh najhujše demonstracije. Reportažo zaradi neposrednega novinarskega pristopa v celoti objavljam.

V drugi največji kosovski vasi, naseljeni zgolj z albanskim življenjem - okoli 7000 prebivalcev - po krvavih nemirih pred desetimi dnevi vlada zlosluten mir, ki ga je predvčeršnjim še pomračilo preteče besedilo, ki našteva imena vaščanov, ki jih je treba izgnati, ubiti ali jim zažgati imetje. Na lepaku je tudi pisalo, da v šoli ne smejo poučevati Srbi in Črnogorci ter da je treba novinarjem iz Srbije razbiti fotoaparate in jih preprečiti s koli. Lepak je nepodpisan, opremljen z gesli »smrt fašizmu« in »svoboda narodu«, piše predvčerajšnja Borba in navaja, da je zahtevan tudi bojkot pouka, dokler ne odidejo nekateri tamkajšnji učitelji.

Pred dnevi, ko smo se odpravili v vas, oddaljeno le okoli tri kilometre od albanske meje, smo (napačno in-

formirani) iskali dovoljenje na postaji milice v Prizrenu. Izkazalo se je, da za domače novinarje niso potrebne nobene dovolilnice, opozorilo pa je bilo nedvoumno: »Nosite glavo v torbi.«

Nad vasjo Žur, na križišču, kjer zavije cesta proti Albaniji in se nekoliko niže spušča do vasi v kraško, skoraj nerodovito dolino, nas ustavi okrepljena ekipa pripadnikov organov za notranje zadeve. Napetost v zraku je naravnost otipljiva. V vasi ni nobenega od organov varnosti, zve-mo. Priporočajo, da se povzpne na hrib, kjer lahko slikamo vas, kot so to storili že drugi. Verjamemo, da je v ljudeh vedno toliko razuma, da se je mogoče začeti pogovarjati. Novinarstvo je poklic, kjer tako ali drugače marsikdaj človek nosi glavo v torbi... »Dobrodošlica« je kričanje otrok, ki pobirajo kamenje, in odraslih. Ne razumemo ničesar, jasno je le, da otroke naganjajo stran, jih mirijo. Na robu, ob ozki ulici razbita lada niva. »Novinarji smo.« »Od kod?« »Iz Ljub-

ljane.« »Vsak novinar je dobrodošel, razen tistih iz Srbije,« zvemo. »Zakaj?« »Ker pišejo samo laži o nas,« je odgovor.

Pogovor počasi steče. Napetost popušča, rojeva se druga iz pogleda na pobočja okoli vasi, od koder »specialci« budno spremljajo dogajanje v njej. Gruča okoli prvega avta, ki je po krvavih nemirih prišel v vas, šteje že več deset vaščanov. Eden izrednih ukrepov je prepoved zbiranja ljudi v večje skupine. Na prištinskem korzu stopijo skupaj dva, trije. Če jih je pet, jih že opozarjajo. V Žuru, slišimo, ne spoštujejo niti policijske ure. Nihče od tistih, ki skrbijo za njeno izvajanje, ne pride v vas.

»Nismo streljali. Naenkrat je vžgalo s hriba. Poglejte, kje so krogle razbile šipe in njihovo sled v tleh. Vse se je dogajalo tukaj, v centru vasi. Videli ste, kje je postaja milice, zgoraj na križišču, poročali so, da smo jo napadli. Ni res! (tudi organi varnosti so napad na postajo zanikali, op. p.). Avto so s kamenjem razbili otroci šele po obračunu,« razlagajo vaščani.

Pokažejo grobova dveh žrtev, trije otroci da so v prizrenski bolnišnici. Ranjenih da je na desetine. Skrivajo se, da jih ne bi zasliševali...

»Pišite, kar ste videli, pišite resnico,« je slovo. Napetost popušča med skoraj vratolomno vožnjo proti Prištini. V hotelu moramo biti do osmih zvečer, vmes pa so številne kontrole in legitimiranja. Možen je tudi daljši zastoj zaradi pogostih premikov policijskih in vojaških enot.

Resnico bo (če bo) pisala zgodovina. Novinarji lahko beležimo, kar vidimo in slišimo, se do tega tudi opredeljujemo. Lahko pomagamo politiki, da se strasti mirijo, kot tudi, da se razplamtejejo. Politika svoje vloge, da bi probleme reševala v razsvetljenem duhu, ni opravila. Vojna je nadaljevanje politike z drugimi sredstvi, piše v vsaki enciklopediji. Nekaj podobnega je tudi izredno stanje. Ali bo policija (ali vojska) razrešila tisto, kar ni politika? Težko. Mržnje je vse več, medčloveške in mednacionalne. Žur je samo eden (krvavih) dokazov.

DEJAN KOVAČ

Žur: ko nad treznostjo prevlada obup

Posel vreden 350 milijard lir

Tvrdba Cogolo bo v SZ zgradila 6 tovarn obutve

VIDEM — Furlanski industrijec Gianni Cogolo je dosegel nov pomemben uspeh na sovjetskem tržišču. Pred nekaj dnevi je sklenil več novih pogodb v skupni vrednosti 350 milijard lir za gradnjo nekaj novih tovarn in posodobitev drugih.

Znano je, da je videmska tvrdba Cogolo prisotna na sovjetskem tržišču že dobrih dvajset let. Najprej je šlo le za uvoz usnja iz Sovjetske zveze v Italijo, zatem pa je prišlo do postavitve tovarniških naprav v Sovjetski zvezi. Ugled tvrde Cogolo je bil tolikšen, da je pristojno sovjetsko ministrstvo pred leti naročilo nekaj kompletnih tovarn obutve. V gradnjo takih tovarn je tvrdba Cogolo vključila vrsto drugih italijanskih tvrdk, še zlasti iz Furlanije ter iz Veneta. V ta namen so v Sovjetsko zvezo poslali več stotin tehnikov in delavcev. Ker istočasno furlanska tvrdba Danieli gradi v Sovjetski zvezi strojne tovarne in livarne so med letališčem Ronke in tistimi v Moskvi ter Kijevu uvedli petnajstrednjo letalsko progo.

Lani je tvrdba Cogolo Sovjetom izročila prve tovarne obutve. V njih so vse naprave italijanske, delo v tovarnah je skoro v celoti avtomatizirano.

Sovjeti so s temi tovarnami očitno zelo zadovoljni, saj so sedaj naročili

še nekaj podobnih. V Moskvi, Kijevu, Minsku, Krivoj-Rogu, Alma Ati in Frunzeju bodo zgradili šest tovarn obutve. Vsaka bo veljala 35 milijonov dolarjev, t. j. 49 milijard lir. V vsaki od teh bodo letno izdelali 2 milijona parov čevljev. Gre za tovarne, ki so podobne tistim, ki so jih zgradili že v lanskem letu. S Cogolom je pogodbo za te tovarne podpisala sovjetska družba Sojuzvenšstrojimport.

24. aprila bodo v Vidmu podpisali še eno pogodbo in sicer z zastopniki sovjetske družbe Tecnopromimport. Tvrdba Cogolo, ki je pred kakimi dvajsetimi leti v Voznesiensku v Ukrajini zgradila tovarno za predelavo usnja, jo bo popolnoma prenovila. V ta namen bodo Sovjeti porabili 43 milijard lir.

Posodobili bodo tudi naprave v moskovski tovarni čevljev Burivnesnik. V ta namen bodo porabili 8 milijard lir.

Lani je tvrdba Cogolo Sovjetom izročila štiri kompletne tovarne za izdelavo obutve. Trenutno zaključuje dela v dveh usnjarnah, za katere so naročilo dobili leta 1985.

V teku so pogovori, da bi zgradili še nekaj drugih tovarn v Sovjetski zvezi in v še nekaterih drugih državah.

Nova razmerja v PSI

VIDEM — V videmskih političnih krogih nekateri že predvidevajo kako se bo spremenila sestava socialističnega zastopstva v deželni vladi po deželnem kongresu PSI. Če bi obveljale težnje nekaterih, ki so sestavili sedanjega novo večino znotraj stranke (o novem razmerju sil v PSI smo pisali včeraj), ki bo brez dvoma zmagala na kongresu, potem se utesnejo možnosti, da bodo nekateri sedanji deželni odborniki morali zapustiti njihova mesta. V Vidmu govorijo, da bi morali odstopiti podpredsednik deželne vlade Carbone ter odbornika Saro in Vespasiano. Socialistično delegacijo v deželnem odboru naj bi sestavljali Francescutto (iz Pordenona), ki bi postal podpredsednik, Mattiollija (iz Vidma), Zangagnini iz Vidma, Blasig iz Gorice ter Vampa iz Pordenona. Nekateri sicer menijo, da Trst ne bi smel ostati brez zastopstva in menijo, da bi Tersar moral priti v odbor namesto Carboneja.

Res je, da so to le govorice in ugibanja. Jutri bo senator Castiglione, ki bo vodil PSI tja do kongresa, v Vidmu sklical štiri pokrajinske tajnike.

Biasutti se je pri Forlaniju zavzel za zakon o obmejnih področjih

RIM — Spet je govor o zakonu o obmejnih področjih. Znano je, da je sredi lanskega leta bil zakon izglasovan v poslanski zbornici, pred razpravo v senatu pa se je zataknilo. Politični prvaki iz Veneta so se uprli zakonu, ki bi gospodarskim pobudam v vsej Furlaniji-Juljski krajini dal veliko finančnih ugodnosti. V deželni svet Veneta je bila soglasno sprejeta resolucija v kateri je zahtevala, da morajo biti podobnih ugodnosti deležni tudi nekateri predeli Veneta, konkretno pokrajina Belluno, okoliš Portogruara v pokrajini Benetke ter nekateri predeli pokrajine Treviso. V tej zahtevi so bile vse politične sile Veneta soglasne, ni bilo razlik med večino in opozicijo. Najbolj pa sta se zanj zavzela predsednik deželne vlade Veneta demokristjan Bernini ter podpredsednik rimske vlade socialist De Michelis.

Včeraj je bil predsednik deželne vlade FJK Biasutti v Rimu. Sestal se je z novim tajnikom KD Forlanijem. Temu je Biasutti povedal, da je zakon obveza krščanske demokracije in vladnih strank, da je v programu sedanje De Mitove vlade. Od Forlanija je Biasutti zahteval naj se zavzame za hitro odobritev zakona. Forlani je obljubil, da se bo za stvar

zavzel pri načelniku skupine KD v senatu Mancinu ter predsedniku proračunske komisije senata Andreatti.

Za hitro odobritev zakona se zavzema tudi Confindustria. Njen predsednik Sergio Pininfarina je sprejel predsednika deželne zveze industrijcev FJK Gianfranca Zoppasa. Ta mu je podrobno orisal vprašanje tega zakona. Pininfarina je obljubil, da se bo Confindustria na pristojnih mestih zavzela za čimhitrejšo odobritev zakona.

V nekaterih gospodarskih in političnih krogih pa so zaskrbljeni kako bo s tem zakonom. Iz najnovejših podatkov namreč izhaja, da je Furlanija-Juljska krajina na prvem mestu v Italiji kar se dohodkov tiče. Zaradi tega nekateri menijo, da rimska vlada ne bo v tem trenutku, ko je prisiljena klestiti državne izdatke, dala naši deželi nove podpore.

Marsikdo v naši deželi se sprašuje ali je bila pravilna odločitev političnih sil v deželi, da so zahtevo po ugodnostih, ki so v zakonu, raztegnili na vse deželno ozemlje, dočim je prvotna zamisel bila ta, da bi bile ugodnosti deležni le obmejni predeli na Tržaškem, na Goriškem in v videmski pokrajini.

Deželni svet se sestane 21. aprila

Še vedno ni znano kdo bo koroški deželni glavar

CELOVEC — V koroški politični areni je v četrtem tednu po deželnih volitvah gotovo samo to, da je prva seja novega deželnega parlamenta sklicana za 21. april. Še zmerom ni jasno, ali bodo mogli na tej seji že izvoliti prvega moža v deželi, deželnega glavarja. Včeraj je bila druga runda pogajanj med socialističnimi voditelji in delegacijo ljudske stranke (VP) o možnostih za dvostrankarsko koalicio. Jutri je na vrsti druga runda med ljudsko stranko (VP) in Haiderjevimi svobodnjaki (FP).

Kot je znano, je VP na volitvah najhujše izgubila in zdrknila na tretje mesto. Haider je število poslancev povečal s pet na 11, socialisti pa so dobili največ, 46 odst. glasov, vendar izgubili nekaj desetletij trajajočo absolutno večino. Zato potrebujejo vsaj še dva glasova poslancev drugih strank, saj imajo sami 17 mandatorov, deželni glavar pa mora dobiti večino glasov od skupno 36 poslancev.

Ljudska stranka ima pri pogajanjih o strankarskih koalicijah ob vsej svoji šibkosti vloga jezika na tehnični. Ko podprla socialisti dr. Petra Ambrozija? Ali pa bo uresničila veliko ambicijo dr. Jörga Haiderja, da bi postal prvi nesocialistični koroški deželni glavar po letu 1945? Poznavalci razmer soglašajo samo v enem: tako strankino članstvo kot funkcionarji VP so razklani vsaj na

troje struj: za Haiderja, za Ambrozija ali za to, da bi stranka ostala v opoziciji. Ni pa soglasja v tem, katera struja prevladuje oziroma bo na koncu prevladala.

Haider ponuja VP položaj namesnika deželnega glavarja. Ambrozij je konec minulega tedna izrekel podobno ponudbo, vendar z naknadnim pojasnilom, da to ni dodatek k ponujenima položajema predsednika deželnega zbora in deželnega školskega sveta - marveč namesto tega poprejšnjega predloga.

Haider svari in grozi ljudski stranki, da jo čaka dokončna politična poguba, če bo šla v koalicio s socialisti, obenem pa izjavlja, češ, pa ne, če VP ne bo hotela, »za vsako ceno pa tudi nočem postati deželni glavar.«

Med Haiderjem in socialisti ni nobenih pogajanj, pač pa sta se včeraj na povabilo dr. Ambrozija z njim sestala Haider in predsednik koroške VP Harald Scheucher. Namen: dogovor o privatizaciji beljaške tovarne celuloze Magalen, največjega zgu-barja na Koroškem in ene najhujših ekoloških spotik. Magalena nameravajo kupiti trije partnerji: Slovenija papir, Leykam - Mürtzaler AG in sedanji najemnik, gradbeni podjetnik Hans Peter Haselsteiner. Ponujena cena: 620 milijonov šillingov.

JOŽE ŠIRCELJ

MANJŠINSKI MOZAIK

Razgledi po manjšinski teoriji in praksi

Piše: Pavel Stranj

Nejasna meja med subjektivno in objektivno oceno popisov

V prejšnjih dveh člankih smo navedli nekaj primerov narodnostnih oziroma jezikovnih popisov. Tokrat bomo (po istih virih kot za prejšnja članka) napravili splošni povzetek in oceno najbolj pogostih pristopov k takemu preštevanju.

Vse možne metode je mogoče v bistvu poenostaviti na dva glavna pristopa: na iskanje čim objektivnejših podatkov, ki naj bi izražali neko dejansko stanje, ali pa na beleženje subjektivnih, osebnih stališč samoopredelitve. V prvem primeru se vprašanja navadno navezujejo na rabo jezika, v drugem pa na zavest posameznikov o lastni narodnostni pripadnosti.

Prvi pristop je Strassoldo razčlenil v štiri različne poizvedovalne kriterije, drugega pa v dva. Vseh šest formulacij etničnega vprašanja navajamo s kratkim komentarjem.

1. "materin jezik"

Jezik, ki ga je posameznik govoril doma v rani mladosti, je menda najbolj splošno uporabljen popisni kriterij. Vendar je v različnih državah to vprašanje zelo različno postavljeno, npr. kot dejanski materin jezik, ali jezik v katerem posameznik razmišlja itd. Tako postavljeno vprašanje je navadno v korist manjšin, ker poudarja etnični izvor, ne pa dejansko znanje ali rabo in se torej izogne vprašanju asimilacije.

2. "jezik, rabljen v družini"

Mišljen je jezik, ki prevladuje ob času popisa, in zato, če ni drugih dodatnih vprašanj, tudi tu ne pridejo do izraza spremembe. Ta kriterij pa je posebno tvegan na območjih, kjer "se križa" več jezikov in je zato razširjena dvo ali večjezičnost, ali pa pripadniki manjšin govorijo s svojimi otroki v večinskem jeziku, ker upajo, da jim bodo tako olajšali družbeni vzpon.

3. "občevalni jezik"

Kriterij prevladujočega jezika zunaj družinskega kroga poznamo v naših krajih iz časa Avstro-Ogrske. Kot vemo iz tedanje neposredne izkušnje, gre ta kriterij v korist uradno priznanega ali družbeno prevladujočega jezika, katerega je prisiljena rabiti večina prebivalstva. Precej je tudi tu odvisno od uradne razlage pojma "občevanje" ter družbenega področja, na katerega se nanaša (služba, celotno družbeno življenje itd.).

4. "poznani jeziki"

Ta kriterij je pretežno v rabi v deželah, kjer je več uradnih jezikov, za katere daje splošno sliko prostorske in številčne razširjenosti in strnjivosti. Ne daje pa prave et-

nične podobe območja. Ta kriterij je sprejela Belgija že leta 1866 in od tedaj sprašuje državljane o znanju treh glavnih jezikov: francoskega, flamskega ter namškega, in to v vseh kombinacijah.

5. "narodnost"

Pri tem kriteriju bi ne smelo biti veliko dvomov, a vendar ima v praksi celo vrsto znank. Ponekod so že določene narodnosti, med katerimi se lahko izbira, drugod so navedeni kriteriji, po katerih je treba pojmovati narodnost (po veri, jeziku ali poreklu itd.) Tako vprašanje, ki dejansko sprašuje prebivalca o njegovi narodnostni izbiri, ima močan politični naboj, ker postane dejansko nekako narodnostno plebiscitarno, kar povzroča velike motnje pri odgovorih, tudi če obstajajo močni lokalni narodnostni spori.

Vprašanje je posebno umestno na območjih, kjer narodnost ne sloni izključno ali prvenstveno na jezikovnih osnovah, ampak na drugačnih izhodiščih (etničnih ali verskih). Tudi v takih primerih pa daje popolnejšo sliko dejanskega stanja le, če vprašanje o narodnosti sledi še vprašanje o jezikovni rabi.

6. "etnični izvor"

To vprašanje je v rabi predvsem v državah, ki so doživele močne priseljevalne dotoke in želijo imeti sliko o potencialnih kulturnih ločnicah znotraj celotnega prebivalstva. Tudi tu so razlike med različnimi pojmovanji izvora lahko zelo velike: nekatere države opredeljujejo poreklo po veri, druge po rasi, jeziku, narodnosti, rojstni deželi itd.

Ob rob vseh šestih navedenih vprašanj je treba zapisati še nekaj splošnih pripomb. Vprašanja so lahko postavljena namreč na zelo različne načine, kar ima vpliv na rezultate. Lahko so postavljena bolj ali manj direktno, nevtalno ali omalovaževalno; lahko veljajo za celotno državno območje, samo za nekatere dele ali pa izključujejo nekatere kategorije. Zelo različni so tudi kriteriji pri opredeljevanju majhnih otrok, ki še ne govorijo in načini objave izidov.

Na splošno pa velja ugotovitev, da popisi prebivalstva s svojo obsežnostjo ne dopuščajo veliko možnosti za analizo posameznih narodnostnih značilnosti. To lahko z vrsto vprašanj dosežejo ožje znanstvene raziskave. Popisi namerjajo narodnosti eno, kvečjemu dve vprašanji, vendar tudi to ni glavni razlog za številne kritike, katerim so izpostavljeni. Kritike veljajo navadno predvsem razlagi in neprimerni uporabi, ki jih oblasti namenijo izidom.

Sodelujejo s Centrom za raziskave

Pomemben uspeh v Mipotovem raziskovalnem laboratoriju

KRMIN - ZGONIK — V zgoniškem raziskovalnem laboratoriju tvrde MI-POT so strokovnjaki dosegli pomemben uspeh. Razvili in karakterizirali so tenkoplastni senzor za merjenje pritiska. Gre za pomemben rezultat njihovega raziskovalnega dela, ki ga bodo nudili številnim drugim podjetjem ter ustanovam, med temi tudi Raziskovalnemu centru na Padričah.

Tovarna MIPOT ima svoj obrat v Kriminu. Pred časom so v Zgoniku odprli raziskovalni laboratorij. Generalni direktor tovarne ing. Niko Brešan je povedal, da se v tovarni ukvarjajo z najsoodnejšimi postopki elektronske komponentistike. V tovarni je zaposlenih 90 visoko kvalificiranih ljudi. Sodelujejo z najboljšimi italijanskimi tovarnami te stroke.

V zadnjem času so popestrili njihove proizvode in ponudbo. Tenkoplas-

tne senzore čedalje več uporabljajo v tovarnah. V tovarni MIPOT so se zaradi tega odločili, da bodo kar se da razvijali senzorstvo. Leta 1985 so v Zgoniku na Tržaškem odprli raziskovalni laboratorij, leta 1987 pa je bil na pobudo poverjenega upravitelja ing. Rada Starca podpisan sporazum o sodelovanju z Raziskovalnim centrom pri Padričah. Dr. Slavko Sulčič, ki vodi center v Zgoniku, je povedal, da dosednji rezultati in uspehi so le začetna faza in odskočna deska za nadaljnje raziskave.

V zadnjem času so strokovnjaki v tem laboratoriju postavili naprave za vacuumsko nanašanje vrste "sputtering". Na tem področju delajo soglasno s podobnimi pobudami v Centru za raziskave. Kar se tiče načrtovane svetlobne naprave bosta laboratorija MIPOT in TASC tesno sodelovala.

Vrsta težav v izvedbi načrta rekreacijskega centra pod Snežnikom

ILIRSKA BISTRICA — Bistriška prizadevanja za ureditev razmer in napredek Rekreacijsko-turističnega centra Sviščaki pod Snežnikom so spet močno ogrožena in vprašljiva. Potem, ko so za ta predel sprejeli zazidalni načrt, našli obrazec za ureditev pravnolastninskih odnosov in začeli iskati sposobne finančne partnerje, ki bi zagotavljali delovanje in razvoj tega centra, so na Občini prejšnji teden dobili obvestilo, da je Regionalni zavod za varstvo narave in kulturne dediščine na republiškem ustavnem sodišču vložil zahtevek za ugotavljanje zakonitosti odloka o zazidalnem načrtu Sviščakov.

Ta postopek bo po mnenju predsednice OK za družbeno planiranje in gospodarstvo, Vojke Lenarčič, močno zavrl tudi njegove ukrepe za zaščito družbenih interesov na Sviščakih in onemogočil načrtovanje razvoja RTC Sneznik oziroma iskanje sposobnega partnerja, ki bi bil pripravljen vlagati na tem turistično se prebujajočem območju.

»Rekreacijsko-turistični center Sviščaki tak, kakršen je danes, nima veliko možnosti za razvoj,« pravi Vojka Lenarčič. »Zato moramo narediti vse, da čimprej odstranimo vse organizacijske in načelne ovire za uresničitev naših načrtov in s tem preprečimo še večjo gospodarsko škodo.«

Ali je bila zamisel o nastanku tega športnega in turističnega središča sredi neokrnjene narave upravičena, ali

le investicijska napaka, zainteresirani dejavniki verjetno ne bodo nikoli enakega mnenja. Ne glede na to pa je treba upoštevati, da je v spletu okoliščin v zadnjih dveh desetletjih tod zrastle že pravo naselje počitniških hiš, uredili so privlačna smučišča in zgradili del komunalnih naprav. Tako za dobro počutje v tem predelu manjka le še boljša gostinska ponudba in večja organizirana skrb za čistejšo okolje, vključno z nekaterimi ekološkimi komunalnimi napravami. Naštete in druge podobne probleme bi po mnenju poznavalcev lahko opravili hitro in brez posebnih težav, če se prav na tem območju ne bi križali najrazličnejši in včasih kar nasprotujoči si uporabniški, javni in drugi interesi.

Delovna organizacija RTC Sneznik v ustanavljanju je zažvela po sklepu občinske skupščine v začetku oktobra 1985. Že čez približno štiri mesece je nova organizacija s Kvarner Expressom iz Opatije sklenila sporazum o dolgoročnem poslovnem sodelovanju, ki naj bi zagotavljal programski in ekonomsko partnerstvo pri turističnem izkoriščanju Snežniškega območja. Sporazum je seveda določal tudi obveznosti partnerjev za sovlaganje in pri delitvi dobička, ki naj bi se povečal tudi s pomočjo investicij na osnovi posojil, s katerimi so želeli pospešiti urejanje smučarskih in tekaških terenov, povečati zmogljivosti žičnic ter izboljševanje komunalne infrastrukture.

Marsikaj od tega - pa še kaj zraven - so naredili, vendar je kasneje Kvarner Express odstopil kot partner, kar je precej zavrl nadaljevanje že začelih del in odpiranje novih gradenj.

Kljub temu so na občini poskušali urediti najbolj zgoče pravne, upravne in finančne pomanjkljivosti ter najti nove sodelavce, ki bi v začetku zagotovili vsaj tekoče vzdrževanje že delujočih objektov in spravili vsaj osnovne gostinske in turistične stvaritve na sprejemljivo raven.

Po sedanjih izračunih bi samo za osnovna vdrževalna dela na smučiških potrebovali skoraj 200 milijonov dinarjev, za nujne izboljšave pa še nadaljnjih 183 milijonov din. K temu je treba dodati še neporavnane obveznosti za posojila ter seveda nujno potrebno gradnjo manjšega penziona, ki bi vse leto na zanimivo Snežnikovo območje prav gotovo privabil dovolj gostov.

Za začetek pa so se dogovorili, da bo pokroviteljstvo nad Sviščaki prevzelo domače komunalno gradbeno podjetje, ki pa glede na svojo osnovno dejavnost nikakor ne bo moglo nuditi dolgoročnega jamstva za popolni izkoristek vseh možnosti, ki jih nudi naravno in rekreacijsko izredno zanimivo območje pod Snežnikom. Zato Bistričani kljub novim problemom še vedno iščejo pogumnega in sposobnega sovlagatelja.

JANEZ ODAR

Češ da je za lokacijo pristojna samo Občina Trst KD hoče jasno razvrednotiti znano peticijo o sinhrotronu

Lokacija sinhrotrona sodi izključno v pristojnost tržaške Občine. To je mnenje deželne svetovalske skupine za javna dela, ki je včeraj dopoldne spet vzela v pretres peticijo naravovarstvenikov in prebivalcev Vzhodnega Krasa, ki zahtevajo, naj se svetlobni pospeševalnik zgradi znotraj padriškega Raziskovalnega centra. Komisija je za večino glasov bila mnenja, da je treba to peticijo sicer poslati deželnemu svetu, a s priporočilom, da Dežela ni pristojna glede vprašanja lokacije, ki je po mnenju večine že dokončno "rešeno". To je predlagal demokristjan Cruder, njegov predlog je prodrl z glasovi stranke relativne večine, medtem ko se je predsednik komisije Rigo (PSI) nepričakovano vzdržal, kar predstavlja presenečenje, saj so se socialisti, posebno v Trstu, vedno dosledno zavzemali za lokacijo sinhrotrona pri Bazovici. Proti Cruderjevemu predlogu so glasovali zeleni, KPI, SSK in Proletarska demokracija.

Ljudska peticija bo vsekakor v skladu s pravilnikom vseeno romala v skupščino, čeprav se je Cruder zavzel za njeno politično razvrednotenje. V deželnem svetu ne bomo torej slišali enotnega stališča komisije za javna dela, ampak poročilo večine, ki ga bo najbrž predložila KD ter poročilo manjšine, ki ga že napovedujeta Brezigar (SSK) in Budin (KPI). Demokristjan Vattovani, ki je bil dolgo časa tržaški odbornik za urbanistiko, je med včerajšnjo razpravo v komisiji podčrtal, da je deželni odbor že potrdil sklep tržaške Občine ter da je Biasutti v bis-

tuva na tem, da podpiše ustrezeni dekret. Deželna vlada včeraj ni potrdila, a tudi ne demantirala te Vattovanijeve trditve.

Pristojna svetovalska komisija je v nadaljevanju seje zavrnila resolucijo komunista Sonaga, ki se je zavzemala, da sodi vsebina zgoraj omenjene ljudske peticije med pristojnosti deželne uprave, kot so jasno mnenja tudi njeni pobudniki. Predlog KPI so podprli zeleni, SSK in Proletarska demokracija, proti so glasovali demokristjani, socialisti Rigo, ki je doma iz Pordenona, pa se je spet vzdržal. Deželni svet, ki bo o tem po vsej verjetnosti sklepal pred koncem tega meseca, bo lahko peticijo posredoval predsedniku odbora Biasuttiju ali pa jo arhiviral. V to smer se baje nagibajo demokristjani.

Svetovalec SSK Brezigar je v tiskovni noti negativno ocenil včerajšnji sklep komisije za javna dela. Gre za nevzdržno stališče, saj je vsem jasno, da ima Dežela pri tem vprašanju zelo važno vlogo ter da je bila v tem okviru vseskozi sogovornik prizadetega prebivalstva. Tisti, ki pravi, da Dežela nima pristojnosti pri lokaciji se izmika odgovornostim, pravi še predstavnik SSK, ki je tudi z veliko zaskrbljenostjo in tudi z začudenjem vzel na znanje Vattovanijevo izjavo, češ da je deželni odbor že prižgal zeleno luč za podrobnejši načrt tržaške Občine. SSK je že večkrat zahtevala, da mora deželna vlada pred dokončnim sklepom o sinhrotronu počakati na mnenje deželne- ga sveta, kar, če verjamemo Vattova-

niju, se očitno ni zgodilo. Brezigar je v svoji izjavi tudi podčrtal kot pomembno zadržanje predsednika komisije Riga (PSI), ki se ni opredelil za Cruderjev predlog, kar morda razkriva, da so socialisti končno revidirali dosedanja stališča o lokaciji sinhrotrona.

Komunist Budin je ugotovil, da razplet dogajanj v deželni komisiji spet jasno dokazuje, da je vprašanje lokacije sinhrotrona pri Bazovici zelo delikatno in sporno vprašanje. Politična večina, ki podpira deželni odbor, se je pri glasovanju razbila, svetovalska skupina KPI obsoja odsotnost predstavnika uprave na včerajšnjem zasedanju komisije in tudi dejstvo, o katerem je namignil Vattovani, da je odbor že sklepal o tem vprašanju, ne da bi počakal na razpravo v deželnem svetu.

Zeleni Wehrenfennig pa je posebno kritičen do demokristjanov, ki so z ostalimi zagovorniki "bazovske rešitve" vseskozi govorili o tehničnih aspektih zadeve, sedaj pa so sami jasno dokazali, da gre za izključno politično vprašanje na škodo narave in kraškega prebivalstva. Širša javnost mora biti jasno seznanjena, da gre za manipulacije, ki imajo za cilj postaviti javnost in tudi deželni svet pred izvršnim dejstvom. Wehrenfennig je tudi prepričan, da če bi oblasti pred tremi leti poslušale mnenja naravovarstvenikov in Kraševcev, da se sinhrotron postavi znotraj padriškega centra, bi danes na Tržaškem že imeli ta znanstveni objekt.

V torek v Slovenskem klubu Manipulacija novic in indoktriniranje množic

Tudi drugi letošnji večer Slovenskega kluba je bil posvečen dogodkom v Jugoslaviji. Čeprav tema ni bila tako aktualna kot tema prvega večera, ko je tekla beseda o Kosovu, pa je šlo za vprašanje, ki je vedno aktualno, zlasti v kriznih situacijah: kakšno vlogo imajo sredstva množičnega obveščanja in torej politična manipulacija novic pri indoktriniranju množic.

V Slovenskem klubu, ki je za to priliko sodeloval z mladinskimi odborom pri SKGZ in goriškimi Kinoateljejem, so namreč prikazali dokumentarni film Montaža ekstaze, ki ga je RTV Ljubljana pripravila lani poleti po "zgodovinskem" politično-kulturnem mitingu, ki je bil 21. junija v Ljubljani v podporo Janši, Tasiču in Borštnerju.

Kot je znano, je ta dogodek dvignil veliko polemičnega prahu v drugih jugoslovanskih republikah. Odgovornost za to so imela predvsem sredstva množičnega obveščanja, ki so o mitingu poročala zelo pristransko in sploh neobjektivno. Miting, ki je bil v resnici mirovnega značaja in na katerem ni prišlo ne do napadov na Jugoslavijo in niti na jugoslovansko ljudsko armado, je večina jugoslovanskih časopisov prikazala za kontrarevolucionarnega in na ta način botrovala nezaupanju in nacionalni mržnji.

Film Montaža ekstaze je torej neke vrste odgovor na manipulacijo vesti drugih jugoslovanskih medijev. Film, ki ga je montirala scenaristka uredništva dokumentarnih oddaj RTV Ljubljana Helena Koder, namreč prikazuje, kako je s sliko in besedo mogoče zmanipulirati tudi najbolj nedolžen dogodek in mu dati razsežnosti ter pomene, ki jih v resnici ni imel. Montaža ekstaze je pravzaprav neke vrste vaja v slogu, ki z različnimi montažami istih posnetkov na različne načine prikazuje potek in torej pomen dogodkov. Prav zaradi tega se film imenuje Montaža ekstaze — po teorijah velikega sovjetskega režiserja Eisensteina — ki je pri montiranju filma Oklepnica Potemkin ugotovil, da je montaža pravzaprav ideološka leča, s katero lahko interpretiramo dogodke, in to interpretacijo vsilimo gledalcu: slike torej ne moremo enačiti z resničnostjo.

O tem vprašanju so po projekciji filma spregovorili avtorica Helena Koder, ki je s prihodom v Trst pripravila veliko presenečenje (na začetku je iz službenih dolžnosti odklonila vabilo organizatorjev), podpredsednik predsedstva republiške konference ZSMS Mojmir Ocvirk, ki je bil lani predsednik odbora za informiranje, in član Kinoateljeja Aleš Doktorič, ki je sodeloval pri organizaciji letošnje prireditve Film video monitor, na kateri je film imel zelo velik uspeh (del posnetkov so po tej prireditvi predvajali tudi po prvi mreži RAI).

Na sliki (foto Križmančič) od leve proti desni: Mojmir Ocvirk, Aleš Doktorič in Helena Koder.

Nova revija Italia nostra

Italia nostra bo odslej naslov tudi revije, ki jo bo izdajala istoimenska naravovarstvena organizacija in ki se bo spopadala z najbolj kočljivimi ekološkimi in urbanističnimi problemi naše dežele. Revijo je deželna sekcija združenja Italia nostra začela izdajati letos, doslej pa je izšla ena sama številka (v prihodnje bo revija izhajala vsake štiri mesece). V prvi številki, ki sta jo deželni predsednik Bigot in podpredsednik Armani predstavila na včerajšnji tiskovni konferenci, je tako na primer obsežen članek o zakonu Galasso za zaščito naravnega okolja in o zakonskih spremembah, ki jih je uvedla deželna vlada (prav proti tem spremembam bi naravovarstveniki radi priredili referendum), o urbanističnih posegih v Trstu in o načrtu za turistični razvoj Sesslanskega zaliva. Revijo za sedaj pošiljajo brezplačno na šole in na pomembnejše javne ustanove, vsak pa jo lahko prelista in prebere na sedežih združenja Italia nostra. V bodoče pa jo bo verjetno mogoče dobiti tudi v časopisnih kioskih.

Še vedno nerešen problem centra za boj proti mamilom Cmas Bodo narkomani prepuščeni samim sebi?

Bodočnost Centra za zdravstveno in socialno oskrbo narkomanov, ki deluje v tržaški pokrajini od leta 1980, je pod velikim vprašajem. Psihiatrinja Maria Grazia Cogliati, ki vodi to edino javno službo za zasvojenca z mamili zadnja štiri leta, je namreč že februarja z zaskrbljenostjo spraševala tržaško KZE in Deželo, zakaj v izvršilnem načrtu tržaške KZE, ki ga je odobrila Dežela, ni predvidene službe za narkomane. Ker ni prejela odgovora, je Cogliatijeva podala ostavko, a tudi na to njeno dejanje doslej še ni bilo uradnih reakcij.

Cmas je nastal pred devetimi leti na osnovi deželnega zakona št. 57, ki je predvideval možnost, da KZE zaposli zdravnike, socialne delavce, psihologe, vzgojitelje in bolničarje v svojstvu svetovalcev in torej z individualnimi, kratkoročnimi pogodbami. Od takrat opravljajo ti operaterji delo, za katerega nimajo jamstev, saj jim obnavljajo delovne pogodbe iz leta v leto in to brez pravice do zdravstvene oskrbe in dopustov. V tem času so se tudi izpopolnjevali, opravili so strokovne tečaje, ki so jih priredili Dežela, KZE in ministrstvo za zdravstvo, svoje izkušnje so utrjevali z vsakdanjim delom, kljub temu pa danes tvegajo, da izgubijo zaposlitev.

Da je Cogliatijeva povsem razumljivo ogorčena nad takim stanjem, upravičujejo rezultati dela. Čeprav se je namreč število mladih, ki uživajo mamila, v zadnjih letih stalno višalo, Trst ni poznal tragedij, ki so obeležile druga italijanska mesta. Leta 1988 sta zaradi mamil umrla dva

Tržčana, toda to sta bila edina primera v zadnjih šestih letih. Seropozitivnost Cmas dobro nadzoruje: od pregledanih narkomanov je le 20 odstotkov razvilo protitelesa za virus Aidsa, v Turinu in Milanu pa znaša ta odstotek kar 80. Da so pojav zajezili, so pri Cmasu posvetili veliko pozornost izboljšanju higiensko-zdravstvenih pogojev, v katerih živijo narkomani. S tem so okrepili njihov imunološki sistem in torej obrambne sposobnosti pred infekcijami. Nad vse pozitiven je v tem okviru podatek, da nobeden od oskrbovancev ni razvil virusa Aidsa.

Toda koliko mladih Tržčanov je zasvojenih? Pri Cmasu trdijo, da je težko priti do realnih števil. Lahko pa povedo, da se je lani obrnilo na center 324 narkomanov, kar je okrog 30 odstotkov več kot leta 1986. Operaterjev je 15 na 270 tisoč prebivalcev, kar pa je izredno malo, če računamo, da je v eni od zdravstvenih enot v Firencah tudi zaposlenih 15 ljudi, ki delajo po 36 ur na teden, vendar na 40 tisoč prebivalcev. Za Cmas je pomanjkanje osebja vsak dan bolj dramatično. Številke so najbolj zgovorne: osem operaterjev ima pogodbo za 25 ur dela na teden, vendar Dežela jih ne misli redno zaposliti. Kljub temu da je Cmas samo v prvi polovici lanskega leta opravil 6.705 metadonskih terapij, 262 obiskov na domu, 67 narkomanom je uredil življenje v skupnosti, 238 pa je bilo posegov na sodišču.

Če Dežela ne bo uredila vprašanja osebja Cmas, bo problem zasvojenosti z mamili eksplodiral na dramatičen način tudi v Trstu. Po kakšni nesprejemljivi logiki bi to bilo mogoče?

Predavanje inž. Sama Štera na zavodu »Jožef Stefan«

Odločilna vloga radia in televizije v sodobnem svetu

V sodobnem svetu javnega obveščanja sta radio in televizija najhitrejša posrednika informacije do posameznika. Bližamo se postindustrijski informatični družbi, kjer postaja kakovost življenja odvisna tudi od učinkovite informacije. Slovenci stopamo v koraku s časom te sodobne družbe. Ključno vlogo pri tem ima tudi šola, ki vzgaja bodoče kadre. Za širjenje »tehnične inteligence« v naši zaskrbljeni stvarnosti ima nedvomno zaslugi predvsem Državni poklicni zavod za industrijo in obrt »Jožef Stefan« v Trstu.

Za najnovejša spoznanja, pa tudi za splošen pregled sodobnega radia z vidika brezžičnih zvez, oddajnikov, kabelske in satelitske televizije in radia, je zavod povabil na predavanje, ki je bilo namenjeno gojencem RTV oddelka, strokovnjaka inž. Sama Štera. Inž. Šter deluje na oddelku za oddajnike in zveze na osrednji slovenski državni RTV hiši. Številni poslušalci 2. slovenskega radijskega programa tako imenovanega »Vala 202« ga poznajo po njegovem pogostem sodelovanju v kontaktnih oddajah, kjer odgovarja na tehnična vprašanja poslušalcev o vidnosti in slišnosti slovenskih radijskih in TV programov na posameznih območjih Slovenije.

Uvodoma je inž. Šter orisal strukturo radijskih zvez in oddajnikov RTV Ljubljana, ki prenašajo RTV programe iz osrednjega RTV centra in regionalnih RTV centrov, Maribora in Kopra, ter pokrivalo večino ozemlja SR Slovenije, pa tudi dobršen del zamejstva. Nakazal je značilnosti širjenja elektromagnetnih valov različnih frekvenc in pojasnil njihovo uporabo pri radiu in TV. Omenil je vlogo osrednjega 600 kW srednjevalovnega oddajnika 1. programa Radia Ljubljana v Domžah,

lah, kjer se je že leta 1928 prvič oglašil v svet glas slovenskega radia, ki je lani slavil svojo šestdesetletnico, po zaslugi tržaškega rojaka inž. Maria Osane. Domžalski oddajnik je slovensko radijsko okno v Evropo: v nočnih urah, ko se domet srednjih valov bistveno poveča, posreduje ta oddajnik slovenski glas tudi rojakom v tujini skupaj s kratkimi informativnimi oddajami v angleščini in nemščini o novicah iz domovine.

Kakovosten prenos govora in glasbe pa sloni danes na UKV (ultrakratki valovi) oddajniški mreži s frekvenčno modulacijo v stereotehniki. Pravzaprav so to tri mreže, ki temeljijo na sedmih oddajnih centrih po Sloveniji. Za Primorsko in zamejstvo sta to odajna centra Nanos in Beli Križ pri Portorožu. Omenjena centra posredujeja poleg osrednjih slovenskih RTV mrež tudi regionalni program RTV Koper v slovensčini in italijanščini in sta torej most do italijanskega poslušalstva in gledalstva v Italiji ter do italijanske narodne skupnosti v SR Sloveniji na Koperskem in v Istri.

Inž. Šter je podčrtal bistveno razliko UKV območja pa tudi TV območij, ki se širijo v glavnem le na optično razdaljo in se tako razlikujejo od srednjih in kratkih valov. Zaradi pretežno hribovitih značilnosti slovenskega ozemlja je bila glavna naloga delavcev oddelka »Oddajniki in zveze« RTV Ljubljana razširitev oddajniške mreže in seveda redno vzdrževanje. Ta obsega kar 46 oddajniških mest za radijske programe in celo 175 TV pretvornikov. Kljub temu je mreža še nedokončana: predvsem kar zadeva 2. slovensko TV mrežo, ki pokriva le 73% ozemlja, zato ne obsega vseh krajev Primorske in zamejstva. Glavna nalo-

ga je sedaj predvsem prenovitev oddajnega centra na Nanosu, ki so ga postavili med prvimi in to že leta 1955. Kljub denarni stiski in vsesplošni krizi lahko upamo, da bo 2. TV program na Primorskem viden najkasneje v naslednjem letu.

Posebno težavo na Primorskem predstavljajo ponekod močne motnje radijskih programov, ki jih povzročajo italijanske zasebne postaje. V tem pogledu je dejal inž. Šter, je Italija dolžna po mednarodnih dogovorih preprečiti vsakršno morebitno motnjo na radijskih in TV frekvencah oddajnikov sosednjih držav: to se žal ne izpolnjuje v celoti, za kar se upravičeno pritožujejo razne sosede od Francije do Slovenije, ki preko svojega organa v JRT (jugoslovanska RTV) skuša uveljaviti to dogovorjeno mednarodno ob-

vezo. Vendarle bo slišnost 1. in 2. slovenskega radijskega programa predvidoma boljša, ko bodo dogradili UKV mrežo na Primorskem v naslednjih letih.

Glede televizije je inž. Šter poleg klasične oddajniške mreže orisal glavne značilnosti kabelske TV, ki v nekaterih večjih slovenskih mestih (Maribor, Celje, Brežice...) deluje že leto in več in omogoča naročnikom v Sloveniji gledanje inozemskih TV postaj.

Slovenska TV pa si še posebno prizadeva, da bi svojim gledalcem posredovala satelitski prenos iz širnega sveta. Poskusni prenos na 2. TV mreži potekajo že več kot leto. Preko satelita prenašajo razne RTV hiše svoje programe in s tem posredujejo kulturo najrazličnejših narodov in tako bogatijo človeštvo. Nedvomno se je razvoj

Med predavanjem v zavodu »J. Stefan«

(Foto Magajna)

na tej poti začel šele pred par leti, vendar bliskovito napreduje z novimi tehnologijami in novimi TV standardi (TV na visoko ločljivost). S tem nudi široke in še neizkoriščene možnosti novega sodelovanja na svetovni ravni med raznimi nacionalnimi TV hišami. V evropskem merilu tudi satelitska televizija krepi in utrjuje zamisel Združenih držav Evrope. Obenem je z evropskim povezovanjem tudi uspešna alternativa ameriški filmski in TV produkciji, ki je na svetu trenutno najmočnejša. Pogled slovenske televizije je glede tega uprt v bodočnost, v tesnejše sodelovanje z evropskimi TV hišami. Tako tudi RTV Ljubljana pripomore k uveljavljanju ugleda jugoslovanske RTV v širšem svetu. Nenavsezadnje moramo omeniti, da je prav TV Ljubljana zadolžena v okviru JRT, da skrbi za neposredno vklapljanje v satelitski program znane ameriške CNN - Cable News Network.

Iz povedanega je razvidna obsežnost tehničnega področja, ki ga je skušal inž. Samo Šter na čimbolj razumljiv način posredovati našim gojencem RTV oddelka. Predavanje je obogatilo s številnimi tehničnimi grafikoni, ogledali pa smo si tudi videoposnetke na to temo.

Naj omenimo še, da je predavanje potekalo ločeno za prvo stopnjo, tj. za 1., 2. in 3. razred, kjer je bila razlaga poljudna, medtem ko je bila za višjo stopnjo, tj. 4. in 5. razred bolj poglobljena. Vsekakor vsa tehnična znanost radijskega in TV prenosa še zdaleč ni bila izčrpana, zato računamo, da bo temu predavanju sledilo v kratkem še nadaljevanje. K temu lahko dodamo še, da so naši dijaki že večkrat obiskali studije TV Ljubljana, pa tudi domžalski oddajnik so si lahko ogledali.

BORIS ARTAČ

Med 16 vpletenimi tudi deželni svetovalec KD Lucio Vattovani

Milijardna goljufija v dobavah za menze

Okrog podjetja Dispral je eksplodirala prava afera. V goljufijah na račun cele vrste menz v mestu je vpletenih 15 uslužbencev podjetja in urada za higieno KZE, vsaj posredno pa tudi demokrščanski deželni svetovalec Lucio Vattovani. Policisti so pred nekaj dnevi na njegovem domu opravili natančno preiskavo in odkrili — tako smo vsaj izvedeli iz policijskih krogov — precejšnjo količino prehrabnih izdelkov, ki naj bi bili izmaknjeni prav iz skladišča Disprala. Vattovani naj bi kaznivo dejanje zagrešil, ko je bil še tržaški občinski odbornik za šolstvo. Družba Dispral namreč zalaga s prehrabnimi izdelki menze šol, vrtcev in raznih drugih podjetij. Preiskovalci so Vattovanija prijavili sodnim oblastem, o njegovi usodi pa bo odločal pretor Morway, ki vodi to zapleteno in delikatno preiskavo. Sodnik bo moral ugotoviti, koliko resnice je v obtožbah, ki bremenijo tega vidnega političnega moža. Vattovani je v svoj zagovor rekel, da je dobil jestvine v darilo, sicer pa da bo vse pojasnil pretorju.

Agenti letetečega oddelka so trenutno aretirali 12 oseb, poleg Vattovanija pa so prijavili še 3 osebe sodnim oblastem. Na domovih osumljenцев so zaplenili precejšnjo količino ukradenega blaga, vrednega več kot 100 milijonov lir. Uradi letetečega oddelka so se v teh dneh spremenili v pravo veleblagovnico. Preden bodo vse ukradene jestvine — od konzerv do testenin, sladkarij, olja in kisa, mesa, raznih pijač in še bi lahko naštevali — vrnili zakonitemu lastniku (torej podjetju Dispral), bodo morali vse blago popisati.

Tržaška kvestura je včeraj objavila imena vseh aretiranih in prijavljenih oseb. Med aretiranimi so nekateri obtoženi dolgotrajne kraje v obtežilih okoliščinah, drugi pa preprodaje ukradenega blaga. V zapor so morali: 56-

Zaplenjeno blago leži vsepovsod po tržaški kvesturi (foto Križmančič)

letni šef skladišča Dispral Dante Zorini iz Ul. Crisciani 9, 52-letni prevoznik Giorgio Ferigutti iz Ul. S. Benedetto 2, 43-letni prevoznik Luciano Flego iz Ul. Tiepolo 7, 56-letni upravitelj skladišča Giuseppe Capella iz Ul. Bellini 12, 31-letna Manuela Zorini iz Ul. Forti 56. Ti bodo, kot kaže, ostali v zaporu do procesa. Nekaj noči so v koronejski ječi preživeli tudi: 34-letna Irma De Vecchi iz Ul. Risano 25, 27-letna Fabiola Battiston iz Ul. Di Vittorio 10 in 29-letna Serena Ulcigrai iz Ul. del Roncheto 71. Vsi naštetni so bili uslužbenci Disprala. Agenti letetečega oddel-

ka so aretirali tudi štiri osebe, ki so bile zaposlene v uradu za higieno KZE. V mreže preiskovalcev so se ujeli: 49-letni Dario Doimi iz Lonjerske ceste 232, 48-letni Urbano Donda iz Ul. Canova 11, 45-letni Sergio Casson iz Scale dell'Erica 34 in 55-letni Umberto Ritossa iz Sesslana 222.

Poleg že omenjenega deželnega svetovalca so agenti letetečega oddelka odkrili še tri osebe, ki sicer po vsem sodeč niso osebno odnašale prehrabnih izdelkov iz skladišča Dispral, pač pa so imele ukradeno blago na svojih domovih. Policisti so torej poleg Vat-

tovanija sodnim oblastem prijavili 82-letnega Danteja Zorinija iz Ul. Alberti 12, 27-letno Tiziano Zorini iz Ul. Crisciani 9 in 34-letnega Maria Olivierija iz Ul. Forti 76. Preiskave se še niso zaključile in vse kaže, da se bo v mrežo preiskovalcev ujel še kdo. Včeraj popoldne so na kvesturi dalj časa zasliševali še dva domnevna krivca, njunih imen pa preiskovalci niso hoteli izdati.

V krajo so bili vpleteni domala vsi, ki so delali v skladišču podjetja Dispral (družba je povezana z zadrugo Cooperative operaie). Protizakoniti posel je bil precej dobičkonosen, saj so z ukradenimi jestvinami storilci poleg redne plače skupno "zaslužili" mesečno okrog 60 milijonov lir. S tatvinami so pričeli pred osmimi leti, kar pomeni, da so svoje podjetje oškodovali za precej milijard lir. Coop in Dispral sta se prijavili na sodišču kot civilni stranki, da bi dobili povračilo škode.

Preiskovalcem je pravo sled nakazal ravnatelj družbe Dispral Olinto Parma, ki je opazil, da v podjetju kljub navideznemu dobremu delovanju in brezhibnim računom nekaj ni v redu. Osumljenci so baje jestvine odnašali v svoje domove navadno samo ob sobotah, ko je bila kontrola manjša. Trenutno še ni znano, kaj so osumljenci počeli z ukradenim blagom, preiskovalci pa resno sumijo, da so ga tudi prodajali restavracijam, gostilnam ipd. Storiteli so se posluževali preprostega, a učinkovitega trika. Količino hrane, ki so jo prodajali menzam, so namesto v kilogramih računali v porcijah, zato je bilo zelo težko kontrolirati, koliko jestvin so dejansko odpeljali iz skladišča. Razlika med porcijami in kilogrami pa je bila — 60 milijonov lir mesečno.

HELENA JOVANOVIČ

■ Pokrajinska sekcija Italijanske federacije lovcev je izvolila novo vodstvo. Odhajajočega predsednika Enza Giovanninija bo odslej nadomeščal Pietro Petruzzi, ki bo predstavljal tržaško pokrajinsko sekcijo tudi v vsedržavnem in deželnem zboru. Podpredsednika bosta Ernesto Avanzo in Tullio Bartoli, za tajnika pa so izvolili Marcella Scharfa. Pokrajinski odbor pa bodo sestavljali še svetovalci Doleni, Furlan, Giovannini, Kerpan, Mikol, Natali, Penco, Pribetti in Rauber.

† 4. aprila 1989 je umrla naša draga

Danica Sosič roj. Jerič

Od nje se bomo poslovili v ponedeljek, 10. t. m., ob 16. uri na ljubljanskih Žalah. Na dan pogreba bo žara v 16. mrliški vežici.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Užalošeni mož Franjo, hčeri Vlasta in Zora ter sin Branko z družinami, brat Aleksander in sestre Mimica, Ivanka in Slavka ter ostalo sorodstvo.

Šmartno pri Litiji, Kamnik, Črnuče, Opčine, Sydney, 6. aprila 1989

6. 4. 1983 6. 4. 1989
6 let je minilo, odkar si nas zapustil

Peter

V naših srcih boš vedno živ.
Z žalostjo se te spominjajo mama, papa, Vasilij, Sandy in vsi, ki so te imeli radi.
Barkovlje, 6. aprila 1989

Ob 6. obletnici smrti
Petra Michelija
se ga z žalostjo spominja Aristide z družino.

Ob smrti dragega očeta izrekajo
tov. ci Eleni Legiši in svojcem iskreno sožalje prijatelji sekcije KPI in ZKMI občine Dolina.

† Plemenito srce naše ljube Franciške Jež roj. Vrhovnik

ni moglo preboleti bliskovitega napada težke bolezni. Njena krepka gorenjska narava je podlegla prav ob 50-letnici najine poroke.

Vest sporoča mož Janko tudi v imenu sestre Ane in ostalih sorodnikov iz Tunjic, svakinje Dragoslave Stančič roj. Jež in Dragota, Lili ter Aljoše Gašperlina.

Z nami sočustvujeta tudi Vinko Benčič in družina Lainé.

Dan pogreba bo pravočasno javljen. Prepeljali jo bomo v njene prelepe Tunjice pri Kamniku.

Namesto cvetja prispevajte v dobrodelne namene.

Trst, Postojna, Ljubljana, Tunjice, 6. aprila 1989

Ob bridki izgubi Franciške Jež izrekamo Dragu Gašperlinu in družini novinarji Primorskega dnevnika in agencije Alpe-Adria iskreno sožalje

Vlasta Bernard
Danilo Bizjak
Martin Breclj
Vojko Colja
Marij Čuk
Nadja Filipič
Ivan Fischer
Eva Fornazarič
Elio Fornazarič
Barbara Gruđen
Rado Gruđen
Dušan Jelinčič
Mima Kapelj
Dušan Kalc
Marjan Kemperle
Vlado Klemše
Aleksander Koren
Nadja Kriščak
Branko Lakovič
Tom Marc
Marko Marinič
Ace Mermolja
Jole Namor
Breda Pahor
Rudi Pavšič
Ani Pertot
Aleksander Sirk
Vojmir Tavčar
Sandor Tence
Marko Waltritsch

† Sorodnikom, znanec in prijateljem sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš dragi mož, oče, nono, stric in prijatelj

Anton Race

(Linčev iz Rodika)

Pogreb nepozabnega pokojnika, bo danes, 6. t. m., ob 16. uri izpred hiše žalosti na domače pokopališče v Rodiku.

Cvetje in vence hvaležno odklanjamo v korist dobrodelnih namenov.

Žalujoci žena Pina, sin Edi, hčerka Neda z družino in ostalo sorodstvo.

Rodik, 6. aprila 1989

Ob bridki izgubi dragega Antona sočustvujejo s svojci družine Slama, Petaros in Pahor.

Ob izgubi dragega očeta Antona iskreno sočustvujejo s svojim pevodjem Edijem Racetom in svojci cerkveni pevski zbor in moški pevski zbor Novega sv. Antona iz Trsta.

Zveza cerkvenih pevskih zborov izraža občuteno sožalje zborovodji Ediju Racetu ob smrti dragega očeta.

† Naznanjamo žalostno vest, da nas je zapustil naš dragi oče, nono in tast

Angelo Zigante

Pogreb bo jutri, 7. t. m., ob 11.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v cerkev v Križ.

Žalujoci: hči Silvana z možem in vnuk Sadko z malim Teom.

Križ, 6. aprila 1989

Negativne in pozitivne reakcije na izvolitev upravnega odbora KZE

Dokaj nepričakovan izid volitev upravnega odbora Tržaške krajevnne zdravstvene enote na torkovi seji medobčinske skupščine je včeraj izzval vrsto odmevov v tržaškem političnem svetu. Presenečenje ne predstavlja toliko ime novega predsednika, socialista Jacopa Rossinija, ki na čelu upravnega odbora zamenjuje Paola Bevilacqua, prav tako socialista. Slo je pač za dogovor med petimi strankami upravne večine na Občini in Pokrajini Trst, se pravi KD, PSI, PSDI, PLI in PRI. V okvir tega dogovora sodi tudi izvolitev demokristjanov Giovannija Scarpe, Paola Revelanta in Domenica Del Preteja, kakor tudi socialista Vincenza Di Paceja in liberalca Giuliana Cecovinija. Resnično presenečenje pa predstavlja izvolitev komunistke Diane De Rose namesto republikanca Gorgia Drabenija. Z našega zornega kota moramo nadalje kot negativno novost zabeležiti tudi dejstvo, da v upravnem odboru ni nobenega Slovenca, in to prvič, odkar je bila Tržaška krajevna zdravstvena enota ustanovljena.

To dejstvo je včeraj ožigosalo pokrajinsko tajništvo SSK, katero je doslej v upravnem odboru KZE zastopal Miro Opelt. V tiskovnem sporočilu SSK ugotavlja, da izid torkovih volitev dokazuje, kako »se nadaljuje politika izključevanja SSK iz političnih in upravnih teles na Tržaškem, a z njo tudi vse slovenske manjšine, saj v tržaškem občinskem in pokrajinskem odboru in zdaj še v odboru KZE ni niti nobenega drugega slovenskega političnega predstavnika.« »Se posebno huda,« pravi dalje sporočilo, »je izključitev SSK iz organizma, ki bi ne smel poznati politične lotizacije. Tudi Slovenci imamo svoje bolnike, bolničarje in zdravnike in pravičnost bi zahtevala, da bi imeli svojega predstavnika v vodstvu KZE. Storjena je bila huda napaka, ki bo še poslabšala že itak hude težave pri upravljanju zdravstvene službe na Tržaškem,« pravi še sporočilo, v katerem se SSK naposled zahvali Miru Opeltu za opravljeno delo.

Večina državnih uslužbencev se je udeležila stavke

Po oceni sindikalnih predstavnikov se je včerajšnji stavki, ki so jo na vsedržavni ravni oklicali sindikati državnih uslužbencev, pridružilo kar 80 odstotkov tržaških državnih uslužbencev. Gre za najvišjo udeležbo, ki jo pomnijo v Trstu. Niti v 70. letih, ko so se delavci borili za prvo delovno pogodbo, ni bila udeležba tako visoka. Prvič v tržaški zgodovini se je včeraj zgodilo, da so bili nekateri uradi popolnoma prazni. Tako na primer uradi šolskega skrbništva, IVA, pokrajinskega zakladnega ravnanstva in deželni urad za delo. Stavke pa so se množično udeležili tudi uslužbenci prefektore, kvesture, sodišča, neučno osebje in drugi.

Državni uslužbenci so stavkali, ker že deset mesecev jim niso obnovili delovne pogodbe (zahtevajo namreč višje plače in izboljšanje storitev) in ker jim ne priznajo višjega staleža. Z včerajšnjo stavko pa so želeli protestirati tudi proti vladnim ukrepom za krčenje državnega pramnikljava, zlasti pa proti ponovni uvedbi ticketov na zdravstveni oskrbi, ki so prizadeli zlasti šibkejša družbena sloje.

Aretirali so jih takoj po pristanku v Lignanu

Tržačani po morju ilegalno pripeljali skupino pribežnikov

Trije Tržačani in štirinajst pribežnikov so se preteklo noč v Lignanu ujeli v past karabinerjev. Preiskovalci so jih zasačili prav v trenutku, ko so se izkrcali z motornega čolna, ki jih je ilegalno prepeljal iz Jugoslavije v Italijo. Kakim desetim tujim državljanom je vsekakor uspelo pobegniti v temi. Po natančni osebni preiskavi aretiranih se je izkazalo, da so nekateri imeli s seboj približno 300 gramov heroina. Pet oseb so preiskovalci odvedli v zapor, druge pa bodo izročili uradu za tujece.

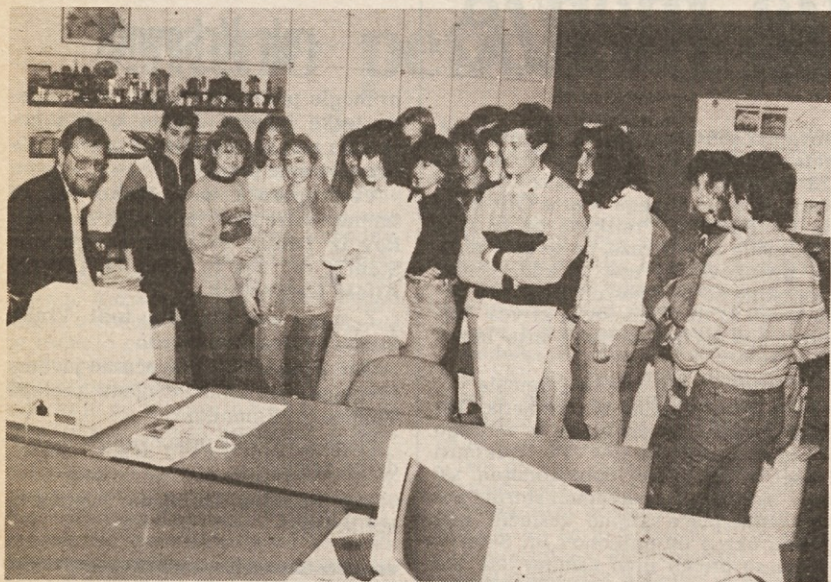
Vse kaže, da so trije Tržačani vodili vso "odpravo" tujih pribežnikov. Karabinerji sumijo, da so povezani z mednarodno organizacijo, ki prevaža v tujino poceni delovno silo. Preiskovalci so šele v večernih urah izdali imena aretiranih Tržačanov. Gre za: 40-letnega Livia Gandusia, 50-letnega Ivana Bancovicia in 28-letnega Franca Mazzio. Prav oni so, kot kaže, organizirali ilegalno potovanje tujcev. Karabinerjem ni uspelo, da bi ustavili motorni čoln, ki je skupino pripeljal do Lignana. Ko so namreč zasledovali pribežnike, je plovilo že izginilo za obzorjem. Med ujetimi pribežniki je 7 žensk in 5 moških, starih od 16 do 40 let. Enajst

jih je prišlo s Filipinov, eden pa je Tanzanijec. Karabinerji so ugotovili, da so tuji morali svoje ilegalno potovanje proti "zlatemu Zahodu" plačati približno pet milijonov lir v gotovini.

Skupina naj bi pod vodstvom treh Tržačanov odpotovala z letališča v Manili, od tam naj bi poletela do Singapurja, nato v Vzhodni Berlin in končno v Budimpešto. Iz glavnega madžarskega mesta naj bi jih 14 nadaljevalo pot z avtobusom, s katerim so se pripeljali do Ljubljane, od tam pa v Poreč, kjer so se menda vrkali na motorni čoln, ki jih je pripeljal do Lignana.

■ Ul. Molino a Vento je bila včeraj popoldne prizorišče prometne nesreče, v kateri se je hudo poškodovala 64-letna Olga Gregorio poročena Goos iz Ul. Padovan 4. Zdravniki ortopedskega oddelka glavne bolnišnice so ji napovedali dva meseca zdravljenja. Gregorieva si je zlomila desno nogo ter dobila močan udarec v rebra in čelo. Upokojenko je povozil Renzo Cozzuto iz Ul. Ginnastica 34, ki se je z vespo spuščal po Ulici Molino a Vento. Vse kaže, da je ženska prečkala cesto na prehodu za pešce.

Dijaki trgovskega zavoda obiskali redakcijo PD

Redakcijo Primorskega dnevnika so pred dnevi obiskali dijaki drugega razreda slovenskega trgovskega zavoda "Žiga Zois". Zanimali so se predvsem za tehnološke postopke pri nastajanju časopisa in seveda za vsebinske postopke, skratka za to, kako nastaja dnevnik.

Letni občni zbor novinarske zbornice

Deželna Novinarska zbornica je imela prejšnji četrtek na svojem sedežu v Trstu redni letni občni zbor, na katerem je sprejela obračun lanskega poslovanja in proračun za tekoče leto. Skupščino je odprl predsednik zbornice Marco Cadelli s poročilom, v katerem je orisal glavne pobude lanskega delovanja, s posebnim ozirom na akcijo, ki jo je vsedrjavna Novinarska zbornica sprožila v parlamentu za prenovitev zakonodajnih normativov, ki urejajo dostop do novinarskega poklica. Gre za problem, ki se je zastavil zlasti v zadnjih letih zaradi nujnosti definiranja vloge zasebnih radijskih in televizijskih postaj, za katere še ne obstajajo ustrezni zakonski normativi. Novi vidiki pa se pojavljajo tudi na področju tiska in dnevnikov, pred-

vsem v zvezi z uporabo istih člankov v več časopisih in s teletransmisijo celih strani, ki si jih izmenjujejo posamezni časopisi istih založniških hiš.

Na skupščini je prišla do izraza tudi skrb za mlade, ki jih zanima novinarski poklic in za katere je Novinarska zbornica FJK že priredila dve manifestaciji v Vidmu in Gorici, tretjo pa načrtuje v Trstu v sodelovanju z Deželnim inštitutom za poklicno usposabljanje. Osrednji del občnega zbora pa je bil seveda posvečen proračunu, ki ju je orisal blagajnik Francesco Parmegiani in ki so ju navzoči po razpravi odobrili. Razprave se je udeležil tudi vsedrjavni svetovalec Giovanni Molina, ki je izčrpno odgovoril na vsa zastavljena vprašanja.

gledališča

KULTURNI DOM

Slovensko stalno gledališče bo ponovilo danes, 6. t. m., ob 20.30 za abonma RED E delo Huga von Hofmannstahla SLEHERNIK v režiji Maria Uršiča. Ponovitve si bodo sledile še v soboto, 8. t. m., ob 20.30 za abonma RED F ter v nedeljo, 9. t. m., ob 16. uri za abonma RED G.

VERDI

Jutri ob 20. uri (red A) premiera Verdijeve opere TRAVIATA. Dirigent Angelo Campori, režija Giancarlo Menotti. V glavnih vlogah nastopajo Fiorella Pediconi, Franco Farina in Alessandro Cassis. Nastopali bodo še Cinzia De Mola, Anita Caminada, Pierfrancesco Poli, Gianni Vanzelli, Paolo Rumetz, Paolo Sonson, Vito Susca in Ivan Sancin. Ponovitve si sledijo do 29. aprila.

ROSSETTI

Nocoj ob 20.30 (red četrtek) bo gledališče iz Genove ponovilo Molierovo delo ŠOLA ZA ŽENE z Gastonejem Moschinom. Režija Gianfranco De Bosio. V abonmaju odrezek št. 10. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

CRISTALLO - LA CONTRADA

Nocoj ob 20.30 bo na sporedu ponovitve dela L. Pirandella TUTTO PER BENE z G. Tedeschijem in G. Fenzijem.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo. V ponedeljek, 10. t. m., ob 20.30 bo v gledališčni Rossetti nastopil violončelist R. FILIPPINI.

Nedeljski koncerti. V nedeljo, 9. t. m., ob 11. uri bo v mali dvorani gledališča Verdi na sporedu tretji koncert, na katerem bo komorni orkester pod vodstvom Severina Zannerinija izvajal Vivaldijeve in Rossinijeve skladbe. Vstopnice so na razpolago pri blagajni gledališča.

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, razstavlja svoja dela slikar BOJAN GORENC.

V galeriji Cartesius je na ogled do 13. aprila razstava grafičnih del 24 slikarjev.

V galeriji Rettori Tribbio 2 bo do 14. aprila na ogled razstava slikarke Silve FONDE.

V galeriji Minerva - Ul. S. Michele 5 - bo do 10. t. m. odprta razstava slikarja Furia BOMBENA.

izleti

Zveza upokojencev CGIL-SPI Nabrežina - Križ obvešča, da je še nekaj mest na razpolago za potovanje v Palmo de Mallorco od 19. aprila do 3. maja. Za informacije tel. na št. 200036 ob uradnih urah.

razne prireditve

PD Slovenec Boršt-Zabrežec vabi jutri, 7. t. m., ob 20. uri na gostovanje SSG s predstavo RDEČA KAPICA. Vabljeni!

Godbeno društvo Prosek - Trst priredi KONCERT v soboto, 8. t. m., ob 20.30 v zgornjem kulturnem centru. Vstop je prost. Prostovoljni prispevki so namenjeni nadaljnji gradnji doma - spomenika padlim v NOB iz Briščikov.

V sredo, 12. t. m., bo prof. Peter Močnik predaval diaprozive O DRŽAVNIH PARKIH ZAHODNE AMERIKE v barokovskem društvu, Ul. Cerreto 12, ob 20. uri.

kino

ARISTON - Dvorana rezervirana.

EXCELSIOR - 17.15, 22.15 Una pallottola spuntata, kom., ZDA 1988, r. D. Zucker, i. L. Nielsen, P. Presley.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.30, 21.45 Sa-lam Bombay!, dram., Indij. 1988, r. Mira Nair, i. Shafic Syed, R. Yadav.

NAZIONALE I - 16.10, 21.30 Francesco, dram., It. 1988, r. L. Cavan, i. M. Rourke.

NAZIONALE II - 16.30, 22.00 La chiesa, srh., r. M. Soavi, i. H. Quarshie, B. Cupisti, □□

NAZIONALE III - 16.30, 22.15 Bocche bestiali, porn., □□

NAZIONALE IV - 16.15, 22.15 L'opera al nero, dram., Fr./It. 1988, r. A. Delvaux, i. G. M. Volonté.

GRATTACIELO - 17.15, 22.00 Rain Man - L'uomo della pioggia, dram., r. B. Levinson, i. T. Cruise, D. Hoffman.

MIGNON - 16.00, 22.00 Sotto accusa, dram., r. J. Kaplan, i. J. Foster, K. McGillis □□

EDEN - 15.30, 22.10 Ramba II - Scontro bestiale, porn., □□

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.10 Scommessa con la morte.

CAPITOL - 16.30, 22.00 Caruso Pascoski di padre Polaco.

LUMIERE FICE - 16.30, 22.00 Bagdad café, r. Percy Adlon, i. Marianne Sägebrect, Jack Palance.

ALCIONE - 17.00, 22.10 Donne sull'orlo di una crisi di nervi, dram., Sp. 1988, r. Pedro Almodovar, i. Carmen Maura, Antonio Banderas, Julieta Serrano.

RADIO - 15.30, 21.30 Calori, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

Oglasni oddelek

sprejema oglase in razna obvestila vsak dan od 8. do 13. ure po tel. 7796-611

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Hugo von Hofmannsthal

SLEHERNIK

Režija Mario Uršič

PONOVITVE

danes, 6. aprila ob 20.30 — ABONMA RED E — mladinski v četrtek v soboto, 8. aprila ob 20.30 — ABONMA RED F — druga sobota v nedeljo, 9. aprila ob 16. uri — ABONMA RED G — druga nedelja

razna obvestila

Slovenska dobrodelna društva, SLO-KAD in Slovenska Vincencijska konferenca obveščajo starše, da te dni po šolah vpisujejo otroke za počitniški kolonij v Dragi in Comegliansu. Starši naj ne odlašajo in čimprej otroke vpišejo na šolah.

V nedeljo, 16. aprila, bo praznovala škedenjska verska skupnost 150 let cerkve sv. Lovrenca. Ob tej priliki so vabljeni vse noše mesta in okolice. Noše se bodo zbrale v Domu J. Ukmarja ob 9.30 in od tam šle v sprevedu v cerkev k slavni maši, med katero bo škedenjski pevski zbor pel Perozijsko latinsko mašo.

Odbor za doraščajočo mladino SKGZ in dijaška domova v Trstu in Gorici prirejata LETOVANJE ZA OTROKE IN MLADINO na Rakitni od 30. 6. do 14. 7. - za otroke od 6. do 11. leta, na Grmu pri Novem mestu od 1. do 15. 7. - za otroke in mladostnike od 11. do 17. leta ter v Portorožu od 18. do 28. 7. - za mladostnike od 9. do 17. leta. Informacije in vpisovanje do 30. aprila na sedežih SKGZ v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20, tel. 744249, in v Gorici - Ul. Malta 2, tel. 531644, od ponedeljka do petka od 9. do 12. ure.

KUD Magnet organizira 15. in 16. t. m. TEČAJ MENTALNE DINAMIKE, ki ga bo vodila prof. Helena Bizjak iz Ljubljane. Za vse informacije tel. na št. 214172 ob delavnikih od 19. do 21. ure.

Proslava 25. aprila pri Sv. Ivanu bo v petek, 21. t. m., s polaganjem cvetja na spomenik padlim s Katinare, iz Lonjerja, Podlonjerja in Almi Vivodi in se bo zaključila pri Sv. Ivanu s koncertom TPPZ P. Tomažič. Za vpisovanja in pomoč pri organizaciji Vas prosimo, da telefonirate odgovornemu za proslavo Lucianu Ferlugu, tel. 733376, od 10.30 do 11.30.

V Peterlinovi dvorani bo v ponedeljek, 10. t. m., ob 20.30 svečana podelitev letošnje literarne nagrade VSTAJENJE koroškemu pisatelju Janku Messnerju za njegov dnevnik ŽIVELA NEMČIJA. Srečanja se bo udeležil tudi avtor.

Pripravljeni odbor za 40-letnico klasične gimnazije sklicuje SESTANEK jutri, 7. t. m., ob 18. uri v prostorih znanstvenega liceja F. Prešeren. Vsi toplo vabljeni!

Sekcije KPI z Opčin, iz Devin-Nabrežine, Zgonika, Repentabre ter iz Križa in s Proseka-Kontovela vabijo vse člane na AKTIV, ki bo danes, 6. t. m., ob 20.30 na sedežu sekcije v Nabrežini. Na aktivu bo med drugim govor o nekaterih skupnih pobudah.

čestitke

Danes praznuje naš preljubi HERMAN 50. rojstni dan. Vse najboljše mu želijo žena Zorka, sinova Alan in Luciano ter hči Valentina z Borisom.

Danes, 6. t. m., praznuje 18. rojstni dan DAVID SOSSI iz Križa. Vse najboljše mu želijo oče Stojan, mama Ani, sestra Sarah ter noni Pierina in Lina.

OBČINA TRST

VII. ODDELEK - SOCIALNO SKRBSTVO

Stanovanjski urad

Prot. št. 29/8-1/88

NATEČAJ ZA DODELITEV 96 STANOVANJ IZ IZREDNEGA PROGRAMA STANOVANJSKIH GRADENJ, FINANCIRANEGA Z ZAKONOM 118/85

Občina Trst obvešča, da je po zakonu 118/85 razpisan natečaj za dodelitev v najem po pravični stanarini 96 stanovanj v gradnji v ulicah Moreri, Linfe in San Cili-no.

Prošnje za udeležbo na natečaju je treba izpolniti na posebnem obrazcu, ki ga doli Stanovanjski urad Občine pri VII. oddelku - Socialno skrbstvo - (Anagrafska palača - III. nadstropje, soba št. 327) vsak delavnik od 9. do 12. ure; predložiti jih je treba do 6. aprila 1989 dalje.

Da ne bi bili izključeni iz natečaja morajo zainteresirani izročiti prošnje in predpisano dokumentacijo Glavnemu protokolu Občine, Trg Unità d'Italia št. 4 - visoko pritličje - soba št. 32 najpozneje do 14. ure dne 5. maja 1989.

Trst, dne 6. aprila 1989

Župan
dr. FRANCO RICHETTI

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

J. in W. Grimm - M. Košuta

RDEČA KAPICA

Režija: Mario Uršič

Jutri, 7. t. m., ob 20. uri v Srenjski hiši v BORŠTU

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 6. aprila 1989

IRENEJ

Sonce vzide ob 6.36 in zatone ob 19.39 - Dolžina dneva 13.03 - Luna vzide ob 6.24 in zatone ob 20.31.

Jutri, PETEK, 7. aprila 1989

RADIVOJ

PLIMOVANJE DANES: ob 4.29 najnižje -57 cm, ob 10.33 najvišje 41 cm, ob 16.19 najnižje -43 cm, ob 22.31 najvišje 60 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 13,2 stopinje, zračni tlak 1005 mb raste, veter 22 kilometrov na uro jug, vlaga 58-odstotna, v jutranjih urah je padlo 0,4 mm dežja, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 12,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Leonardo Comelli, Francesco Kraus, Paolo Paronuzzi, Gabriele Santoliquido Giusto, Daniele Santoliquido Giusto, Antonietta Zanini.

UMRLI SO: 66-letna Sofia Aver, 79-letna Nerina Azzoni vd. Gallet, 75-letni Giuseppe Stossi, 79-letni Pasquale Vitale, 65-letni Danilo Zivic, 81-letna Maria Posar, 84-letna Maria Gregori, 79-letni Luigi Ferluga, 78-letni Giacomo Nardi, 54-letna Laura Di Lernia por. Ersetti, 46-letni Sergio Porcelli, 75-letna Onorina Miorin, 91-letna Antonia Aitano vd. Ravo, 63-letna Erma Bassi vd. Starec, 85-letna Luigia Mocatti vd. Trani, 74-letna Anna Bradaschia por. Carlovatti, 77-letna Frančiška Vrhovnik por. Jež.

DNEVA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 3., do sobote, 8. aprila 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Trg Cavana 1, Trg V. Giotti 1, Largo Osoppo 1, Ul. Zorutti 19, Lungomare Venezia 3 (MILJE).

OPCINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Trg Cavana 1, Trg V. Giotti 1, Largo Osoppo 1 (Greta), Ul. Zorutti 19, Trg Oberdan 2, Ul. Tiziano Vecellio 24, Lungomare Venezia 3 (MILJE).

Opčine - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Trg Oberdan 2, Ul. Tiziano Vecellio 24, Lungomare Venezia 3 (MILJE).

Opčine - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Če me lučka pogori,
pej me luna sveti,
mene me srce gori,
pr petdesetin leti...

Babe Stu ledi

Davorinu in Dunji se je te dni pridružil

TOMAŽ

Da bi vse žive dni veselo prepeval mu želi MPZ V. Vodnik.

Na svet je srečno prikukal mali

TOMAŽ

Davorinu in Dunji nazdravlja vesela družba dolinske majene.

menjalnica

5. 4. 1989

ITUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1375,200	1365.—
Nemška marka	733,270	731.—
Francoski frank	217,260	216.—
Holandski florint	650,140	648.—
Belgijski frank	35,018	34,500
Funt šterling	2336.—	2320.—
Irski šterling	1956,400	1935.—
Danska krona	188,560	185.—
Grška drahma	8,641	8,200
Kanadski dolar	1155,300	1135.—

ITUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Japonski jen	10,425	10,200
Švicarski frank	836,190	834.—
Avstrijski šiling	104,185	103,700
Norveška krona	201,040	199.—
Švedska krona	215,560	212,500
Portugalski eskudo	8,886	8,400
Španska peseta	11,819	11,300
Avstralski dolar	1103,700	1080.—
Jugoslov. dinar	—	0,14
ECU	1526,100	—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedez 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

Nocoj še zadnja priložnost za Franka, Lizo in Sammyja

Zdi se, da se bo na nocojšnjem koncertu v milanskem Palatrussardiju zbral sam cvet italijanskih uglednih osebnosti. Med drugim je svojo prisotnost potrdil tudi bivši predsednik Sandro Pertini. Nič čudnega, saj gre za edinstveno glasbeno priložnost, za katero si je ekskluzivo zagotovila druga državna televizijska mreža, ki bo koncert neposredno prenašala od 20.25 dalje. Z RAI 2 pa je pri organizaciji koncerta sodeloval dnevnik Il Messaggero.

Frank Sinatra, Liza Minnelli in Sammy Davis bodo z nocojšnjim koncertom otvorili svojo evropsko turnejo, ki se bo predvidoma zaključila prve dni maja v Dublinu. Obenem bo to edina priložnost, ko se bo trojica predstavila italijanskega občinstvu. Koncert z naslovom *The Ultimate Event* bo trajal približno tri ure in bo razdeljen na štiri različne trenutke. Za vsakega od treh nastopajočih bo orkester vodil drugi dirigent. Prvi bo zapel Sammy Davis z dirigentom Mortyjem Stevensom. Nato bo nastopila Liza Minnelli z orkestrom pod vodstvom Billa La Vorgne. Pred skupnim zaključkom pa bo zapel še Frank Sinatra, ki si je za dirigenta izbral svojega sina, Franka Sinatra jr. Vsak od treh umetnikov bo seveda predstavil svoje najljubše pesmi, s katerimi se je uveljavil na svetovnem glasbenem prizorišču. Za sugestivni zaključek koncerta pa napovedujejo skupni *pout pourri* znanih motivov, kot so *Talk To The Animals*, *Maybe This Time*, *Money*, *Once In A Lifetime* in seveda *New York, New York*.

Salonska glasba z Wiener Philharmoniker

Na RAI 1 se bo nocoj (ob 23.10) začel krajši cikel devetih koncertov uglednih Wiener Philharmoniker. Koncerti so bili posneti v dunajski dvorani, ki iz leta v leto gosti novoljetne koncerte.

Prvi koncert bo posvečen Wolfgangu Amadeusu Mozartu in njegovim trem Koncertom za violino in orkester v B-duru K 207, v D-duru K 211 in v G-duru K 216. Solist bo Gidon Kremer, dirigent pa Nikolaus Harnoncourt.

V naslednjih koncertih (in oddajah) bo Leonard Bernstein dirigiral Schumannove simfonije, med gosti pa bo tudi klavirski duo Joseph in Antony Paratore s Schubertovimi in Brahmovimi skladbami.

RAZPIS ZA MELODIJE MORJA IN SONCA 89

Razpisa za festival MELODIJE MORJA IN SONCA 89, ki bo 22. julija 1989 v Portorožu, se lahko udeležijo avtorji zabavnih melodij s skladbami, ki še niso bile javno predvajane ali posnete. Vsak avtor lahko na festivalu sodeluje z največ dvema skladbama. Melodije morajo avtorji poslati v treh izvodih z naznačeno harmonijo, tempom in podpisanim besedilom ter posebej natipkanim besedilom, prav tako v treh izvodih. Za boljše predstavitev skladbe morajo avtorji poslati tudi poskusni posnetek na kaseti. Naslovom skladb naj priložijo ime in priimek z naslovi avtorjev skladbe in besedila ter predlog za izvajalca in aranžerja.

S sodelovanjem v razpisu avtorji soglašajo, da se njihova dela snemajo za radijski in tv program, izdajo na ploščah oz. kasetah ter v notni knjižici. Na izboru sprejete skladbe avtor ne more več umakniti iz konkurence.

Termin, do katerega morajo avtorji poslati skladbe, zapade jutri, 7. 4. Zainteresirani naj naslovijo skladbe na KULTURNI IN KONGRESNI CENTER, Senčna pot 10, 66320 PORTOROŽ, s pripisom Za festival MMS 89.

sklad mitja čuk

Otroci in vdajanje alkoholu

V Nemčiji so ugotovili, da je približno 150.000 otrok in mladostnikov bolešno vdanih alkoholu. Številka je sama po sebi zastrašujoča. Kje iskati vzroke za ta pojav? In še posebej: ali starši nimajo možnosti, da bi obvarovali svoje otroke pred nevarnostjo alkohola?

Strokovnjaki so ugotovili, da je največji problem še kar sama po sebi razumljiva potrošnja alkoholnih pijač v našem vsakdanjem življenju. Otroci se spoznavajo s to navado po televiziji, z reklamo, pa tudi s tem, da jih v pijačo uvajajo odrasli. Tako je za mnoge otroke alkohol druga stvar za odraslost. Daje jim možnost, da laže vzpostavljajo stike ravno v obdobju pubertete, ko so za mnoge mladostnike prav stiki z ljudmi največji problem.

Ko otroci vedno na novo doživljajo, kako se njihovi starši poslužujejo alkohola za to, da laže kramljujejo, kmalu sami odkrijejo v alkoholu sredstvo za pozabo lastnih problemov. Če smo torej starši ugotovili, da naše otroke pregodaj skomina po alkoholnih pijačah, moramo najprej preveriti lastne piske navade. Sami pijemo pri jedi vedno le vino ali pivo? Ali tudi takrat, ko gledamo televizijo, stoji na mizi vedno nekaj alkoholnega? Ko se tako sprašujemo, še ne pomeni, da moramo v korist svojih otrok postati popolnoma vzdržni. Potrebno pa je našim otrokom pokazati, da znamo preživeti tudi brez alkohola.

Strokovnjaki so si namreč edini v mnenju, da prepoved nič ne zaleže v obdobju od desetih do štirinajstih let. Celotno nasprotno: iz trme se mladostniki še bolj vdajajo novi razvadi. Bolje je, če dovolimo iz svojega kozarca poskusiti alkoholno pijačo sinu ali hčeri, ko nam je pred očmi. Če gre za suho vino tako in tako največkrat okus ni po godu otrokom. Večjo pažnjo je treba polagati na sladke alkoholne pijače. Te lahko otroci poskušajo in so jim celo všeč. Vsekakor poskušnja pod nadzorstvom staršev pomeni, da se z otroki lahko pogovorijo tudi o škodljivosti take vrste pijače, o njeni nevarnosti za zdravje.

(Foto Cvelbar)

Starši naj vsekakor nikoli ne nagovarjajo svojih otrok k pitju piva ali vina. Na tak način bi zares vzbudili v njih nezdravo željo po pitju. Najboljši način navajenja otrok na sožitje z alkoholom je ta, da otroke starši ugotovijo do tolike mere, da se bodo znali alkoholni pijači odreči. To pa pomeni, da se bodo tudi sami starši znali odpovedati alkoholu in da bodo to svojo odpoved v sebi tudi sprejeli. Le na tak način se bo mladostnik čutil dovolj močnega, da se bo tudi v skupini uspešno zoperstavljal negativnim pritiskom.

Naravna medicina

Ne moremo zanikati, da se je uradna medicina v zadnjih desetletjih zelo razvila. Ta medicina rešuje otroke, ki so že pred dvajsetimi ali tridesetimi leti bili obsojeni na smrt. Vendar kljub vsemu ta sodobna medicina še ne more pomagati v vseh primerih. Uspešno se zdravniki borijo pri zelo težkih boleznih, ki ogrožajo življenje. Velikokrat pa je taka uradna medicina manj uspešna pri vsakdanjih tegobah, ki nas naravnost ne ogrožajo, vendar nam obtežujejo dneve.

Uradno jih nazivajo »banalne bolezni« in s temi se pravzaprav uradna medicina nima časa ukvarjati. Vendar lahko z metodami, ki so nekonvencionalne, uradni medicini vzporedne, lahko izboljšamo stanje taki »banalni bolezni«, ki daje človeku mirno živeti. Te metode vzporedne zdravstvene pomoči imenujejo nekateri »medicino dobrega počutja« ali »biološko medicino«.

Kar si lahko zamišljamo za takimi oznakami, je različno. Nekateri zdravniki menijo, da gre pri iskanju naravnih zdravniških pripomočkov le za kneippovske prijeme, fizikalne terapije, kopanja, načine prehranjevanja, masažo in klimatske prijemne ali za pomirjevalne terapije. Drugi pa grede še dalje in uvrščajo vse, kar jih niso učili na fakulteti, v »naravno« in »biološko«, čeprav spadata k naravnemu zdravljenju tudi še akupunktura in ozonsko prhanje. Skratka med ortodoksno medicino in naravnimi metodami je včasih nesoglasje.

Vendar se kljub vsemu ljudje in starši lahko vprašamo, kaj lahko pričakujemo zase in za svoje otroke od alternativnih metod zdravljenja?

Kaj lahko torej storimo za to, da bo naš vsakdanjik čim bolj zdrav?

(se nadaljuje)

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 7.15 Aktualno: Uno mattina 9.40 Nadaljevanka: Santa Barbara 10.00 Variete: Ci vediamo alle dieci, vmes (ob 10.30) dnevnik 11.00 Nadaljevanka: Passioni 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Variete: Via Teulada 66 13.30 Dnevnik 14.00 Nanizanka: Stazione di servizio 14.30 Dok.: Kvarkov svet 15.00 Aktualnosti: Primissima 15.30 Italijanske kronike 16.00 Risanke, nato Big! 17.55 Danes v parlamentu 18.05 Zabavna oddaja: Zuppa e noccioline (4. del) 19.05 Nadaljevanka: Santa Barbara 19.30 Rubrika: Knjiga, naša prijateljica 19.40 Almanah in dnevnik 20.30 Kviz: Lascia o raddoppia 22.30 Aktualno: Linea diretta 23.00 Dnevnik 23.10 Koncert: Poklon Mozartu (Wiener Philharmoniker, dir. N. Harnoncourt) 24.00 Dnevnik - zadnje vesti 0.15 Aktualno: Dopo mezzanotte	RAI 2 7.00 Aktualno: Prva izdaja 8.30 Rubrika o zdravju 9.00 Film: Clandestina a Tahiti (dram., Fr. 1958, r. Ralph Habit, i. Martine Carol) 10.40 Risanka in Trentatré 11.05 Dok. oddaja: Diario di un villaggio Masai 11.35 Varieteja: Aspettando mezzogiorno, nato Mezzogiorno è... 13.00 Dnevnik in Diogenes 14.00 Nad.: Quando si ama 14.45 Dnevnik - gospodarstvo 15.00 Kviz: Argento e oro 16.55 Iz parlamenta 17.05 Nanizanka: Il brivido dell'imprevisto 17.30 Medicinska rubrika 18.30 Sportne vesti, nato nanizanka Hunter 19.30 Horoskop in dnevnik 20.25 Koncert: Frank, Liza in Sammy (iz Milana) 23.05 Dnevnik - zadnje vesti 23.30 Aktualno: L'ago della bilancia 0.10 Filmske novosti 0.15 Film: L'amante tascabile (kom., Fr. 1978, r. Bernard Queysanne, i. Mimsy Farmer, Pascal Sellier)	RAI 3 12.00 Informativna oddaja: Meridiana - Srečanje s filmom doma, vmes film Il ratto delle Sabine (r. Mario Bonnard) 14.00 Deželne vesti 14.30 Izobraževalna oddaja: Telesoria 15.30 SP v hokeju na ledu: Italija-Japonska (prenos iz Osla) 16.30 Variete: Dadaumpa 17.00 Glasbena oddaja: Black and Blue 17.30 Dokumentarna oddaja: Geo 18.15 Nan.: Vita da strega 18.45 Športna oddaja: Derby 19.00 Dnevnik in vreme 19.30 Deželne vesti 19.45 Dokumentarna oddaja: Pred 20 leti 20.00 Aktualnosti: Io confesso 20.30 Aktualno: Samarcanda, nato večerni dnevnik 22.30 Dokumentarna oddaja: Drobci - Dobrodošel, Pippo Baudol! 23.30 Filmske novosti 23.35 Dnevnik - zadnje vesti 23.50 Film: Che bella vita (kom., ZDA 1937, r. Mitchell Leisen, i. Jean Arthur, Ray Milland)	RTV Ljubljana 1 10.00 Video strani 10.10 Mozaik. Šolska TV: Kiparske tehnike - Modeliranje in odlivanje, Arhitektura slovenskih pokrajin (pon.) 11.10 Po slehah napredka: Računalnik - nov zdravnikov pomočnik 16.15 Video strani 16.30 Dnevnik 16.45 Mozaik. Šolska TV, Kiparske tehnike, Arhitektura slovenskih pokrajin (pon.) 17.45 Po slehah napredka (pon.) 18.20 Spored za otroke in mlade: zabavna oddaja Otroci glasbe, O palčkih nimamo pojma 19.05 Risanka, TV Okno 19.20 Dobro je vedeti 19.30 Dnevnik, vreme, Tednik 21.00 Nadaljevanka: Kajnov nasmeš (r. Marcel Mousy, 1. del) 21.55 Dnevnik 22.05 Retrospektiva jug. filma: V žrelu življenja (dram., Jug. 1984, r. Rajko Grlić, i. Gorica Popović, Bogan Diklić) 23.35 Video strani	TV Koper 13.30 TVD Novice 13.40 Juke Box 14.10 Hokej na ledu: Italija-Japonska 16.00 TVD novice 16.10 Nan.: The Mod Squad 17.00 Film: Ora X - Pattuglia suicida (vojni, It. 1969, r. G. Quartarano) 18.00 Košarka: finale za 3. mesto Pokala prvakov 19.00 Odprta meja Danes v Odprti meji: BENETKE — Transadria TRST — Pobude v pomoč palestinskim otrokom TRST — Večer v SK ZGONIK — S Trofeje smeha 19.30 TVD Stičišče 20.00 Košarka: finale za 1. mesto Pokala prvakov 21.15 Rubrika: Mon-gol-fiera 22.00 TVD novice 22.15 Sportime magazine 22.30 Mednarodni nogomet 24.00 Nočni boks	RTV Ljubljana 2 19.00 Zatišje pred nevihto 19.30 Dnevnik 20.05 Žarišče, Mostovi 21.45 Oči kritike, Pogledi	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše in koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Trst, mesto znanosti; 8.40 Za vsakogar nekaj: Glasbeni listi, Beležka; 10.00 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.10 Z opernega repertoarja; 11.30 Pisani listi; 12.00 Portret Urbana Kodra; 12.40 Mladinski zbori Zoltana Kodalyja; 13.20 Glasba po željah, Nediški zvon; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Dvigljena zavesa; 15.00 Epska pesnitev: Odisėja (35. del); 15.15 Domača delavnica; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Srečanja: In exilium, dekan Viktor Kos piše župnijsko kroniko; 18.25 Glasbeni listi; 19.20 Zaključek. LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Radijska šola; 8.35 Mladina poje; 9.05 Matineja; 11.05 Naš gost; 11.30 Izbrali smo; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Domača glasba; 13.30 Čestitke; 14.02 O jeziku; 14.25 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov; 14.40 Radijski Merkurček; 15.15 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Glasba; 16.00 Melodije; 17.00 V studiju; 18.05 Big band RTV-Lj; 18.30 Ljudske pesmi; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Ansambel Franca Puharja; 20.00 Domači napravi; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Podoknica; 23.05 Literarni nočni spored.
CANALE 5 8.30 Nanizanki: Una famiglia americana, 9.30 Peyton Place 10.30 Kvizi: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.35 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Gioco delle coppie 15.00 Aktualno: Agenzia matrimoniale 15.30 Nan.: La casa nella prateria, 16.30 Webster 17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 C'est la vie, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto!, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito 20.25 Aktualno: Radio Londra 20.30 Kviz: TeleMike 23.05 Variete: Maurizio Costanzo show 0.35 Rubrika: Première 0.45 Nanizanki: Baretta, 1.40 Mannix	ITALIA 1 7.00 Risanke 8.15 Nan.: Strega per amore, 8.45 Supervicky, 9.15 Ralph Supermaxioe, 10.00 Harcastle and McCormick, 11.00 L'uomo da sei milioni di dollari, 12.00 Tarzan 13.00 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke	ODEON 8.00 Nad.: Signore e padrone, 9.00 Marcia nuziale 9.30 Nan.: Good times 10.00 Rubrika: Fiori d'arancio 10.15 Nanizanka: Arthur re dei britanni 10.45 Nadaljevanki: Signore e padrone, 11.45 Marcia nuziale	TMC 11.00 Nan.: Daniel Boone 12.00 Nadaljevanka: Doppio imbroglio 12.45 Ogledalo življenja 13.30 Vesti: TMC News 14.00 Sportne vesti 14.30 Glas. odd.: Clip Clip 15.00 Nanizanka: I viaggiatori del tempo 16.00 Film: Capita tutto a me (kom., Fr. 1985, r. Francis Perrin, i. Veronique Genest) 18.00 Aktualno: TV donna 19.15 Ogledalo življenja 20.00 Vesti: TMC News 20.30 Film: Posta grossa da Dodge City (vestern,	ZDA 1966, r. Fielder Cook, i. Henry Fonda) 22.15 Vesti: TMC nocoj 23.00 Šport: Snežni planet 23.45 Sportne vesti	TELEFRIULI 12.00 Rubriki: Il salotto di Franca, 12.30 Trentatre 13.00 Dnevnik 13.30 Nan.: Dick Turpin 14.00 Glasbena oddaja: Music box 17.30 Nadaljevanki: La valle dei pioppi, 18.00 Dama de Rosa 19.00 Dnevnik 19.30 Rubrike: Quick, 19.35 Dan za dnem, 20.00 Zdravstvo danes 20.30 TV film: L'ombra nera del Vesuvio (dram., It. 1986, 1. del) 21.30 Dokumentarec: Islam 22.55 Rubrika: Večerjajmo skupaj 24.00 Rubrika: Sprint 24.00 Dnevnik, nato dražba 2.00 Informativna oddaja: News dal mondo	TELE 4 (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi

Socialisti včeraj zahtevali prekinitev razprave o proračunu

Kriza trka na vrata Pokrajine

Razprava o proračunu Pokrajine se je nekoliko dolgočasno vlekla že kake tri ure, ko je včeraj nekaj pred 13. uro zaprosil za besedo načelnik svetovalske skupine PSI v pokrajinskem svetu Gino Saccavini in s telegrafsko kratkim posegom povzročil politični pretres. Saccavini je predlagal prekinitev razprave o proračunu, da se socialistom omogoči zasedanje pokrajinskega vodstva, na katerem so že včeraj popoldne razpravljali o zadržanju stranke do proračuna in torej do pokrajinske uprave.

Kot je marsikdo prerokoval, povzročila že več kot trimesečna kriza na goriški Občini prve otipljive posledice tudi v drugih krajevnih upravah. Potem ko se poskus iskanja izhoda iz krize v goriškem občinskem svetu ni obnesel, so s to potezo na Pokrajini socialisti ponovno prešli v napad, da bi premaknili sedanje pat pozicijo v pogajanjih med strankami večine. Dokončna odločitev o njihovem zadržanju ob glasovanju pokrajinskega proračuna gotovo še ni padla na včerajšnjem sestanku pokrajinskega vodstva, pač pa bo treba nanjo počakati vsaj do konca tedna, ko se bodo ponovno sestale delegacije strank večine. Sestanek je napovedan v soboto in se bo morda nadaljeval v nedeljo. Tak razpored je menda predlagala KD,

tako da bi na pogajanju lahko sodeloval tudi njen najvišji goriški izvoljeni predstavnik posl. Rebulla.

Rešitev krize na Občini torej že pogojuje tudi obstoj koalicije na Pokrajini. Če ne bo sprejeta socialistična zahteva, naj se jim prizna večja politična in upravna teža v goriškem občinskem odboru, bodo po vsej verjetnosti povzročili krizo na Pokrajini. Medtem ko bi sedanja večina brez PSI teoretično lahko še upravljala Občino, je stanje v pokrajinskem svetu drugačno in bi tudi s podporo PRI sredinska koalicija brez PSI razpolagala le z 11 od 24 svetovalcev.

Saccavini po včerajšnji prekinitvi seje, ni hotel dajati nikakršnih izjav. Zanimal je, da bi PSI s to potezo hotela izsiljevati partnerje in dejal, da gre za politični problem, ki ga morajo reševati tajništva strank. Njegov strankarski tovariš Visintin pa je namignil na povezanost med stanjem na Občini in Pokrajini ter pomenljivo dejal: »Kaj hočete, goriška pokrajina je pač majhna...« Z drugimi besedami: padec ene uprave bo s seboj potegnil še druge.

Medtem ko so večinski partnerji pokazali veliko razumevanje za socialistično zahtevo po prekinitvi proračunske razprave (načelnik KD Bergamin je v imenu vseh ocenil, da gre za po-

vsem legitimno željo po razčiščenju položaja, brez česar uprava ne more računati na trdno večino in torej niti ne more učinkovito opravljati svojih nalog), so komunisti in zeleni reagirali dokaj ostro. KPI je po prekinitvi seje za kratek čas iz protesta simbolično zasedla pokrajinsko sejno dvorano. V tiskovnem poročilu komunisti ugotavljajo, da je na Pokrajini prišlo do nesprejemljivega »razlašanja« funkcij izvoljenih teles. Če je večina v krizi, bi po mnenju KPI o tem morali razpravljati v pokrajinskem svetu, nikakor pa ni dopustno, da se pomembna razprava o proračunu in nasploh delovanje pokrajinske uprave, kar je v interesu celotne skupnosti, podreja interesom večinskih strank. Dogajanje zato označujejo kot pravo farso, ki žali dostojanstvo institucij.

KPI se zato zavzema za reševanje krize, ki se je s tem po njihovi oceni dejansko že odprla tudi na Pokrajini, v okviru demokratično izvoljenih teles in ne izven njih. Zaradi tega so komunisti skupaj s svetovalcema Zelene liste že takoj zbrali potrebnih osem podpisov svetovalcev (tretjina članov pokrajinskega sveta) in zahtevali, naj se čimprej ponovno sestane pokrajinski svet ter nadaljuje s prekinjeno razpravo o proračunu.

Kakovosten koncertni nastop pred maloštevilnim občinstvom

Celovečerni koncert Akademskoga pevskega zbora France Prešeren iz Kranja, ki ga je v goriškem Kulturnem domu pripravila Glasbena matica, bi si zaslužil večjo pozornost, kot mu jo je goriško občinstvo izkazalo. Kakih petdeset poslušalcev v dvorani zares ne more zadovoljiti prireditel-

jev in obenem ne daje prave slike o naši kulturni zrelosti. Ne bomo razglabljali, ali je bil ta najbolj umesten čas za tak koncert, ko je v polnem teku revija Primorska poje in je dvorana Kulturnega doma skoraj vsak večer zasedena. Prepričani smo, da je ljubiteljev petja, predvsem pevk in pevcev, članov naših številnih zborov, pač toliko, da bi si kranjski akademiki zaslužili boljšo dobrodoščilo v Gorici.

Ob teh mislih, ki se nam zdijo umestne, povejmo, da je skupina, ki jo vodi Tomaž Faganel, dovršeno in prepričljivo izvedla zahteven spored, ki ga je začela z deli Williamsa, Bartoka in Dallapiccole. Drugi del koncerta je bil namenjen našim avtorjem, sklenili pa so ga z Adamičevim »Kolom«. Ob zboru so kot solisti nastopili sopran Ana Erman, Andraž Hauptman (klavir) in Damijana Močnik (harmonij).

Na sliki Akademski pevski zbor France Prešeren v Kulturnem domu. (Foto Pavšič).

Izraelski film v Kulturnem domu

V Kulturnem domu se nocoj ob 20.45 nadaljuje filmska sezona Kinoateljstva Gorica kinema. Danes bodo predvajali izraelski film »Nozze in Galilea« (»Noce en Galilée«), ki ga je lani posnel režiser Michel Khleifi. Film je, kot pravzaprav izraelska kinematografija nasploh, širšemu občinstvu malo znan. Nocojšnje predvajanje je zato lahko ugodna prilika za neposreden vpogled na del stvarnosti države, ki je v središču pozornosti na mednarodnem političnem prizorišču.

Podobne ugotovitve veljajo tudi za tridnevni sklop afriškega filma, ki ga Kinoateljstvo v sodelovanju z združenjem prostovoljcev za pomoč v razvoju — CVCS in s pokroviteljstvom Pokrajine prireja prihodnji teden od torka do četrta. V torek bo na sporedu film »Wend Kuuni« G. Kaborēja (Burkina Faso, 1982), v sredo »De Ouaga a Douala en passant par Paris« J. M. Tena (Kameroun, 1987), v četrtek »Yeelen« s. Cisséja (Mali, 1987).

Skupščina CAFO

Danes zvečer se bo na sedežu Konzorcija Cafo sestala glavna skupščina te ustanove. Na dnevnem redu je vrsta ratifikacij sklepov upravnega odbora ter razprava in glasovanje o proračunu za tekoče leto.

■ **Rajonski svet za Rojce** se bo sestel danes ob 18. uri. Na seji bodo razpravljali o spremembi pravilnika o poslovanju mestne policije, o prometni ureditvi na območju rajona ter o nekaterih drugih zadevah.

Deželna odbornica Lambertijeva o socialnem skrbstvu v Gorici

Pereč problem neustreznega socialnega skrbstva v goriški občini bodo skušali premakniti s sedanje mrtve točke. To je v glavnih obrisih sklep po obisku deželne odbornice za socialno skrbstvo Paoline Lambertijeve v našem mestu. Deželna odbornica se je srečala z občinskim odbornikom za socialno skrbstvo Flavio Culotom in predsednikom doma za ostarele v Ločniku Albertom Albertijem.

Obisk Lambertijeve sodi v okvir predhodnih srečanj med Deželno in krajevnimi upravami za reorganizacijo osnovnih socialnih storitev, kot določa deželni načrt za reorganizacijo socialnih služb. Pravo posvetovanje se bo namreč pričelo 19. aprila.

Deželna odbornica je med obiskom poudarila nekatere važne postavke deželnega zakona št. 35, ki obravnava problematiko socialnega skrbstva. Dežela namerava privilegirati oskrbo na domu za mladoletnike in prizadete osebe, usposabljanje specializiranega osebja, večje kritje stroškov s sredstvi Dežele, kar bo razbremenilo Občino, in povečanje deželnih prispevkov za oskrbo gostov v domovih za ostarele. Lambertijeva je med drugim vzel v pretres problem pomanjkanja osebja. Deželni zakon o decentralizaciji bo po mnenju odbornice pripomogel k reorganizaciji služb in znatnemu izboljšanju stanja.

Občinski odbornik Flavio Culot je nato prestavil Lambertijevi stanje socialnega skrbstva v našem mestu. Goriška občinska uprava je v zadnjih treh letih, je dejal Culot, skušala na

čimbolj konkreten in v mejah finančnih razpoložljivosti nuditi pomoč vsem fizično ali umsko prizadetim osebam. V ta namen so med drugim izvedli anketo med starejšimi goriškimi prebivalci ter sprožili t.i. »načrt za mlade«. Kar zadeva oskrbo starejših neokretnih oseb na domu, je Culot izjavil, da je odborništvo skušalo na najprimernejši način razporediti sicer maloštevilno osebje. Zato pričakujejo pomoč deželne uprave za izboljšanje storitev v socialnih ustanovah in centrih, ki skrbijo za stare, mlade ali fizično prizadete osebe in uživalce mamil. Culot je tudi predlagal večje sodelovanje med osebjem KZE in goriško Občino.

Umrli Cominardi

Včeraj je zaradi srčne kapi umrl 67-letni Antonio Tullio Cominardi, nekdanji primarij kirurškega oddelka v splošni bolnišnici in bivši predsednik Rdečega križa ter združenja »Cuore amico«. Leta 1983 izvoljen v pokrajinski svet kot predstavnik PSDI. Kap ga je zadela včeraj popoldne v prostorih UGG, kjer je sodeloval na nekem zasedanju.

■ **Včeraj popoldne** so sprejeli na zdravljenje v goriško splošno bolnišnico tri osebe, ki so se poškodovale v prometnih nesrečah: 24-letno Eleno Zorzi, Ul. dei Gelsi 51, 18-letna Augusta Montagnera, Ul. Chinotto 26 in 23-letnega Giampaola Nigra iz Gradišča. Nihče ni dobil hujših poškodb.

Redni občni zbor ZSKP v Katoliškem domu

Jubilejna sezona katoliške prosvete

Predsedstvo občnega zbora ZSKP.

(Foto Pavšič)

V mali dvorani Katoliškega doma v Gorici je Zveza slovenske katoliške prosvete pripravila v ponedeljek zvečer svoj redni občni zbor, ki se ga je udeležilo veliko število članov in predstavnikov včlanjenih društev. Skupščina, na kateri so podali oceno pretekle sezone, je potekala v znamenju jubileja, saj bo ZSKP letos jeseni slavnostno proslavila svojo tridesetletnico obstoja.

O tem je v uvodnem delu svojega poročila spregovoril predsednik Damjan Paulin, ki se je zahvalil vsem dosedanjim članom zveze, ki so s svojim nesebičnim delom prispevali, da se je kulturna prisotnost na Goriškem ohranila in marsikje tudi okrepila.

Pri analizi delovanja zveze in včlanjenih društev je bil Paulin dokaj optimist, saj je bila tudi zadnja sezona bogata in razvejana, predvsem na zborovskem, glasbenem in gledališkem področju. Manj vzpodbudno pa je vprašanje društvenih sedežev, saj se je marsikatera dvorana že lotil zob časa in zato je v njej vsako delovanje skoraj nemogoče. Kljub temu pa je osrednja katoliška kulturna organizacija speljala vrsto prireditev.

Kar zadeva sodelovanje s sorodnimi organizacijami na Goriškem, Tržaškem in Koroškem, je to na zadovoljivo ravni, še vedno pa ni prišlo do uradnega srečanja z ZKO Slovenije, za kate-

rega so zaprosili že pred nekaj leti. Da bi boljše uredili delo znotraj zveze so pred kratkim ustanovili komisije za posamezna področja, ki pa doslej niso še popolnoma zaživele. Izjemo predstavlja Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel, ki združuje vse glasbene šole, ki delujejo v ZSKP.

Sicer podroben pregled delovanja zveze in posameznih skupin so podali tajnica Marilka Koršič ter predstavniki društev Mavricij Peric (PD Hrast - Doberdob), Nadja Kovic (Rupa-Peč), Valentina Pavio (PD Štandrež), Danilo Čotar (Ljudski radio), Ljubka Šorli (KD M. Filej - Gorica), Branko Blažič (zbor M. Filej), Aleksandra Košič (zbor Lojze Bratuž), Kristina Kovic (PD Podgora) in Franka Padovan (PD F. B. Se-dej). Blagajniško poročilo je podala Franka Žgavec, razrešnico staremu odboru pa je izrekel Marko Brajnik.

Ob letošnjem jubilejnim letu je čestitke ZSKP izrekla Lojzka Bratuž v imenu Združenja cerkvenih pevskih zborov. Podpredsednik ZSKD Rudi Pavšič je poudaril važnost, da obe organizaciji in včlanjena društva iščejo vse možne poti sodelovanja; o pomenu ZSKP v širšem kulturnem prostoru pa je spregovoril občinski odbornik Andrej Bratuž. Kazimir Humar je v imenu upraviteljev Katoliškega doma omenil, da so v teku posodobitvena dela tega objekta, ki zahtevajo veliko finančno breme.

Občni zbor Zveze slovenske katoliške prosvete so sklenili z izvolitvijo predsednika. Na tem položaju je bil potrjen Damjan Paulin.

Prispevek Kmečke banke za cerkev na Travniku

Dotrajanost cerkve sv. Ignacija na Travniku je primorala tamkajšnjo župnijo, da je pričela z nabirno akcijo, ki bi omogočila predelavo zunanosti cerkve in ohranitev dragocene velike Tauschove freske, ki krasi znamenito goriško cerkev.

V teh dneh je župnija zaključila z omenjeno nabirko, saj je nabrala zadostno število denarnih sredstev za zaključek začelih del. Tudi slovenski denarni zavod, Kmečka banka je v teh dneh dodelila večjo vsoto za pomoč pri obnovi cerkve na Travniku. S tem zneskom bodo popolnoma krili stroške za novo električno razsvetljavo. Včeraj si je notranje prostore ogledal tudi predsednik upravnega odbora Kmečke banke Ksaverij Leban, načrt obnove in do sedaj opravljena dela pa sta mu predstavila župnik mons. Cocolin in arhitekt Giancarlo Marchi, ki vodi dela. Slovenski denarni zavod je s to podporo dokazal, da je potrebno biti pozorni na stare in umetniško dragocene stavbe, ki so z leti postale prava kulturna dediščina za bodočo generacijo.

Na sliki (foto Pavšič): predsednik upravnega odbora Kmečke banke Leban, msgr. Cocolin in arhitekt Marchi.

ZKO SLOVENSKE KATOLIŠKE DRUŠTEV

PRIMORSKA POJE

Kulturni dom Gorica

Sobota, 8. 4. ob 20.30

Nastopili bodo:

Moški zbor Skala Gabrje

Mešani pevski zbor Lijak Vogrsko

Moški pevski zbor Fantje iz-pod Grmade — Devin

Mešani pevski zbor Topničar — Trnovo

Ženski učiteljski pevski zbor — Tolmin

Mešani pevski zbor Ivan Rijavec — Idrija

razna obvestila

KD Danica na Vrhu prireja jutri, 7. t. m., ob 20.30 v središču Danica predvajanje diapozitivov alpinista Petra Podgornika.

kino

Gorica

KULTURNI DOM 20.45 »Nozze in Galilea«. Režija Michel Khleifi.

CORSO 18.00-22.00 »I gemelli«.

VERDI Danes zaprt. Jutri 20.30 »Stasera insieme con le stelletto«. Kabaret.

VITTORIA 17.30-22.00 »Moana, le sue bestie e i suoi piaceri«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 21.00 Baletna predstava. Deželna revija baletnih šol.

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Squadra del sesso«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Občinska lekarna - Ul. San Michele - tel. 21074

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Centrale - Trg republike 26 - tel. 410341

pogrebi

Danes v Gorici: ob 9.30 Pietro Paulin iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče, ob 11. uri Cesare Brumat iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Ločniku, ob 12.30 Lorenzo Nedisavec iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče.

O mitu oktobrske revolucije v Italiji in na Primorskem

Zadnja številka glasila Deželnega inštituta za proučevanje odporniškega gibanja »Qualestoria« (številka 3, december 1988) objavlja prispevke in raziskave o mitu oktobrske revolucije v severnovzhodni Italiji in na Primorskem. Urednik te številke Marcello Flores opozarja v predgovoru, da so se avtorji raziskav posluževali večplastnega pristopa do te problematike, ki je v naših krajih tesno povezana z doživljanjem soške fronte, boljševiški mit pa je prodril ob koncu prve svetovne vojne z vstopom ljudskih množic na zgodovinsko prizorišče. Množice so se navdušile za oktobrsko revolucijo, za družbene spremembe in za revolucionarna gesla tudi zato, ker so nujno potrebovale nove mite, potem ko je vojna popolnoma uničila staro ljudsko imaginarno in tradicionalni red.

Marina Rossi in Sergio Ranchi pišeta o odmevu revolucije na Primorskem. Razburljivi dogodki so povsem presenetili tedanje primorske socialiste, ki so bili mnjenja, da se bodo korenite družbene spremembe izvajale lahko le po končani vojni. Prepričani so bili, da je delavstvo doživelo preveč porazov, da bi se lahko takoj neposredno spopadlo z oblastmi. Kljub takemu zadržanju socialdemokratskega vodstva pa je proletariat vse več podpiral revolucijo, naraščalo je nezadovoljstvo in prodirale so zahteve po prekinitvi vojne. V zadnjih mesecih vojnega spopada, ko je mestni proletariat doživljal najhujšo lakoto, se je želja po socialni pravičnosti še ostreje izoblikovala. Pričevanja potrjujejo, kako so ženske, delavci in vojaki kovali jezo nad tistimi, ki so med vojno ohranili bogastva, zato so simpatizirali z deželo, ki je znala obračunati z izkoriščevalci. Med delavstvom in obubožanim prebivalstvom in seveda med vojaki pa je prevladovala predvsem želja po miru. Pričevanja dopolnjujejo fotografije z bojišč in iz zaledja.

Adriano Andri je raziskal odnos tržaških meščanskih listov do ruske revolucije med leti 1917-1922. Tržaško časopisje je pred izbruhom februarске revolucije omenjalo krizo carske Rusije, sledili pa so članki, ki so poudarjali neuravnovesnost in neracionalnost ruskih revolucionarjev, primitivnost nazadnjaškega ljudstva, ki ga vodi neke vrste slepa sila. Prevladovalo je

tolmačenje, da je ruska revolucija le ponovitev francoske, iz česar je razvidno da so člankarji sledili interpretacijskim modelom iz predvojnega obdobja. Po koncu vojne, ko je bila Primorska priključena Italiji, pa se je poročanje tržaških občil spremenilo. Novinarji Piccola, Osservatore triestino in La Nazione so ugotavljali, da je slovanski imperializem vedno na preži in da je v trenutku, ko si je zadal boljševiško podobo, še nevarnejši. Enačenje ruske revolucije s slovansko oziroma jugoslovansko nevarnostjo je delovalo kot bojni klic liberalno-nacionalnih krogov. V poročanju Piccola pa so prihajala do izraza velika protislovja. Po eni strani je list opozarjal na nevarnost boljševizma, po drugi strani pa se je ogreval za gospodarsko sodelovanje z novonastalo Sovjetsko zvezo. Mnogi so bili namreč prepričani, da se bo nekdanja Rusija prej ali slej otrsela boljševizma ter se spet vrnila v zavetje meščanskega gospodarstva in družbene ureditve.

Podobno protislovno poročanje beleži v svojem prispevku tudi Otello Bosari, ki posveča pozornost furlanskemu tisku. Povsem negativno stališče o ruskih dogajanjih so zavzeli italijanski posoški časopisi, posebno katoliški list Idea del popolo. Kot ugotavlja Angelo Visintin, so goriški člankarji opozarjali na nevarnost procesa, ki se je začel z Lutrovo reformacijo in

dosegel vrh z Leninovim boljševizmom. Oktobrska revolucija je za njih najhujši nasprotnik krščanstva, revolucionarji so le novi barbari, ki uničujejo red ter ustvarjajo prepad med krščanstvom in modernim svetom. V mnogih člankih se tudi pojavlja dovolj predvidljiva identifikacija med revolucionarji in Židi, obenem pa tudi pozivi, da bi Furlanija kot obmejna italijanska marka zajezila širjenje sovražnih misli. Tudi poročanje najbolj razširjenih italijanskih tednikov, kot piše Marcello Flores, je največkrat odraz nepoznavanja stvarnih razmer v SZ.

Paolo Blasina pa obravnava odmev revolucije v pastoralnih pismih škofov, ki so se v letih 1917-1926 vrstili na Primorskem. V pismih se opaža globok odklon revolucije, tako med škofi, ki so podpirali italijansko oblast, kot tudi med tistimi, ki so obžalovali poraz Avstro-Ogrske. Goriški škof Sedej je npr. opozarjal, da je Cerkev edina prava obramba pred revolucionarnim gibanjem, ki ga vodijo Židi in protikatališko usmerjeni povratniki. Treba se je zato vrniti k veri, saj lahko le molitev zaceli rane, ki jih je povzročila vojna. O odmevih oktobrske revolucije v Boki Kotorski piše Tatjana Crisman-Malev, medtem ko Salvatore Ambrosino ugotavlja neodmevnost oktobrske revolucije v italijanski kinematografiji.

MARTA VERGINELLA

Slovenska esejistična misel

V okviru revije Problemi je izšel šesti zvezek esejev. Eseji, ki so zbrani v tej številki, skušajo na različne načine spregovoriti o današnjem položaju v Sloveniji in Jugoslaviji, predvsem pa se spoprijemajo z zagatami in uspehi sodobne literarnozgodovinske vede, s posebnim oziranjem na modernizem in postmodernizem. V tej številki je uvodno mesto namenjeno Dachauskim procesom, o katerih razmišljajo trije slovenski avtorji in jih primerjajo z današnjo jugoslovansko situacijo. V tem smislu so tudi nadaljnja razmišljanja o srbskem tisku, posilstvih »po albanško« in elementih mikrofizike mitingov solidarnosti.

V nadaljevanju so podani še razgledi po svetovni književnosti in literarni teoriji, pri čemer gre omeniti tudi prispevek Igorja Škamperla o Pojmovanju časa v antični in srednjeveški družbi.

Očiten je torej napor uredniškega odbora, da bi Problemi-Eseji posegli na tisto področje, ki je bilo med Slovenci že od nekdaj nekako deficitarno, to pa je esejistika.

Gregorčičeve poezije v italijanskem prevodu

SIMON GREGORČIČ

POESIE

TRADUZIONE DI FRANCESCO HUSU

1988

Znani prevajalec Franc Husu (med drugim je prevedel že skoraj ves Prešernov opus) se je spet »proslavil« s pravim podvigom, ki bo še bolj razširil vedenje o slovenski književnosti v italijanskem svetu, čeprav gre v bistvu za zasebno dejanje. Husu je sedaj prevedel nad 130 poezij Simona Gregorčiča v italijanščino in s tem opravil orjaško delo. Poezije je zbral v ciklostilirani knjigi, ki bo kljub svoji skromni opremi lepo prezentirala Gregorčičevo umetnost.

Koncert organistke Landale ni izpolnil vseh pričakovanj

Nedavno tega je v Cankarjevem domu koncertirala organistka Susan Landale. Kakor se je dalo razbrati iz koncertnega lista, je gospa Landale odlična, pomembna in vsestranska glasbenica - organistka. Podobnih superlativov smo že vajeni in tako naj tudi ostane, če je to zares bistven reklamni adut. Vendar smo nagnjeni k temu, da na koncerte prihajamo s pričakovanjem, saj vedno znova nasleda obetom in čakamo, da se bo nekaj muzikalnega le zgodilo.

Tudi tokrat je bilo tako. Dve uri trajajoč koncert je bil v svojem filistrskem izrazu naporen. Glasba se je pogosto zagostila v mrtvih interpretacijskih shemah, v puščobniških odtenkih, kjer je bila misel misli enaka, nedoživeto izrečena in brezosebna. V Es-dur preludiju in fugi J. S. Bacha ta sivina ni motila preveč, saj se je organistka približevala meditacijski naravi skladbe, pa tudi sama kompozicijska neverjetnost skladbe je pripomogla k temu, da je glasba zvenela polno. Druga skladba - Pièces de Fantasie Luisa Viernerja pa je že po svoji strukturi čisto brezbožno vsakdanja. To je skladba, kakršnih je vedno bilo preveč, to je

bila spet ena izmed mnogih zapoznelih romantičnih ilustracij glasbe. Skladba in izvedba sta se strinjali, niti ena niti druga pa nista nič resničnega izrekli. Jean Langlais je avtor Hommaga à Frescobaldi. Landalova je zaigrala nekaj stavkov iz tega ciklusa, ki so pokazali vsaj bolj pestro iskanje orgelskega zvoka s pomočjo kontrastov v dinamiki, ritmiki in registraciji ter z uporabo polifonih tehnik na osnovi koralnega citata. Tukaj je organistka prvič bolj sprostila svojo dramatičnost, s tehnično brezhibnostjo pa je lahko navdušila tiste, ki najbolj spoštujejo virtuoznost. Tudi zadnja točka programa je bila francoska in scier izbor iz ciklusa Oliviera Messiaena, Le Livre du Saint Sacrement, ki je bila v Ljubljani prvič predstavljena. V tej poslednji, religiozno navdahnjeni skladbi skladatelj skonstruiral njemu lastno obliko, sestavljeno iz barvitih fragmentarnih struktur, ki slonijo na modalnosti. Organistka ni zaigrala dovolj rafinirano, ni znala vselej prisluhniti vsem izraznim modifikacijam, je pa zato predstavila skladbo dovolj gosto, povezano in tehnično natančno.

MIRJAM ŽGAVEC

Molierova komedija Šola za žene

Molierovo komedijo Ecole de femmes (Šola za žene) so prvič igrali 26. decembra 1662 v pariškem Palais Royal in jo ponavljali kar dve leti, saj je doživela velik uspeh. Bila pa je tudi v vrtincu polemike, saj je Moliere z igro vzbudil »inetelektualno zavest« nekakšnega srednjega sloja in sprožil alarm v aristokratskih krogih, saj je komedija podirala »svete zakone« odnosov med moškim in žensko. Skratka, zapisala je novi kodeks obnašanja, ovrгла gospodovalne moške poze in osmešila držo moža, ki svojo bodočo mlado ženo »goji« v vsakršni nevednosti v upanju, da bi se s tem obvaroval pred njenim morebitnim varanjem.

Zgodba: Za Arnolfa ni večje nesreče od tiste, ki bi jo predstavljalo ženino varanje. Kot sporoča prijatelj Crisladu, hoče poročiti mlado Agnès, katero je v popolni ignoranci vzgajal v nekem kloštru. Vendar se Horace, sin Arnolfovega prijatelja, ob prihodu v mesto zaljubi v lepo deklico in svojo ljubezen razodene prav ljubosumnemu družinskemu trinogu, ne da bi pri tem vedel, da hoče prav Arnolfo poročiti Agnès. Ta se seveda v mladeniča zaljubljen in vse prizadevanje starega bogataša se izjalovi, saj se mlada srečujeta in potrjujejo ljubezen. To je za Arnolfa nedopovedljiv poraz in muka, ki se še stopnjuje ob neverjetni okoliščini, da je Agnès hčerka nekega plemenitaša in da je bila že ob rojstvu obljubljena za ženo prav — Horaceju.

Pravzaprav enostavna fabula, ki pa jo je Moliere seveda dramsko utemeljil s svojo nenadkriljivo umetnostjo in

poznavanjem človeške psihologije, pri čemer je zadevo zapletel do skrajnih ironičnih, grotesknh in humornih mej. Uprizoritev gledališča iz Genove v režiji Gianfranca De Bosia (premiera je bila v torek v Rossettiju v okviru abonmajske sezone Teatra stabile) sicer skorajda filološko bere Molierovo umetnino, vendar ji upočasnjuje ritem, kot da bi hotela s tem še krepkeje poudariti življenjsko resničnost obravnavanega. Zato je tudi humor, ki veje iz inscenacije, prej trpek in grenak kot pa razposajen in neobremenjen. S tem je seveda dosežen hoteni učinek oziroma opomin vsem, ki svoje žene tiransko obvladujejo in jim ne puščajo nikakršnih možnosti svobodnih odločitev, niti misliti z lastno pametjo.

Predstava sama je strogo točna in v natančno odmerjenem ritmu, kar konec koncev še stopnjuje absurdnost ljubosumja. V posredovanju tega »nauka« je seveda prednjačil pravi gledališki mojster Gastone Moschin, ki je ustvaril v vseh pogledih znansirano figuro, groteskno v svoji drži, smešno in razoroženo v dejanjih. V tem mu je bil v pomoč celoten ansambel, predvsem pa Emanuela Moschin in Mario Spallino, ki sta prepričljivo odigrala zaljubljeni mladi par. Molierova komedija Šola za žene je bila prav po njihovi zaslugi lepo gledljiva, čeprav se je zaradi upočasnjene ritma tu pa tam tudi razvlekla v nepotrebni manierizem.

Na sliki: Emanuela in Gastone Moschin

MARIJ ČUK

Spacalova galerija vabi

Kot znano, so lani v Štanjelu odprli Spacalovo galerijo, ki hrani glavnilno del vrhunskega upodobitelja Krasa in njegove poezije. Zato bo najbrž obisk tega objekta doživljati za vse, ki ljubijo umetnost

V včerajšnjih prvih polfinalnih srečanjih v evropskih nogometnih pokalih

Lepe možnosti za Milan, Sampdoria in Napoli

POKAL PRAKOV

Real Madrid - Milan 1:1 (1:0)

STRELCA: v 41. min. Sanchez (Real), v 77. min. Van Basten (Milan)

REAL MADRID: Buyo, Chendo, Tendillo, Michel (v 82. min. Llorente), Sanchez, Gordillo, Butragueno, Schuster, Sanchez, Gallego, Vasquez.

MILAN: Galli, Tassotti, Maldini, Colombo (v 89. min. Costacurta), Rijkaard, Baresi, Donadoni, Ancelotti, Van Basten, Gullit (v 76. min. Virdis), Evani.

SODNIK: Fredriksson (Švedska). KOTI: 7:4 za Milan. OPOMIN: Tassotti. GLEDALCEV: 92 tisoč.

MADRID — Milan je držal obljubo! Predsednik Berlusconi, trener Sacchi in vsi igralci so izjavili, da bodo tudi na tujem igrali, kot znajo: torej le na zmago. Zmaga pa ni prišla le zaradi nerazumljive odločitve sodnika, ki je v 62. minuti razveljavil povsem regularen zadetek Gullita. To je že tretja krivica (Črna zvezda in Werder Bremen), ki jo je utrpel Milan v Pokalu prvakov, tako da se lahko resno sprašujemo, kakšne sodnike pošiljajo na tekme, ki odločajo o najvišjih uvrstitvah v Evropi.

Baresi in tovariši so začeli zelo napadalno, odločno ter v neprestanem presingu, v tem slogu pa so tudi nadaljevali.

Povsem nerazumljivo je, kako se je sinoči taka enajsterica, kot je Real Madrid prelevila v povprečno ekipo, katero je premočen nasprotnik povsem nadigral.

Milančani so v sredini prvega dela igre zapravili kar tri priložnosti z Van Bastnom, ki tokrat ni bil zanesljiv, le nekaj minut pred iztekom prvega polčasa pa je nepričakovano Real Madrid povedel z edino zrelo priložnostjo. Tokrat se je izkazal Hugo Sanchez, ki je lepo izvedel akrobacijo, s katero je ponesel svojo ekipo v vodstvo.

V drugem delu igre je bil Milan spet boljši, po nepriznanem zadetku pa je ize-nalčil po lepem strelu Van Bastna, ko se je žoga odbila z droga ter se po nesrečnem gibu Buaya počasi zakotalila v vrata.

Milan je sedaj absolutni favorit za uvrstitev v finale pokala prvakov, saj mu zadostuje domači neodločen izid 0:0 in pa seveda katera koli zmaga.

IZID DRUGE POLFINALNE TEKME: Steaua (Rom.) - Galatasaray (Tur.) 4:0.

POKAL POKALNIH PRAKOV

Malines - Sampdoria 2:1 (1:0)

STRELCI: Ohana v 11', De Ferm v 67', Vialli v 74'.

MALINES: Preud'Homme, Sanders, Emmers, Rutijes, Versavel, Hofkens, Koe-

man, De Wilde, Bosman, De mesmaeker (De Ferm v 66'), Ohana (Wilmots v 50').

SAMPDORIA: Pagliuca, Mannini (S. Pellegrini v 25'), Lanna, Pari, Vierchow, L. Pellegrini, Victor, Cerezo, Vialli, Mancini, Dossena.

SODNIK: Galler (Švi.). KOTI: 7:5 za Sampdoria; GLEDALCEV: približno 15 tisoč; OPOMIN: Vialli, Victor in Sanders.

MALINES — Čeprav bo v povratni tekmi brez Viallija, ki je včeraj dobil opomin, ima Sampdoria lepo priložnost, da se prebije v finale. Seveda pa bo morala igrati drugače kot v včerajšnjem prvem polčasu, ko je bila proti hitremu, odločnemu, telesno res dobro pripravljene-mu Malinesu vseskozi v težavah. Resnici na ljubo treba povedati, da je teh težav verjetno bila kriva tudi odločitev trenerja Boškova, ki je v ekipo vključil vse preveč branilcev. Še zlasti neumes-tno je bilo, da je dal priložnost Mannini-ju, ki zaradi poškodbe dalj časa ni igral. Boškov je napako kaj kmalu uvidel in je Manninija zamenjal. Sampdoria pa je potrebovala ves prvi polčas, da je uredila svoje vrste. Medtem je bila pod neneh-nim pritiskom domačih, ki so imeli vrsto lepih priložnosti, od katerih so eno z Izraelcem Ohano tudi izkoristili.

Povsem drugačna, dosti učinkovitejša, je bila igra Sampdorie v drugem polča-

su. A ko je bilo najmanj pričakovati, je Malines povišal na 2:0. To pa Italijanov ni spravilo na kolena, vztrajno so nade-ljevali z napadi in tudi zaslužen zmanj-šali zaostanek, pri tem pa je sodnik tudi spregledal 11-metrovko v njihovo korist.

IZID DRUGE POLFINALNE TEKME: Barcelona (Šp.) - Sredets (Bol.) 4:2.

POKAL UEFA

Napoli - Bayern 2:0 (1:0)

STRELCA: v 40. min. Careca, v 60. min. Carnevale

NAPOLI: Giuliani, Ferrara, Francini, Corradini, Alemao, Renica, Fusi, De Napoli, Careca, Maradona (v 81. min. Carranante), Carnevale.

BAYERN: Aumann, Nachtwein, Flick, Jonsen (v 81. min. Grahammer), Augenthaler, Dorfner, Koegel, Reuter, Wolfart, Thon, Ekstroem (v 78. min. Eck).

SODNIK: Vautrot (Fr.). KOTI: 7:4 za Bayern. OPOMINI: Careca, Carnevale in Thon. GLEDALCEV: 77.500.

Tokrat je zmagala previdnost, premišljena igra in racionalen pristop do sreča-nja, ki so tako tipični za trenerja Nee-peljčanov Bianchija. V prvem delu igre so namreč bili Zahodni Nemci odločno boljši od nasprotnikov, saj so igrali učin-

kovito v obrambi in v sredini igrišča, vendar pa do zadetka niso prišli. Največ-jo priložnost je imel državni reprezen-tant Thon, ki pa jo je v 24. minuti banal-no zapravil. Povsem nepričakovano je Napoli povedel v 40. min., ko je srednji napadalec Careca pobeignil svojemu ne-posrednemu nasprotniku ter premagal vratarja, ki mu je stekel nasproti.

V drugem delu igre se je igra razžive-la, napadali pa so tako domačini, ki so zapravili nekaj priložnosti s Carnevale-jem, ki je verjetno igral svojo najlepšo tekmo v dresu Napolija, kot tudi gostje, ki so čutili, da lahko izenačijo. Po drugo, ki ga je Carnevale dosegel v 57. minuti z udarcem z glavo v skoku, je isti igralec tudi podvojil z glavo po predložku Ma-radone, ki je sicer lažje poškodovan, vendar pa je vseeno stopil na igrišče.

Po tem zadetku so Zahodni Nemci še siloviteje pritisnili in imeli le eno prilož-nost (v 70. min.) z Wolfarthom, vendar pa je svojo ekipo zadnji trenutek rešil branilec Corradini.

Napoli je sedaj favorit za vstop v fina-le pokala EUFA, saj sta dva zadetka pre-cejšem porok pred povratnim srečanjem.

IZID DRUGE POLFINALNE TEKME: Stuttgart (ZRN) - Dinamo Dresden (NDR) 1:0.

Prijateljska nogometna tekma

Jugoslavija v dobri formi

GRČIJA - JUGOSLAVIJA 1:4 (0:1)

STRELCI: Zlatko Vujović v 22' in 83', Mitropulos v 60', Tuce v 75', Jakovljevič v 80'.

GRČIJA: Ikonopulos (Sargonis), Apostolakis, Hadzitanasiu, Mavridis (Kutulas), Halidyakis, Karukidis, Bar-bogich, Georgopulos (Savidis), Sarava-kos (Vakalopulos), Mitropulos, Cijaki-dis.

JUGOSLAVIJA: Ivković, Stanojković (Tuce), Spasić, Zoran Vujović, Hadžibegić, Jozić, Stojković, Susić, Mihajlović (Jakovljević), Baždarević (Boško Djurovski), Zlatko Vujović.

SODNIK: Kaupe (Av.); GLEDAL-CEV: 5 tisoč.

ATENE — Jugoslavija je večji del včerajšnje prijateljske tekme proti Grčiji (srečanje je sodilo v okvir priprav za kvalifikacijski nastop za svetovno prvenstvo proti Franciji, 29. t. m.), so-lidno, disciplinirano in zanesljivo igra-la. Vsekakor gre uspeh proti Grkom jemati zelo previdno, saj to ni nasprot-

nik, ki bi lahko pokazal pravo vred-nost Osimovega moštva. Spopad s Francozi bo vse nekaj drugega, čeprav tudi sinočnjega uspeha ne gre podce-nejavati.

Nagrade jugoslovanskim nogometnim reprezentantom

BEOGRAD — Presenetljiva odločitev jugoslovanske nogometne zvezel Slednja je namreč sklenila, da bodo nogometaši državne reprezentance v primeru, da se slednja uvrsti v finalni del svetovnega prvenstva, ki bo v Italiji prihodnje leto, prejeli dvajset odstotkov od vsega za-sluzka, ki jih bo ta uvrstitev prinesla.

Bagnoli ostaja v Veroni

VERONA — Veronin trener Osvaldo Bagnoli je včeraj pred predsednikom kluba Chiapanom podpisal pogodbo, ki ga veže še za eno sezono. Bagnoli je le enkrat podpisal dveletno pogodbo, drugače pa se načelno omejuje le na enoletne pogodbe.

Drevi sklepni tekmi košarkarskega pokala prvakov

Za naslov Jugoplastika - Makabi

MÜNCHEN — Drevi po padel za-stor nad evropskimi košarkarskimi po-kali. Na sporedu je namreč še zadnje dejanje, finale pokala prvakov, v kate-rem se bosta za naslov borila splitska Jugoplastika in Makabi iz Tel Aviva. Medtem ko uvrstitev Makabija v fina-le ne predstavlja presenečenja, tega ni mogoče trditi za Jugoplastiko, še zlasti če upoštevamo, kako igra v doma-čem prvenstvu, v katerem ji ne gre preveč od rok. Mladi Spličani pa so v polfinalu povsem nadigrali Barcelono in jih tudi drevi ne gre vnaprej odpisati. »Če Izraelcem dopustimo igro na protinapade, nas bodo premagali, če pa jim bomo v skoku enakovredni ali samo malo slabši, nismo brez možnos-ti,« je razmišljal splitski trener Božidar Maljković in nadaljeval: »V doseda-njih srečanjih nam je največ težav del-lal Magee, ki je odličen strelec, res težko ga je zadržati. Vendar mi zna-mo, zakaj smo prišli v München in

bomo naredili vse, da svoj cilj uresni-čimo.«

Proti Makabiju bo vsekakor težko. Izraelcem izkušenj ne manjka. Bili so kar 29-krat državni prvak, 19-krat za-poredoma, a v finalu pokala prvakov so igrali že 6-krat. Poleg tega lahko računajo še na pomoč štirih Amerikanov.

Tekma med Makabijem in Jugoplasti-ko bo ob 20.00. Še prej, ob 18. uri, se bosta za 3. mesto pomerila Aris in Barce-lona. Obe srečanja bo neposredno prena-šala kopska televizija.

Včeraj so tudi sklenili, da bodo v po-kalu pokalnih prvakov tekmovali po sta-rem sistemu. To pomeni, da bodo po kvalifikacijah sestavili finalno skupino osmih ekip, četverica pa se bo uvrstila v superfinalni turnir. Kaže, da bo do spre-memb prišlo v Koračevem pokalu in v pokalu Ronchetti. Predlagali so, da bi se v Koračevem pokalu v končnico uvrstili po dve prvouvrščeni ekipi iz vsake sku-pine in ne zmagovalci skupin, ki so igra-

li polfinale. Teh 8 ekip bi do finala igra-lo po pokalnem sistemu. V pokalu Ron-chetti pa naj bi sodelovalo 16 ekip (in ne 12 kot doslej), razdeljene pa bi bile v 4 skupine.

Danes za italijanski košarkarski pokal

BOLOGNA — Drevi bodo podelili 13. italijanski košarkarski pokal. Zanj se bosta potegovala Snaidero iz Caser-te ter bolonjski Knorr. Snaidero je na svoji poti do finala premagal nasled-nje ekipe: Caripe, Paini, Enichem in Scavolini. Knorr pa je za sabo pustil Jollycolombani, Glaxo, Hitachi in Phi-lips.

Nixon v Pesaru

PESARO — Ameriški košarkar Nor-man Nixon, prava zvezda NBA, je vče-raj dopotoval v Pesaro, kjer bo v tem koncu sezone zamenjal poškodovane-ga Larrya Drewa. Nixon (33 let) je v NBA igral 11 sezon, z ekipo Los Ange-les Lakers pa je osvojil tudi dva naslova.

Disciplinski ukrepi

Bagni izključen kar za pet kol

MILAN — Disciplinska komisija ita-lijanske nogometne A in B lige je bila to-krat stroga. V A ligi je namreč za dve koli izključila Rodio (Ascoli) in Renico (Napoli). Za eno kolo so bili še izključe-ni: Piraccini (Cesena), Levanto (Lecce), Arslanovic (Ascoli), Benedetti (Lecce), Contratto (Atalanta), Crippa (Napoli), Ferrara (Napoli), Icardi (Lazio), Manfre-donia (Roma), Nicolini (Atalanta).

V B ligi so vsi pričakovali visoko ka-zen za igralca Avellina Bagnija, ki je sodnika večkrat porinil in žalil, potem ko ga je slednji opomnil. Izključen je bil za pet kol. Po eno kolo bodo počivali: Attrice (Reggina), Caramelli (Catanzaro), Fontanini (Monza), Gaudenzi (Monza), Gnoffo (Licata), Mangoni (Sambenedet-tese), Picci (Taranto), Scarafoni (Bari).

Anticipirali bodo tekmi Milana in Napolija

MILAN — Tekmi italijanske nogo-metne A lige Lecce - Milan in Firen-tina - Napoli, ki bi ju morali odigrati v nedeljo, 16. t. m., bosta na sporedu dan prej s pričetkom ob 15. uri. Milan in Napoli sta zaprosila, da igrata v sobo-to, ker sta za poslana v evropskih po-kalnih.

Zmaga Fontanelija na dirki po Kalabriji

CROTONE — Mladi Fabio Fontanelli je osvojil drugo etapo kolesar-ske dirke po Kalabriji. V sprintu je prehitel Calcaterra in vrsto ostalih ko-lesarjev. Na skupni lestvici še vedno vodi Volpi. Svetovni prvak Fondriest je odstopil zaradi poškodbe.

Solleveldu dirka Galle - Wevelgem

WEVELGEM — Nizozemec Solle-veld je osvojil kolesarsko dirko od Ganda do Wevelgema. V končnem sprintu je prehitel Danca Sorensena. Glavnina je prispela na cilj z 11 se-kundami zamude.

Odbojkarški play off za naslov

MILAN — Izidi prvih tekem četrtfi-nala moškega odbojkarškega play offa za državni naslov so sledeči: Mexico-no - CAMST 3:0, Odeon - Eurostyle 3:2, Panini - Porto 3:0, Petrarca - Sisley 3:2.

V polfinalu ženskega play offa pa so tako igrali: Crocodile - Assovini 3:2, Teodora - Lagostina 3:1.

Zmaga Švedske

DORTMUND — V finalu namizno-teniškega pokala Sveitling za svetov-no prvenstvo je Švedska gladko pre-magala Kitajsko s 5:0.

Po nedeljskem tekmovanju v Sappadi sklenjena zamejska smučarska sezona

Čimprej odpraviti pomanjkljivosti in nesoglasja

Kot smo že zapisali, se je z nedeljskim tekmovanjem v Sappadi za 9. pokal Združenja slovenskih športnih društev v Italiji, ki je obenem veljalo tudi za zamejsko smučarsko prvenstvo, praktično končala letošnja zamej-ska smučarska sezona (na programu so le še društvena interna tekmovanja). Na nagrajevanju v Sappadi je imel priložnostni govor tudi Jurij Kufersin v imenu izvršnega odbora ZSSDI. Kufersin je najprej poudaril, da je glede na število tekmovalcev in dosežene rezultate zanimanje za smučanje v zamejstvu še vedno veliko in da obstajajo precejšnje možnosti, da naredimo korak naprej. Pri tem se je navezal na misli, ki jih je ob podobnih priložnostih izrekel v prejšnjih letih, še zlasti glede Meddruštvene zamejske smučarske tekmovalne ekipe, ki predstavlja agonistično plat celotnega smučarskega delovanja. Že pred dvema letoma je glede te ekipe Kufersin naglasil, da je ZSSDI v mejah možnosti konkretno pomagala in je izrazil prepričanje, da bi morali začeti misliti na nastop vseh tekmovalcev pod eno samo zastavo. V naslednji sezoni dobrih rezultatov ni manjkalo. ZSSDI je tudi te-daj zagotovilo, da bo vedno na strani tistih, ki si prizade-vajo za resno delo, sodelovanje in za čim enotnejši na-

stop, obenem pa izrazilo prepričanje, da morajo društva odpraviti pomanjkljivosti in nesoglasja, ki so se v večji ali manjši meri pojavili, saj le skupni napor in sodelova-nje zagotavljajo uspeh.

Kufersin je pri tem dejal, da se je ZSSDI držalo danih obljub in nadaljeval: »Ostalo pa ni steklo prav tako kot smo si takrat in tudi ob drugih priložnostih želeli, in namesto konstruktivnega sodelovanja smo se celo začeli razgovarjati ne za mizo, kot bi bilo normalno in ume-tno, temveč kar javno, po radijskih valovih, in to tudi z nekaterimi zelo neumestnimi posegi, ki v nobenem pri-meru ne morejo nikomur koristiti, najmanj pa smuča-nju.«

Kufersin je poudaril, da je moral to povedati, ker je »letošnja sezona pokazala, da kljub dobri volji in name-nom nekaterih, kljub objektivno dobrim pogojem, se ni moglo mirno izpeljati tega, kar smo vsi skupno planirali. Ne glede na te ne preveč spodbudne ugotovitve,« je zaključil Kufersin, »pa smo po naravi konstruktivni in optimisti ter smo zato še vedno pripravljeni pomagati. Pogoj in garancije za to pa bodo morali biti bistveno drugačni od dosedanjih.«

DEKLICE

1. Valentina Suber (Brdina) 40'46; 2. Tanja Pitacco (SPDT) 44'96; 3. Heidi Sigoni (Mladina) 48'38; 4. Martina Fle-go (Breg) 52'68; 5. Breda Sosić (Devin) 1'11'70;

DEČKI

1. Aleks Prašelj (Mladina) 47'58; 2. Aleksander Purić (Devin) 47'70; 3. Ma-tej Makuc (SPDT) 48'44; 4. Igor Rolich (Devin) 54'16; 5. Marko Metlika (Devin) 55'11; 6. Denis Cotić (Brdina) 57'77; 7. Devan Grčić (Brdina) 1'01'63; 8. Ervin Bianchi (Brdina) 1'03'99; 9. Ivan Pahor (Devin) 1'16'75.

NARAŠČAJNICE

1. Francesca Rapotec (Breg) 37'78; 2. Klavdija Ferluga (Brdina) 44'95; 3. Katja Kosmač (Breg) 45'11; 4. Uljana Pettiroso (Breg) 47'24; 5. Nataša Lov-rečić (Devin) 47'65; 6. Katja Švagelj (Brdina) 48'22; 7. Lara Prašelj (Mladi-na) 49'80; 8. Maja Kosmina (Devin) 53'25.

NARAŠČAJNIKI

1. Robert Renčelj (Devin) 37'08; 2. Christian Volpi (Brdina) 38'54; 3. Mar-ko Suber (Brdina) 39'35; 4. Aleksander Zaccigna (Devin) 43'24; 5. Marko Hmeljak (Devin) 44'54; 6. Andrej Pa-vatic (Brdina) 45'15; 7. Igor Žerjal (Breg) 50'17; 8. Danjel Toscano (Devin) 52'27.

MLADINKE

1. Gabriela Pieri (Devin) 43'23; 2. Valentina Fachin (SPDT) 46'52; 3.

Martina Kosmina (Devin) 49'78; 4. Eli-sabetta Popovic (Brdina) 1'06'71; 5. Ta-nja Purić (Devin) 1'39'71; 6. Jagoda Skerk (Devin) 2'45'73.

MLADINCI

1. Erik Vodopivec (Breg) 37'62; 2. Alessandro Žezlina (SPDT) 39'08; 3. Giulio Taucer (Brdina) 39'14; 4. Andrej Kosmač (Breg) 39'25; 5. David Taucer (Brdina) 39'43; 6. Sandi Skerk (Devin) 40'81; 7. Mauro Franzina (Devin) 40'90; 8. David Zidarić (Devin) 42'48; 9. Mi-ran Zobec (Breg) 43'36; 10. Miran Gus-tin (SPDT) 43'85; 11. Igor Devetak (SPDT) 45'00; 12. David Sosić (Devin) 50'57.

ČLANICE

1. Tamara Pieri (Devin) 46'75; 2. Sil-vana Boneta (Breg) 48'19; 3. Savina Slavec (Breg) 51'81; 4. Katja Škerk (Devin) 1'00'98; 5. Erika Skerl (SPDT) 1'23'09;

DAME

1. Sonja Pitacco (SPDT) 50'57; 2. Na-taša Volpi (Brdina) 51'29; 3. Zora Mez-gec (SPDT) 1'04'14; 4. Eleonora Taucer (Brdina) 1'04'45; 5. Alda Suber (Brdina) 1'04'98; 6. Majda Makuc (SPDG) 1'07'35; 7. Miranda Vodopivec (Devin) 1'13'96.

ČLANI

1. Igor Vodopivec (Breg) 39'01; 2. Žvab Andrej (SPDT) 39'27; 3. Damjan Vodopivec (Breg) 41'13; 4. Alessandro Corbatto (Breg) 42'26; 5. Florian Žerjal (Breg) 43'26; 6. Igor Jelen (Devin) 43'44; 7. Peter Gerdol (SPDT) 44'29; 8.

Marco Kokoravec (Brdina) 44'62; 9. Moreno Schweitzer (Devin) 45'84; 10. Robert Devetak (SPDT) 46'74; 12. Ed-vin Gustinčić (Mladina) 46'74; 13. Dar-ko Pahor (Mladina) 48'15; 14. Franco Ferletić (Devin) 52'04; 15. Mauro Bullo (Devin) 1'04'33; 16. Sergio Bonetta (Breg) 1'48'16.

AMATERJI

1. Mario Rapotec (Breg) 41'73; 2. Stojan Sosić (Devin) 43'91; 3. Bogdan Milič (SPDT) 43'92; 4. Bojan Makuc (SPDG) 45'33; 5. Mario Bonetta (Breg) 46'09; 6. Klavdijo Dilli (Breg) 46'42; 7. Darko Metlika (Devin) 49'47; 8. Boris Bogatec (Mladina) 50'86; 9. Ennio Bo-gatec (Mladina) 51'03; 10. Livijo San-cin (Breg) 57'22; 11. Rado Suber (Brdi-na) 1'06'54; 12. Pino Sigoni (Mladina) 1'14'28; 13. Stojan Prašelj (Breg) 1'18'39.

VETERANI

1. Ruggero Pieri (Devin) 51'82; 2. Alessandro Ferluga (Brdina) 53'68; 3. Dario Bensi (Devin) 54'10; 4. Jordan Purić (Devin) 54'57; 5. Aldo Žezlina (SPDT) 56'82; 6. Peter Fachin (SPDT) 1'40'04.

ABSOLUTNA LESTVICA ŽENSKE

1. F. Rapotec (Breg) 37'78; 2. V. Su-ber (Brdina) 40'46; 3. G. Pieri (Devin) 43'23; 4. K. Ferluga (Brdina) 44'95; 5. T. Pitacco (SPDT) 44'96; 6. K. Kosmač (Breg) 45'11; 7. V. Fachin (SPDT) 46'52; 8. T. Pieri (Devin) 46'75; 9. U. Pettiroso (Breg) 47'24; 10. N. Lovrečić (Devin) 47'65; 11. M. Kufersin (Brdina) 48'15; 12. S. Boneta (Breg) 48'19; 13. K. Šva-gelj (Brdina) 48'22; 14. H. Sigoni (Mla-dina) 48'38; 15. K. Mezgec (SPDT) 48'62; 16. M. Kosmina (Devin) 49'78; 17. L. Prašelj (Mladina) 49'80; 18. J. Štrekelj (Brdina) 50'14; 19. S. Pitacco (SPDT) 50'57; 20. A. Strekelj (Brdina) 50'98.

ABSOLUTNA LESTVICA MOŠKI

1. R. Renčelj (Devin) 37'08; 2. E. Vo-dopivec (Breg) 37'62; 3. C. Volpi (Brdi-na) 38'54; 4. I. Vodopivec (Breg) 39'01; 5. A. Žezlina (SPDT) 39'08; 6. G. Tau-cer (Brdina) 39'14; 7. A. Kosmač (Breg) 39'25; 8. A. Žvab (SPDT) 39'27; 9. M. Suber (Brdina) 39'35; 10. D. Taucer (Brdina) 39'43; 11. S. Skerk (Devin) 40'81; 12. M. Franzina (Devin) 40'90; 13. D. Vodopivec (Breg) 41'13; 14. M. Ra-potec (Breg) 41'73; 15. A. Corbatto (Breg) 42'26; 16. D. Zidarić (Devin) 42'48; 17. A. Zaccigna (Devin) 43'24; 18. F. žerjal (Breg) 43'26; 19. M. Zobec (Breg) 43'36; 20. I. Jelen (Devin) 43'44.

DRUŠTVENA LESTVICA

1. DEVIN 1142; 2. BREG 928; 3. BRDINA 910; 4. SPDT 777; 5. MLADI-NA 271; 6. SPDG 110.

Po dvoranskem lokostrelskem DP Zahteven program za Naš prapor Sirion

Kot smo že poročali, je bilo v Rastignanu blizu Bologne državno dvoransko lokostrelsko prvenstvo, na katerem je Tamara Ražem osvojila srebrno odličje med posameznici, ekipa Našega prapora Sirion (Vesna Lutman, Zdenka Ferlat in Sonja Makuc) pa zlato v kategoriji mladink. Kljub temu, da so dekleta briškega društva osvojila prvo mesto brez borbe, saj so bila kot ekipa edine v tej konkurenci, po vsej, da so na razdalji 25 metrov zbrale 1438 točk, tri točke manj (1435) pa so dosegle na krajši razdalji. To pomeni, da so naše predstavnice dosegle visok skupni izid, ki potrjuje njihovo dobro formo in bi se verjetno tudi ob konkurenci dobro obnesle.

Na tem tekmovanju se je dobro izkazala predvsem Sonja Makuc, ki je na obeh razdaljah dosegla svoj osebni rekord s 478 in 472 točkami. Nekoliko v stiski zaradi materialov in lažjih fizičnih poškodb sta streljali Ferlatova in Lutmanova, ki pa sta svojo nalogo speljali do konca.

Dvoransko državno prvenstvo zaključuje obdobje tekmovanja na zaprtje in uvaja poletno sezono, ko se strelja na daljše razdalje. Predstavniki Našega prapora Sirion se že vneto pripravljajo na letošnji zahtevni tekmovalni spored, ki ga bodo sklenili z državnim prvenstvom v Rimu, kjer so doslej dosegli že več uspehov. (V. L.)

Na deželnem finalu mladinskih iger v odbojki I. Trinko in S. Kosovel nista uspela

Na letošnjem deželnem finalu mladinskih iger v odbojki, ki je bil v Trstu, naša dva predstavnika, I. Trinko in S. Kosovel, nista imela sreče. Mladim odbojkarjem nižje srednje šole Ivan Trinko iz Gorice ni uspelo, da bi si kot v prejšnjih letih zagotovili mesto v meddeželnem oziroma državnem finalu. To mesto so si v tej sezoni prigrabili mladi predstavniki iz Vidma, ki so v odločilnem srečanju premagali prav slovenske odbojkarje.

Na tržaškem finalu so Kodričevi varovanci v polfinalu srečali ekipo iz Pordenona in jo brez večjih težav premagali z 2:0. Sam potek srečanja je pokazal veliko tehnično razliko med obema šesterkama. Naši predstavniki so vseskozi gospodarili na igrišču in nasprotniku prepustili le 3 točke.

V popoldanskem finalu pa smo pristopovali dokaj zanimivi in izenačeni igri. Furlani so v prvem setu bili dokaj odločni in so dobro izkoristili napake naših odbojkarjev v obrambi. V drugem nizu so predstavniki Trinka igrali kot znajo in večkrat spravili v težave sicer visoke videmske odbojkarje. V dokaj izenačeni igri so naši le odločil set v svojo korist.

Odločilni niz je bil dokaj napet in izenačen. Goriški dijaki pa so nekoliko popustili, predvsem zaradi psihološke utrujenosti, kar je verjetno odločilo tudi o končnem zmagovalcu. Kljub neuspehu v tem srečanju gre

pohvaliti vso ekipo, ki se je potrudila, da bi tudi letos ponesla zastavo slovenske šole na rimski finale. Izida:

TRINKO - PORDENON 2:0
(15:1, 15:2)
TRINKO - VIDEM 1:2
(8:15, 15:12, 11:15)

TRINKO: Florenin, Maraž, Devetak, Zaccaron, Paoletti, Šfiligaj, Korečič, Čevdek, Gravnar, Hlede, Princič, Figelj.

V ženski konkurenci pa so dijakinje opuskega Kosovela v polfinalu z 1:2 izgubile s predstavnicami iz videmske pokrajine, ki so kasneje tudi osvojile deželni naslov. O tem finalu bomo še poročali. (Inka)

Mladinske igre v košarki: F. Levstik za deželni naslov

Po osvojenem naslovu pokrajinskih prvakov se bodo košarkarji nižje srednje šole Fran Levstik danes v Štaranu potegovali za deželni naslov. V prvi tekmi se bodo v telovadnici šole Einaudi ob 10. uri pomerili s Pordenonom, medtem ko bo srečanje med Gorico in Vidmom že ob 9. uri. Naši košarkarji bi ob morebitni zmagi na prvi tekmi igrali še finalno srečanje ob 15.50. Vsekakor lep uspeh naših, ki bodo tudi tokrat skušali presenetiti nasprotnika z agresivno in požrtvovalno igro. (Vato)

V naših nogometnih amaterskih ligah Primorje na robu prepada

Po domačem nedeljskem porazu v derbiju s Portualejem (na sliki) je položaj proseškega Primorja v prvi nogometni amaterski ligi kritičen. Samo se namreč nahaja na predzadnjem mestu lestvice, ki vodi (če bi se prvenstvo danes zaključilo) direktno v 2. AL. Do konca prvenstva manjka še šest kol, Prosečani pa si ne morejo privoščiti nobenih spodrsiljev. V drugi amaterski ligi se v skupini F šlandreška Juventina presenetljivo nahaja na prvem mestu lestvice, v skupini E pa je kriška Vesna na drugem. Obe ekipi seveda računata na napredovanje

Včeraj v Ljubljani predstavili alpinistični akciji

Česen in Grošelj odšla v Himalajo

Včeraj sta odšla v Himalajo znana slovenska alipinsta Tomo Česen in Viki Grošelj, ki imata zelo ambiciozne načrte. Prav slednje sta opisala na včerajšnji tiskovni konferenci v Ljubljani na sedežu Planinske zveze Slovenije. Česen bo skušal sam preplezati 2500 m visoko steno Jannuja v Himalaji na meji Napala in Sikkima (Indija). Načrt je izredno ambiciozen, saj je po pisanju evropskih alpinističnih revij »severna stena Jannuja eden najmodernejši svetovnih alpinističnih izzirov«.

Viko Grošelj pa ima durgačne, a nič manj ambiciozne načrte. Skupno s soplezalcem Stipetom Božičem iz Splita bo skušal (v okviru makedonske odpave) v alpskem stilu preplezati tako Everest kot tudi četrti najvišji vrh na svetu Lotse. Znani slovenski alpinistični organizator Tone Škarja pa je predstavil letošnjo slovensko alpinistično sezono.

obvestila - obvestila

REKREACIJSKI ODESEK ŠK KRAS

priraja tečaja tenisa za začetnike ter nadaljevalnega. Vpisovanje in informacije do 10. aprila v tajništvo športno-kulturnega centra v Zgoniku ob ponedeljkih od 19. do 20. ure.

JAMARSKI ODESEK SPDT

obvešča, da bo prireditelj jamarski tečaj. Interesenti, ki so že dopolnili 18. leto starosti, lahko dobijo vse informacije po tel. št. 810053 ob delavnikih med 13.45 in 14.00.

SMUČARSKI KLUB BRDINA

vabi vse člane, da se v nedeljo, 9. t.m., udeležijo klubske tekme in družabnega večera ob zaključku smučarske sezone. Iz organizacijskih razlogov je treba potrditi prisotnosti še danes, 6. t.m., na sedežu kluba (tel. št. 212859 ali 212936).

ZŠSDI

obvešča, da bo jutri, 7. t.m., ob 20.30 na sedežu ŠD Breg v Dolini seja odbojarske komisije.

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta - iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

Tradicionalna velikonočna akcija Vedro in množično v istrski Žminj

Izleta na velikonočni ponedeljek se je udeležilo 46 planincev. Vreme je bilo lepo in primerno za tak izlet, ki je po programu predvideval skoraj dve uri vožnje z vlakom iz Divače do sv. Petra v Šumi. Nato so udeleženci hodili približno dve uri in si med potjo ogledali značilno bunjno - poljsko hišico - in ob 12. uri dosegli Žminj.

Po okrepčilu v domači gostilni je sledil še ogled mesteca, predvsem župne cerkve. Približno ob 15. uri smo odšli iz Žminja in po nekaj postankih prišli do izhodiščne železniške postaje, kjer smo stopili na vlak. Poleg Žminja, ki je zanimivo mesto v sredini Istre, in sicer v tistem južnem delu značilnem po rdeči barvi zemlje, je bilo zanimivo tudi potovanje z vlakom. Še posebej razgleden je bil del od železniške postaje Rakitovec do Lupoglava, ko teče proga na obronkih čičarskega Krasa vzporedno z Račkim poljem. V daljavi so bili vidni kraji na gričih kot npr. Roč, Buzet in Motovun.

Izlet je vsekakor dobro uspel in prav številna udeležba pričča, da se člani SPDT radi udeležujejo takih izletov. (F. A.)

Člani SPDT nagrajeni na pohodu na Porezen

Na dan Velike noči se je skupina planincev SPDT ob krasnem vremenu udeležila tradicionalnega pohoda na Porezen, ki je bil tudi letos, predvsem zaradi izredno lepega vremena, zelo množičen. Izleta so se Tržačani udeležili z osebnimi avtomobili, želi pa so tudi nekaj priznanj. Za štirikratno udeležbo je namreč Avgust Castellani prejel srebrno kolajno, za sedemkratno je Peter Milič prejel zlato, za desetkratno udeležbo pa je nautrudni gorohodec Mario Milič prejel spominsko plaketo.

Markacijski izlet po Vertikali

S prihodom pomladi priraja SPDT celo vrsto izletov, ki zadovoljujejo prav vse okuse. Tako je bil v nedeljo na sporedu markacijski sprehod po tržaškem delu Vertikale, ki ga tudi tokrat, kot tudi vse prejšnje po tej naši vezni planinski poti, priraja Peter Suhadolc. Izleta se je udeležila že ustaljena skupina »aficionadosov« (tokrat jih je bilo 17, saj ni vreme jutraj obetalo nič kaj posebnega, nato se je celo pokazalo sonce), ki se je v jutranjih urah zbrala pri Briških.

Pot je izletnike vodila mimo Repentabre in Cola do Gradišča, kjer se je markacijska akcija zaključila. Izlet pa se je seveda nadaljeval po poti Mirka Škarbarja na Mali in Veliki Volnik in še mimo samotrarke Efe do Zag-

radca, kjer se je sprehod zaključil. Pohod je bil prav gotovo prijeten in poučen ter je zadovoljil prisotne.

To nedeljo na otok Cres Izlet na Sis

To nedeljo, 9. t. m., je na programu izletov SPDT vzpon na Sis. Sis se nahaja na otoku Cres, ki pa ni najvišji vrh otoka, vendar je bolj znan od bližnje Gorice, ki meri 650 m. Sis je visok 638 m, s katerega se razprostira razgled na Učko, ves Reški zaliv z Gorskim Kotorjem in ozadju in seveda na otok Cres.

O izvoru tako čudnega imena je verodostojna razlaga, da izvira iz latinske besede sursum, kar pomeni gora. Kakorkoli že, ime ni tako važno, pomembno je to, da je Sis med najvišjimi vzhovi, ki se dvigajo na jadranskih otokih.

Izlet na to otoško goro bo z avtomobili. Peljali se bomo v smeri proti Reki, a nekoliko pred tem kvaternim mestom bomo zavili na cesto, ki se vije ob vzhodni obali Istre. Po približno dvajsetih kilometrih bomo zavili na novo cesto, ki se po strmem bregu spušča do Brestove. Tu se bomo vkrcali na trajekt, ki nas bo pripeljal do Porozine na zapadni obali otoka Cresa. Od tu bomo nadaljevali z avtomobili in po dvanajstih kilometrih dosegli preval na višini 371 m, kjer se cesta iz zapadne obale premakne na vzhodno stran otoka. Na prevalu

bomo pustili vozila, nakar bo sledil nekako eno uro trajajoči pohod na Sis in še nadaljnih trideset minut do Gorice.

Izlet je vsekakor novost, saj se razlikuje od izrazito planinskih izletov. Zato vabimo, da se udeležite izleta, da boste uživali naravne lepote pokrajine in morja v lepem sončnem dnevu. Izlet vodi Franc Armani, ki je na razpolago za morebitna pojasnila, tel. 415318. (F. A.)

Predavanje Bruna Križmana o Kurdistanu

V četrtek, 13. t.m., se bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu s pričetkom ob 20.30 nadaljevala letos še posebno pestra predavateljska sezona SPDT. Po nedavnem prikazu diapozitiv z vzpona na osemstisočak Čo Oju s tibetanske strani, ki ga je predvajal alpinist Roman Robas, bo znani svetovni popotnik Bruno Križman prikazal svoje diapozitive z nedavnega popotovanja po Kurdistanu. Naslov večera je: Po divjem Kurdistanu. Predavanje bo prav gotovo zanimivo in vredno ogleda.

Alpinistični tečaj SPDT Uspešen začetek v Glinščici

Letošnji alpinistični tečaj je že uspešno stekel. Po nedavnem spoznavnem sestanku je bilo na sporedu prvo

Košarkarski turnir naraščajnikov Domovci so se izkazali v N. Gorici

Domovi naraščajniki so v nedeljo nastopili na košarkarskem turnirju v Novi Gorici, ki ga je priredil tamkajšnji košarkarski klub Iskra. Semoličevi varovanci so nastopili v okrnjeni postavi, kljub temu pa so prepričljivo zmagali v obeh tekmah. Na turnirju je nastopilo še moštvo Color iz Medvode.

V prvem srečanju so belo-rdeči po ogorčenem boju premagali trdoživje Medvodčane. Po prvem polčasu je že kazalo, da bodo domovci potegnili krajši konec, saj so zaostajali že za 18 točk. V drugem polčasu pa smo bili priča preporodu naših, ki so z odločno igro v obrambi in učinkovito igro v napadu najprej nadoknadili visok zaostanek, nato pa v poslednji minuti dokončno prehiteli nasprotnika. Junaka srečanja sta bila nedvomno Silič in Bordon, ki sta skupaj dosegla kar 71 točk.

Po zmagi Novogoričanov proti Medvodam je bila na sporedu odločilna tekma med domačini in domovci. Igralci Iskre so vodili vse do 28. minute, nakar so Semoličevi varovanci prešli v vodstvo, ki so ga zasluženo obdržali do konca srečanja. Vsekakor gre pohvala prav vsem igralcem, ki so v obeh tekmah res dali vse od sebe.

COLOR MEDVODE - DOM 83:89 (54:36)

DOM: Silič 32, Pavšič 6, Bordon 39, Bednarik 8, Skok. PON: Pintar (23), Okoren (25), Miklič (31); ON: Dom 10, Medvode 36. 3 TOČKE: Silič 1.

ISKRA NOVA GORICA - DOM 64:72 (35:31)

DOM: Silič 17, Pavšič 4, Bordon 48, Bednarik 2, Skok 2, Lo Grasso.

PON: Bremec (25), Pavlica (33); ON: Dom 8, Iskra 23. KONČNI VRSTNI RED: 1. Dom Gorica, 2. Iskra Nova Gorica, 3. Color Medvode. (af)

Disciplinski ukrepi

Disciplinska komisija 3. nogometne amaterske lige je v pokazala dokaj trdo roko s predstavniki Sovodenj. Spremljevalec Ljubo Tomšič in trener Alfredo Spangher, ker sta se nešportno vedla do sodnika, ne bosta smela na igrišče do 18. aprila. Za 1 kolo pa sta bila izključena Moreno Marson in Aleš Fajt (oba Sovodnje).

teoretično predavanje prejšnji petek na sedežu odseka. Alpinist Ivo Kafol je prisotnim tečajnikom prikazal osnovne vaze, ki so jih nato bodoči alpinisti uporabili na nedeljskih prvih vajah. Te so bile v Dolini Glinščice, udeležilo pa se jih je sedemnajst tečajnikov, ki so vsi izkazali določeno mero talentiranosti in navdušenja. Alpinistični tečaj vodi Ivo Kafol, pomaga pa mu kar osem alpinističnih inštruktorjev.

Drugo teoretično predavanje bo imel jutri ob 20.30 na sedežu odseka (Ul. Carducci 8) alpinist Lucijan Milič, ki bo predaval o navezovanju in premikanju v navezi. Predavanja in praktične vaje se bodo nadaljevale cel april, segle pa bodo še v mesec maj.

Orientacijska akcija Mladinskega odseka SPDT

To nedeljo so člani mladinskega odseka SPDT priredili v Dolini Glinščice orientacijsko akcijo »orientiring«, katerega se je udeležilo lepo število mladincev. Igra je trajala dve uri in pol, bila pa je le v okviru priprav na večjo podobno akcijo skupno s taborniki Rodu modrega vala.

Jamarski tečaj SPDT

Jamarski odsek SPDT priraja jamarški tečaj, katerega se lahko udeležijo vsi tisti, ki jih pač ta dejavnost zanima. Interesenti, ki so že dopolnili 18. leto starosti lahko dobijo vse informacije na telefonski številki 810053 ob delavnikih med 13.45 in 14. uro.

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 2.000.- din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000.- din, trimesečno 85.000.- din, letno 320.000.- din, upokojeanci mesečno 25.000.- din, trimesečno 65.000.- din, polletno 120.000.- din, letno 240.000.- din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne povisa.

Poslani tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 72.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 108.000 lir. Mali oglaš 760 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

6. aprila 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja
in tiska

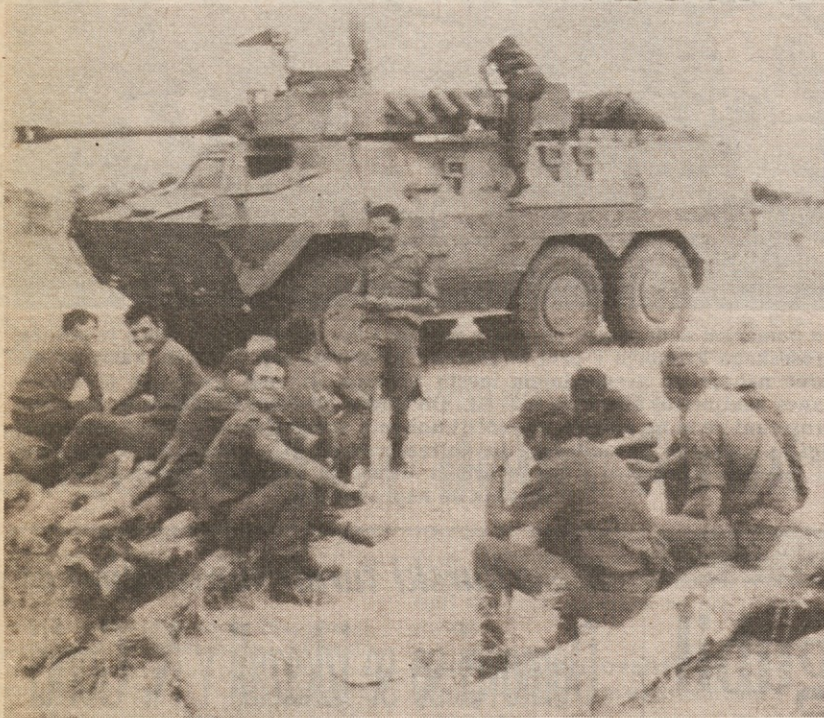
ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Hudi boji med borci Swapo in varnostniki so se nadaljevali tudi včeraj

Južnoafriška republika grozi De Cuellarju s preklicem dogovora o neodvisnosti Namibije

Južnoafriški vojaki so si med boji privoščili kratek predah v varni senci lahkega tanka (Telefoto AP)

WINDHOEK — Iz Namibije poročajo, da so se hudi boji med borci gibanja Swapo in pripadniki namibijske policije ter južnoafriških varnostnih sil nadaljevali tudi včeraj, ko so se s severa Namibije razširili tudi proti zahodu. Po uradnih podatkih je v teh bojih padlo približno 200 ljudi.

Južnoafriška republika trdi, da so se borci gibanja Swapo infiltrirali iz Angole že prve dni, ko so pripravljali mirovni načrt OZN. Toda vodstvo Swapa je te trditve zavrnilo in obtožilo Južnoafriško republiko, da je povzročila spopade, ko so njeni vojaki začeli neusmiljeno obračunavati s krajevnim prebivalstvom.

Na tiskovni konferenci je južnoafriški administrator za področje jugozahodne Afrike Pinar včeraj predlagal, da naj bi borci Swapa odložili orožje in se predali varnostnim silam. Kasneje naj bi jih pod pokroviteljstvom Untaga preselili v Angolo. Pinar je še dejal, da naj bi se pripadniki gibanja Swapo vrnili v Namibijo skupaj z ostalimi civilisti ob razpisu novembrskih volitev. Ob vsem tem pa je Pinar tudi zagrozil, da se bo prelivanje krvi nadaljevalo, če Swapo ne bo sprejel tega predloga.

O dramatičnem položaju v Namibiji pa so tudi včeraj poročali vsi krajevni in južnoafriški časopisi. Dnevnik Namibian, ki simpatizira z gibanjem Swapo, je obtožil OZN za prepočasno

reagiranje ob najnovejših dogodkih v Namibiji. List trdi, da bi lahko rešili na stotine življenj, če bi posebni predstavnik OZN Finec Martti Ahtisaari ravnal bolj modro. V Luandi bo v naslednjih dneh prišlo tudi do sestanka, na katerem bo sodelovalo šest predsednikov držav prve bojne linije (Zambije, Zimbabveja, Tanzanije, Angole, Mozambika in Bocvane) ter oba predsednika gibanj Swapo in Anca.

Na drugačen način je poročal Times of Namibia, ki je zapisal, da bo proces dekolonizacije ogrožen, če se proti borcev Swapo ne bo učinkovito ukrepalo. List pozdravlja namen generalnega sekretarja OZN De Cuellarja, da v Namibijo takoj pošlje pripadnike Untaga, ki naj bi jih razporedili na sever ob meji z Angolo. Namibijski Times še opozarja, da bo morala Južnoafriška republika nujno reagirati, če se bodo vdori gverilcev Swapa še nadaljevali.

V zvezi z reševanjem zapletenega položaja pa je nujno potrebno omeniti tudi pismo južnoafriškega zunanjega ministra Pika Bothe De Cuellarju, v katerem generalnega sekretarja OZN opozarja, da lahko preklic sporazum o neodvisnosti Namibije, De Cuellarju pa je tudi zagrozil, da bo JAR zahtevala umik mirovnih sil OZN, če te ne bodo znale »spametovati« borcev Swapa.

Dvojni umor s političnim pridihom

AMATO (CATANZARO) — Dvojni umor v politični omaki, tako bi lahko označili zločinsko dejanje 57-letnega občinskega svetovalca iz vrst KD Agostina Morellija, ki je umoril 41-letnega Antonia Montesantija in 53-letnega Cesareja Sacca.

Montesanti je bil bivši občinski svetovalec PSI na občini v Maglierini, ki je prav tako kot Amato v bližini Catanzara, Sacco pa je bil občinski smetar iz Amata. Oba sta bila stara znanca policije, dolgo pa sta poznala tudi Morellija. Z njim naj bi bila celo prijatelja, saj se je trojica sestala tudi večer pred dvojnimi umori. Vsi trije so šli skupaj na večerjo v neko restavracijo, kjer se je menda vnel prepir.

Morellija je zelo motila njuna izzivalna akcija, saj sta ga menda zasmehovala zaradi stranke, kateri je pripadal. Še potem, ko so zapustili restavracijo, so se psovali na cesti, nato so sedli v avtomobil in se odpeljali, vendar so se ustavili pred pokopališčem. V nekaj minutah so si bili v laseh, Morelli pa je pričel streljati s svojo pištolo in tako umoril ostala dva.

V jutranjih urah se je Morelli predal policiji, sedaj pa je zaprt v Lamezii Terme.

Katinski pokol še vedno bremeni odnose med Varšavo in Moskvo

MOSKVA — »Usodno ime Katin se ne pojavlja v poljskem tisku šele zadnje leto dni. V gozdu pri Smolensku je bilo ustreljenih nekaj tisoč poljskih oficirjev, ki smo jih mi internirali leta 1939. Kdaj so bili ustreljeni? Kdo jih je ustrelil? Mi smo dolga leta trdili, da so to storili hitlerjanci. Zdaj na Poljskem odločno zavračajo takšne trditve.« Po dolgih mesecih vztrajnega molčanja o Katinu je včerajšnja Literaturnaja gazeta zelo odkrito spregovorila tudi o tej beli lisi v sovjetsko-poljskih odnosih. Leonid Počivalov, ki je bil eden prvih povojnih dopisnikov v Varšavi in ki je nasploh kot prvi sovjetski novinar dobil intervju od primasa Josefa Glampa, razkriva na celi strani tega tednika svoja globoka spoznanja.

Katin pomeni za zdaj najtežje breme v odnosih med narodi obeh držav, pravi Počivalov. To so mu nedavno potrdili tudi vodilni poljski politiki. »Dokler ne bo povedana zadnja resnica o Katinu, ne bo mogoče rešiti nobenega drugega vprašanja iz preteklosti in bele lise bodo ostale še naprej nezapolnjene«, je dejal posebnemu dopisniku Literaturnaje gazete član politburoja PZDP Marjan Orzechowski.

Lani poleti je Mihail Gorbačov med svojim obiskom v Varšavi rekel, da so »mnogi na Poljskem prepričani, da gre za dejanje Stalinovih in Berijevih rok«, da pa vse ozadje te tragedije skrbno raziskujejo zgodovinarji ter da bodo objavili njihova izsledka. Sovjetski voditelj je torej pustil odprte obe možnosti. Ampak osem mesecev po obisku Gorbačova še vedno ni besede s sovjetske strani, čeprav vsi Poljaki govorijo samo še o Katinu. »Da še ni pravih dokazov?

Da še vedno raziskujejo?« Počivalov izraža odkriti dvom o teh uradnih sovjetskih izjavah.

Molk pa je najslabša rešitev. Predstavnik za tisk poljske vlade Jerzy Urban je rekel Počivalovu, da je bila poljska stran prisiljena onostransko objaviti nove dokumente o Katinu, češ da molk Moskve spretne izkorišča politična opozicija.

Toliko o Katinu.

Ugledni tednik sovjetske inteligence pa načenja tako rekoč vse druge bolne točke iz zgodovine in sedanjosti sovjetsko-poljskih odnosov. Počivalov navaja primere ošabnega ravnanja sovjetskih diplomatov. Prvi predsednik Poljske in partijski šef Boleslaw Bierut je telefoniral Stalinu: »Vaš veleposlanik Popov mi komandira, kot da sem sekretar kakšnega podeželskega rajonskega komiteja.« Popova so sicer odpoklicali, ampak v stilu takšnega ravnanja sovjetskih oblasti na Poljskem se je malo spremenilo. Nikita Hruščov ob prihodu v Varšavo leta 1956 nekako ni hotel opaziti novega partijskega voditelja Wladislawa Gomulko, ker mu pač ta nacionalni puntarski Poljak ni bil všeč.

O dogodkih leta 1981 so sovjetski časniki pisali površinsko in neustrezajoče, kar je med Poljaki samo povečevalo razdraženost. »Mi smo Poljakom vsiljevali stalinizem, vsiljevali smo jim tudi brežnjevsčino. V bližnji preteklosti so se na oblasti v tej državi pojavljale figure, ki so se tam lahko pojavile samo pod vplivom našega zastoja. Hvala bogu, je vse to očitno za nami. Prišli so drugi časi in drugi voditelji«, samokritično razčlenjuje Leonid Počivalov bodeče poglavje odnosov med Sovjetsko zvezo in Poljsko.

ANTON RUPNIK

ZRN odpoklicala svojega veleposlanika v Romuniji

BONN — Le dva tedna po podobni pobudi Francije je tudi Zvezna republika Nemčija odpoklicala iz Bukarešte svojega veleposlanika Klause Terflötha, ki so mu romunske oblasti onemogočile, da bi obiskal bivšega zunanjega ministra Cornelia Manescuja. Terflöth bi mu moral izročiti pismo zahodnonemškega zunanjega ministra Genscherja. Manescu je med podpisniki pisma, ki so ga visoki romunski funkcionarji poslali partijskemu in državnemu voditelju Ceausescuju. V njem so skrajno kritično ocenili politiko razseljevanja kmečkih vasi in represije proti vsem, ki se niso strinjali s preustrojem kmetijstva v Romuniji. Oblasti so takoj začele preganjati podpisnike tega pisma, solidarnostne izjave Zahoda pa ocenile kot grobo vmešavanje v notranje zadeve Romunije.

Bukarešta pa bo svojo politiko drago plačala. Ne samo, da so se do skrajnosti skalili odnosi s sosednjo Madžarsko (Romuni so najprej začeli razseljevati prav madžarske kmete), Zahodna Evropa je dala jasno vedeti, da bo zaradi kratenja človekovih pravic okrnila gospodarsko sodelovanje. ZRN je po odpoklicu veleposlanika že preklicala jutrišnjo sejo nemško-romunske gospodarske komisije.

Reklama za jugoslovanski turizem

NEW YORK — V posebnem turističnem dodatku, ki je z naslovom Vaše povabilo za Evropo, izšel v izdajah ameriških časopisov New York Timesa, Chicago Tribuna in Los Angeles Timesa, so Jugoslavijo predstavili na izredno ugoden način.

V odlomku s podnaslovom »Jugoslavija: Evropa, kakšna mora biti« piše, da je Jugoslavija s čudovitim obalnim mestom Dubrovnikom, sarajevskimi minareti in prestolnico Beogradom ena največjih vrednosti. Dolar je tam močan, letos pa tudi ni pričakovati po-

večanja cen (seveda v dolarjih).

»Soba v luksuznih hotelih na Jadranu velja 100 dolarjev za dve osebi, vključno z zajtrkom, sobe v manjših hotelih pa celo pol manj. V srednje dobrih hotelih v večini krajev države cena ne presega 30 do 60 dolarjev.«

Natisnili so še velik zemljevid Evrope, v katerega je vrisana tudi Jugoslavija, skupaj z ostalimi 23 državami članicami »Evropske potniške komisije«. Na zemljevidu pa ni držav Vzhodne Evrope in Albanije, pa tudi ne Sovjetske zveze... (dd)

Avstrijci pojasnjujejo, zakaj hočejo v ES

DUNAJ — »Gotovo nismo za vstop za vsako ceno«, je kancler in predsednik socialistične stranke (SPÖ) Franz Vranitzky komentiral nedavni sklep vodstva SPÖ, po katerem naj bi avstrijska vlada v naslednjih mesecih v Brusel poslala pismo s prošnjo za začetek pogajanj o vstopu Avstrije v Evropsko skupnost, ob tem pa navedla kopico pogojev, ki segajo od nedotakljivosti avstrijske trajne nevtralnosti in strogih avstrijskih ekoloških norm do ohranitve avstrijskih tsnih vezi in odprte politike do nečlanic.

S katalogom teh pogojev, ki so pravzaprav zbirka argumentov, s katerimi avstrijski nasprotniki vstopa Avstrije v Evropsko skupnost utemeljujejo, da bi eventualni vstop v ES omejil avstrijsko zunanje-politično ter suverenost na številnih drugih področjih, je kancler deloma utišal tudi znotraj strankarske kritike. Potrdil je tudi, da ne sodi med tiste, ki vstop v ES gledajo le skozi gospodarsko-računovodsko očala, temveč da je med tistimi, ki menijo, da je ob takšni odločitvi potrebna tudi socialna, ekološka ter drugačna optika. Srž logike, ki tiči za sklepom vodstva SPÖ, pa je v pričanju, da je spričo prihajajočega notranjega evropskega trga in spričo sedanjih okoliščin začetek pogajanj o vstopu v ES najboljša alternativa.

Kajti Vranitzky je v svojem značilnem slogu, ki ni nagnjen k dramatizaciji, že nekajkrat opozoril, da bo sklenitev evropskega notranjega evropskega trga, do česar naj bi prišlo do konca 1992, tako ali drugače pomenila izprte tistih, ki bodo ostali zunaj. O posledicah takšne odrezanosti - tako Vranitzky - pa zaskrbljeno razmišljajo tudi na Švedskem, ki ima v svojih transnacionalnih družbah, lociranih v Zahodni Evropi in po svetu 300.000 zaposlenih. Za tehnološko manj razvito Avstrijo, katere industrija je mednarodno slabo razvejana in katere delež trgovske menjave z ES (65 odstotkov) je med članicami EFTA najvišji, je skratka razlogov za zaskrbljenost najmanj toliko. Spričo sprememb na Vzhodu, je v Avstriji, pomešano z razmišljanji o neoprijemljivi Mitteleuropi, sicer ponovno slišati, naj bi Avstrija svoje gospodarske možnosti iskala na Vzhodu, ne pa v približevanju Evropski skupnosti. Vranitzkijev in odgovor podobno mislečih na takšna razmišljanja se glasi, da je usoda vzhodnih perestrojk še vprašljiva (tako je zapisano tudi v sklepu SPÖ), da si od Vzhoda v naslednjih letih ni mogoče obetati spektakularnih naročil, in da Avstrija svojo privilegirano vlogo z Vzhodom na Zahodu lahko ovrednoti le kot gospodarsko sodobna država. Z drugimi besedami, v kolikor ne izgubi koraka z ostalo Za-

hodno Evropo, »kajti perspektiva takšnega zaostajanja je« - tako pravi avstrijski publicist Karl Schwarzenberg - »da Avstrija postane evropska provinca neke med zgornjo Bavarsko ter v najboljšem primeru Slovenijo«.

Vranitzkijeva in razmišljanja ostalih zagovornikov potrebe po začetku pogajanj z Brusljom o vstopu v ES temeljijo tudi na pričanju, da se ni treba ustrašiti sedanjih bruseljskih reakcij, ki niso navdušene nad pogajanjmi o novih članicah, še manj pa nad takšnimi, ki bi radi zadržali svojo trajno nevtralnost. Pogajanja bodo tako ali drugače dolga, med pogajanjmi pa se tudi v Bruslju marsikatero že sedaj neenotno stališče lahko spremeni. Avstrijski scenarij seveda predvideva tudi možnost, po kateri so avstrijski pogoji za Bruselj lahko nesprejemljivi. V takšnem primeru bi se pogajanja preusmerila v pogajanja o asociaciji ali pa o kakšni drugi obliki tesnejšega zblizanja, pri čemer drži, da so tudi v ES takšni, ki si iz lastnih interesov ne želijo popolne in izolirane trdnjave ES. Pri pogajanjih, če so dobro zastavljena, Avstrija skratka nima kaj izgubiti, in kvečjemu lahko pridobi. Zato, da ne postane evropska provinca neke med zgornjo Bavarsko in ... kakorkoli, že stotič in čeprav se sliši oguljeno - ob avstrijskih razmišljanjih velja, da se zamislimo tudi v Sloveniji.

BOJAN GROBOVŠEK

V San Diegu že zdravijo preživele aljaške vidre

V San Diegu obstaja morski park, v katerem deluje skupina izvedencev za zdravljenje živali, ki so bile žrtve onesnaženja. Tokrat se v San Diegu ukvarjalo z aljaškimi vidrami, ki jim je kožuhe prekrila nevarna plast Exxonove nafte (Telefoto AP)

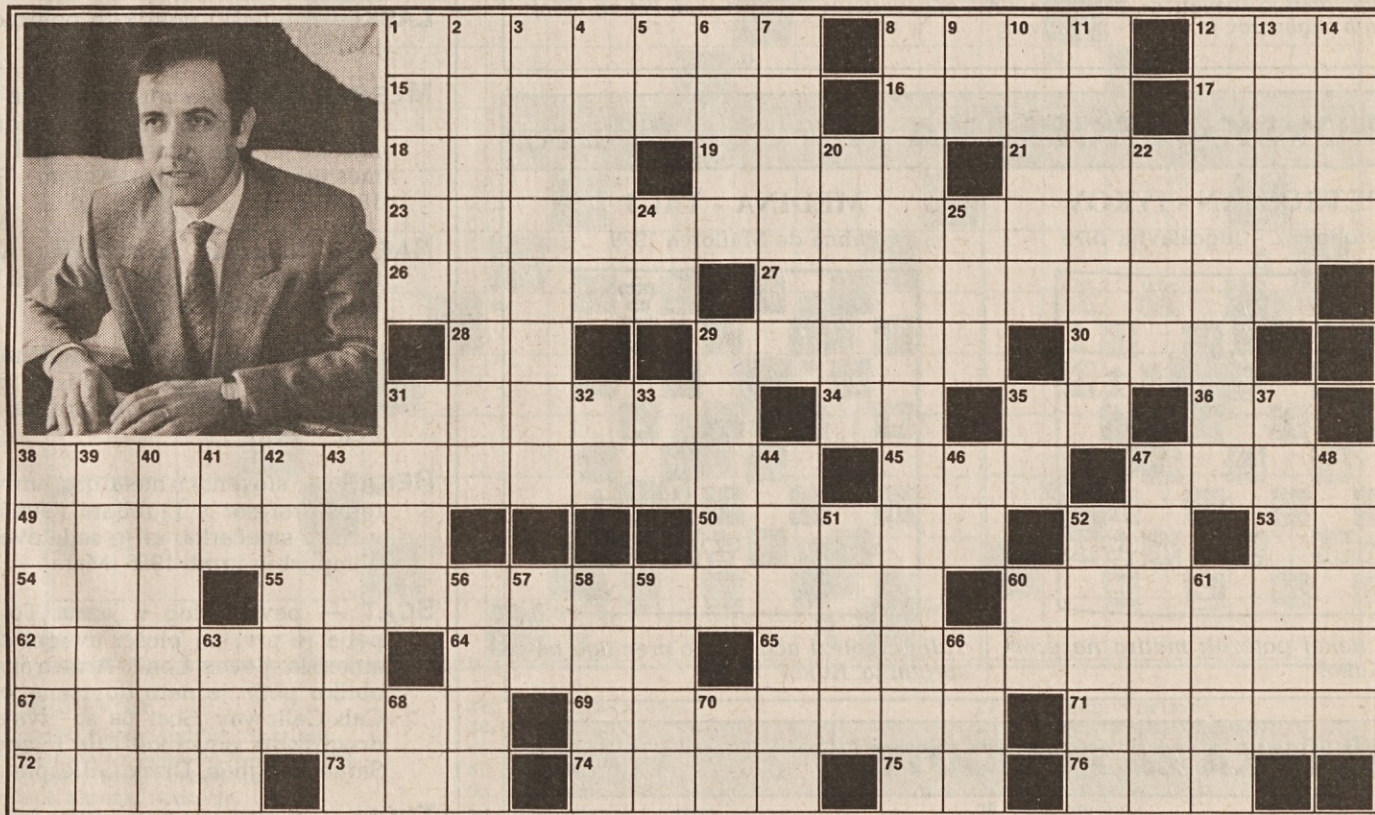
KRIŽKRAŽ

PRIOGA PRIMORSKEGA DNEVNIKA — ŠT. 24

Urednik: BRANKO LAKOVIČ

KRIŽANKA Z NAŠIM SLIKARJEM

(edson)

VODORAVNO:

1. hebrejska oblika perzijskega kraljevskega imena,
8. velika mačka s svetlo sivim kožuhom,
12. ruski vladar,
15. fabrike, večji obrati,
16. napustek, zidec,
17. nadav; tropska papiga,
18. slano jezero v osrednji Aziji,
19. plemiški naslov,
21. razvojna stopnja,
23. znamenja, ki kažejo neprimerenost zdravljenja,
26. angleški fizik (Francis William),
27. francoski dramski pesnik (Pierre),
28. Kostantin Ušinski,
29. vrag, hudič,
30. odžagan kos debla,
31. dovršen pretekli čas,
34. avt. oznaka Avellina,
35. avt. oznaka Messine,
36. Avstrija, Belgija,

glej sliko,

45. bivši tržaški boksar (Duilio),
47. stil petja v jazzu,
49. am. filmski igralec (Robert)
50. vrsta ribe,
52. avt. oznaka Doboja,
53. italijanski spolnik,
54. slovenski pevec Pestner,
55. olimpiada... vzhodnega bloka,
60. slovenski kritik, dramaturg in esejist (Josip),
62. vrsta lahkih čolnov,
64. slov. smučarski strokovnjak Vogrinec,
65. nemoralnost,
67. preživnina,
69. srbež, praskanje,
71. nogometni vratar Pise,
72. pleme, rod,
73. palec, cola,
74. vrsta riževega žganja,
75. Elia Kazan,
76. dejanje.

NAVPIČNO:

1. napad, naskok,
2. položaj zvezd ob določenem času,
3. prigoda, pustolovščina,
4. telovadna prвина,
5. avt. oznaka Verone,
6. enica, enojka,
7. odličan nogometaš Napolija,
8. salutiranje,
9. nada, upanje,
10. krinke,
11. umrli am. filmski igralec in plesalec (Fred),
12. vrsta ameriškega avtomobila,
13. operni spevi,
14. nemuslimanski podložniki,
20. osnovna količina,
22. it. katoliška sindikalna ustanova,
24. Romunija, Norveška,
25. izvira v kantonu Graubünden,
29. kontakti,
31. žitni rod iz družine dresnovcev,
32. Italija, Luksemburg,
33. Stane Česnik,
35. avt. oznaka Milana,

37. utež za uravnoteženje ladje,
38. velik ptič s kovinsko črnim perjem,
39. zrakoplovi,
40. ljubljene Afrodite,
41. Vlado Firm,
42. zbirka spisov in dokumentov,
43. stari prebivalci Irpinije (orig.),
44. časnikarski ... produkt,
46. Ocvirk Anton,
47. »delilec« pravice,
48. sladko pecivo,
51. raj, paradiž,
52. žensko osebno ime,
56. konec polotoka,
57. avt. oznaka Turina,
58. italijanska tiskovna agencija,
59. angleški fizik (John),
60. avt. oznaka Valjeva,
61. turistična točka v Brooklynu,
63. sudanska stranka neodvisnosti,
66. pregovor,
68. avt. oznaka Trenta,
70. avt. oznaka Barija.

NAŠI IN DRUGI KVIZI

(kovin)

1. Ime slovenske mladinske pesnice Vegrijeve?

- ☐ Majda
- ☐ Marija
- ☐ Saša

2. Kdo je avtor veseloigre »Ločitev«?

- ☐ Boris pahor
- ☐ Alojz Rebula
- ☐ Josip Tavčar

3. Ime slovenskega oblikovalca in umetnika iz Mirna Kogojca?

- ☐ Oskar
- ☐ Boris
- ☐ Omar

4. Dobitnik letošnjega mednarodnega teniškega prvenstva Avstralije?

- ☐ Miroslav Mečir
- ☐ Ivan Lendl
- ☐ Boris Becker

5. Kdo je sedanjí sovjetski zunanji minister?

- ☐ Ševardnadze
- ☐ Gromiko
- ☐ Karpov

6. Ime slovenske gledališke režiserke Hočevarjeve?

- ☐ Meta
- ☐ Milka
- ☐ Jasna

7. Predsednik SK Sovodnje?

- ☐ Slavko Tomšič
- ☐ Mitja Černic
- ☐ Matjaž Sosol

8. Kaj so idiofoni?

- ☐ glasbila iz lesa
- ☐ jezikovni izrazi
- ☐ pisave z znaki

9. Pri katerem ameriškem profesionalnem moštvu igra košarkar Michael Jordan?

- ☐ Boston Celtics
- ☐ Chicago Bulls
- ☐ Detroit Pistons

10. Avtor obsežnih ciklov romanov »Iskanje izgubljenega časa«?

- ☐ Kafka
- ☐ Camus
- ☐ Proust

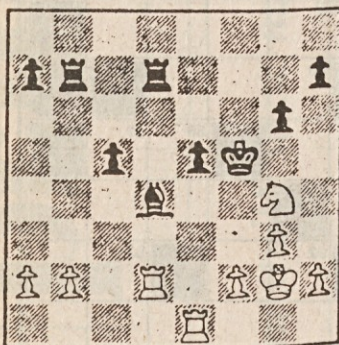
Kdor je pravilno odgovoril na vsa vprašanja, si zasluži oceno odlično. Devet pravih odgovorov je »devetica«, osem pravih odgovorov je »osmica«, itd. Pet ali manj pravih odgovorov je ocena - negativna.

ŠAHOVSKA PROBLEMA

(jelinčič)

PETROSJAN - IVKOV

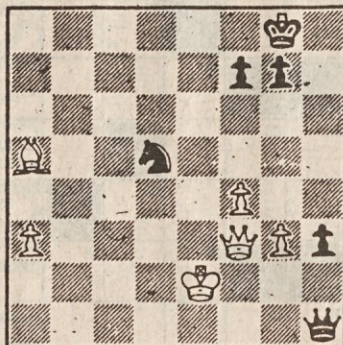
Dvboj SZ - Jugoslavija 1979

Beli v nekaj potezah matira nasprotnika. Kako?

MEDINA - TALJ

Palma de Mallorca 1979

Talj na potezi učinkovito premaga nasprotnika. Kako?

KRIŽANKA ZA POLIGOTE

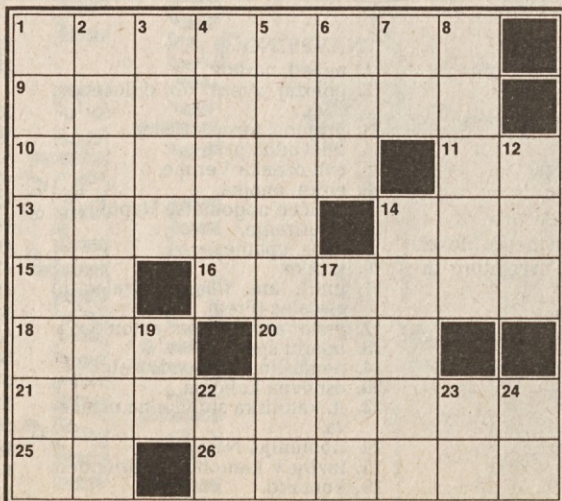
(lako)

VODORAVNO:

1. avtomobilska proga (nem.), 9. loka, prerija (it.), 10. policija (angl.), 11. Marko Kravos, 13. dih, pihljaj, sapica (it.), 14. vrata (nem.), 15. grška črka, 16. vkrcati se (angl.) 18. naš pesnik Gruden, 20. vaticanska banka, 21. spet premisliti (it.), 25. Španija, Avstrija, 26. mladi am. teniški igralec (Andre).

NAVPIČNO:

1. prikazati se, 2. veda o boleznih organov sečil (it.), 3. taki, takšni (it.), 4. vnetje ušesa (it.), 5. primeren, spodoben (angl.), 6. žrtveniki, oltarji (it.) 7. Madžarska, Italija, 8. urednica Novega Matajurja (Jole), 12. jugoslovanski otok, 14. ime Gogoljevega junaka Buljbe, 17. občina na Sardiniji v pokrajini Nuora, 19. Oblak Polde, 22. Emil Adamič, 23. Romunija, Švedska, 24. Esercito Italiano.

V oklepaju so označene okrajšave angl. za prevod v angleščino, it. za prevod v italijanščino in nem. za prevod v nemščino.

SLOVARČEK

ADAM MALIK — indonezijski politik in zunanji minister.

ASTON — angleški fizik, ki je odkril izotopnost; leta 1922 je prejel Nobelovo nagrado. (Francis William, 1877 - 1945)

BOSA — občina na Sardiniji v pokrajini Nuoro s približno 9.000 prebivalci.

CEKAS — posebna zlitina za električne grelnike, zlasti za izdelavo posebne žice.

KAT — vzhodnoafriški grm; dražilno nasladilo.

KERR — angleški fizik; odkril je Kerrov efekt (Kerrova celica). (John, 1824 - 1907)

LASKI — angleški politik in politolog, ki je uvedel pojem pluralizma.

MESMER — nemški zdravnik, ki je osnoval nauk o zdravilni moči magnetizma, ki je po njem tudi dobil naziv mesmerizem. (Franz Anton, 1734 - 1815)

RAE — britanski raziskovalec Afrike; tudi mesto v kanadski pokrajini Mackenzie in tudi jezero.

RAJA — v sultanski Turčiji: muslimanski podložniki, ki niso imeli istih pravic kot muslimani; tudi brezpravna množica.

REKAR — slovenski metalurg, univerzitetni profesor v Ljubljani (Ciril); slovenska smučarka, ki je sodelovala na olimpijskih igrah 1956 (Mara).

SCAT — pevski slog v jazzu. To zvrst petja je prvi na plošči uvedel sloviti ameriški pevec Louis Armstrong. To obliko petja je nato dovršeno izvajal Cab Calloway. Scat pa so izvajali še drugi znani pevci kot Ella Fitzgerald, Sarah Vaughan, Dizzy Gillespie itd.

TULA — mesto v SZ, na južnem robu moskovskega premogovnega bazena. Šteje približno 385.000 prebivalcev in ima razvejano kovinsko industrijo.

SOVA — češki pesnik, eden od utemeljiteljev moderne češke lirike (Antonin, 1864 - 1928).

UMA — sudanska stranka neodvisnosti.

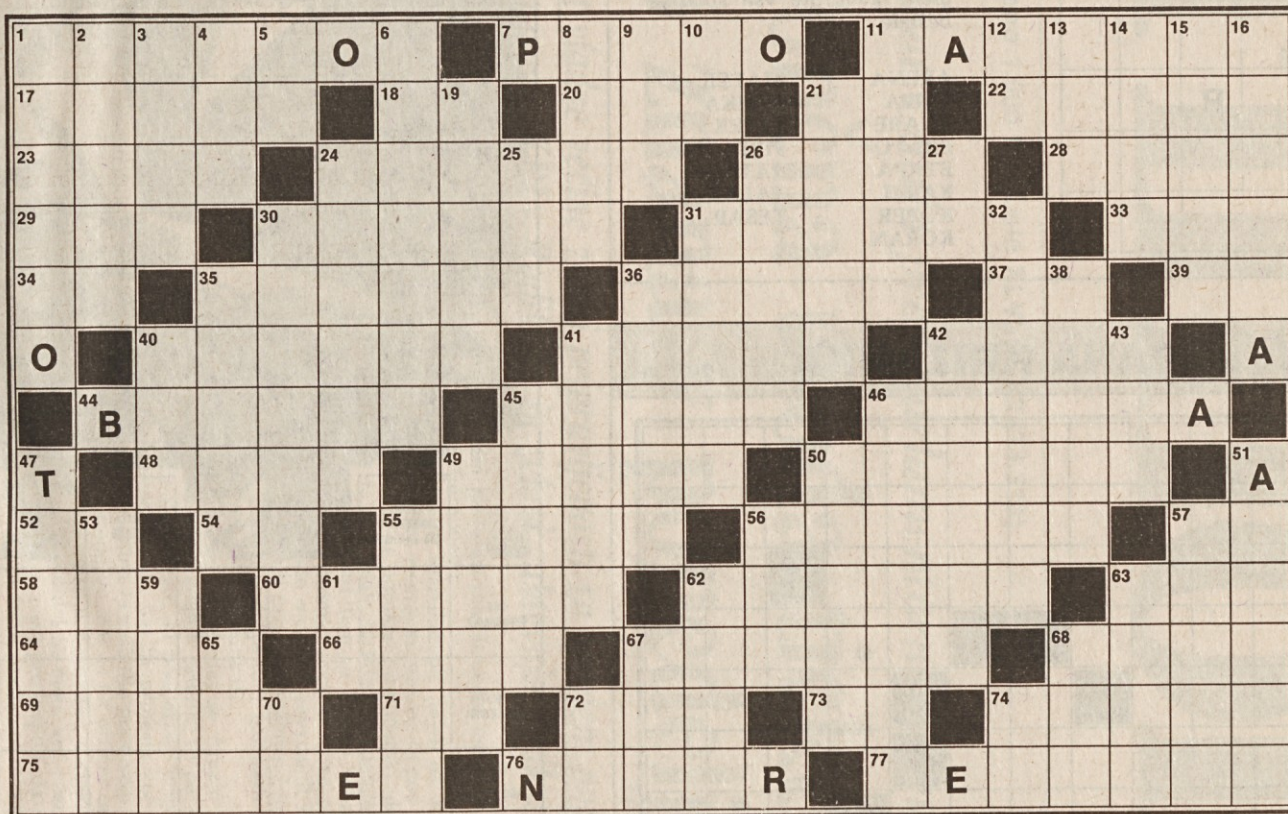
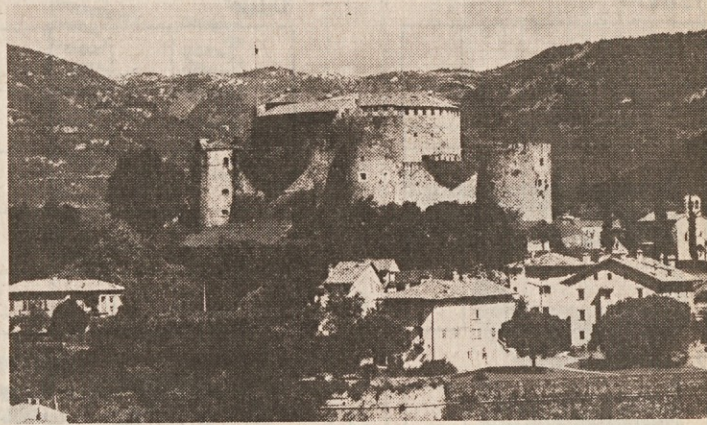
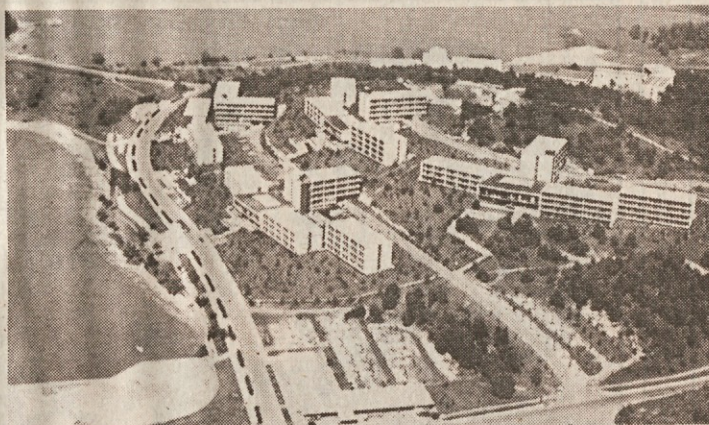
UR — davno Kaldejsko mesto.

KRIŽKRAŽEVI SODELAVCI

V tej številki so sodelovali:

Dušan JELINČIČ, Aleksander MUŽINA, Jože PETELIN, Mario ŠUŠTERŠIČ, Simon BIZJAK.

Ilustrator Barbara BONETA.

VODORAVNO:

1. ameriški filmski igralec (Charles),
7. italijanski TV napovedovalec Baudo,
11. evropska "sveta" državnica,
17. okoliš, okrožje, področje,
18. Italija, ZRN,
20. šandreško društvo,
21. Grčija,
22. sorazmerni deli ali deleži,
23. poziv, klic,
24. okostje,
26. blagajna,
28. ime film. igralca Sharifa,
29. angleška reka,
30. besednjak,
31. največje mesto v Pakistanu,
33. izraelska luka,
34. David Niven,
35. cent,
36. bivši madžarski politik (Janos),
37. avt. oznaka Taranta,
39. avt. oznaka Avellina,
40. hrvaško ogrski kralj (Matija),
41. glej levo sliko,
42. nemški pisatelj (Thomas),
44. angleški strežaj v baru,
45. mesto v Srbiji,
46. koča, bajta, kajža,
48. alkaloid v čaju,
49. moško ime,
50. glej desno sliko,
52. Anatolij Karpov,
54. Luksemburg, Norveška,
55. grški zakonodajalec,
56. azijski polotok,

57. avt. oznaka Kranja,
58. ože,
60. naslov nekdanjih kozaških poveljnikov,
62. praščje... klanje,
63. del dneva,
64. južnoameriška država,
66. poljska denarna valuta,
67. špansko mesto,
68. scena,
69. klic k orožju,
71. United States,
72. odžagan kos debla,
73. avt. oznaka Coma,
74. suha stebela poljščin brez plodov in semena,
75. šport, ki ga gojijo pri Krasu,
76. urednica Novega Matajurja (Jole),
77. pismo ali ustno poročilo.

NAVPIČNO:

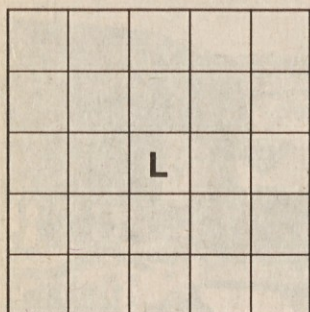
1. am. filmski igralec (Marlon),
2. naša vas,
3. tretje znamenje zodiaka,
4. afriški veletok,
5. Stanislav Renko,
6. ga vsebuje tobak,
8. trščica, troha,
9. remi pri šahu,
10. Primo Levi,
11. kraj v Istri,
12. Theodor Körner,
13. ime pisatelja Andriča,
14. globoka nezavest,
15. naskok, napad,
16. natura,
19. moško ime,

21. neutrudljivi delavec,
24. ljubljansko športno društvo,
25. loščilo,
26. gojenec častniške šole,
27. Anton Čehov,
30. strm obronek,
31. v grški mitologiji brodnik, ki je umrl pre-peljeval čez reko Stiks,
32. Apeninski polotok,
35. francoski filmski igralec (Jean),
36. bivši urednik Primorskega dnevnika (Jože),
38. žensko ime,
40. vzhodnoafriški grm,
41. egiptovska vrata v tempelj,
42. ime it. kolesarja Argentina,
43. ameriška profesionalna liga,
45. Poncij, deželni oblastnik v Judeji,
46. hodnik, veža,
47. avtor "Cvetja v jeseni" (Ivan),
49. koprski moped,
50. žitno zrno, golenec,
51. najvišja gora v Turčiji,
53. v nogometu je navadno št. 7 ali 11,
55. vojaški pozdrav,
56. debela palica,
57. lepotilna pomada,
59. železna kompozicija,
61. Tiskovna zadruga,
62. bicikel,
63. državni prevrat,
65. Hercegovce,
67. am. teniški igralec Mayotte,
68. vzklík bikoborcev,
70. Marcello Mastroianni,
72. avt. oznaka Ravenne,
74. Sigmund Freud.

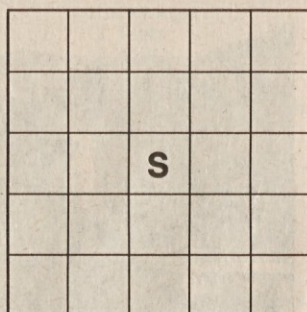
3x3 3x3 3x3

(edson)

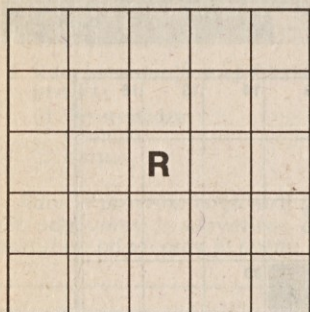
1. lik

3. lik

2. lik

S pomočjo že vpisanih črk v likih razporedite v tri magične kvadrate vse spodnje besede.

ARENA
EKIPA
ENARE
ERATO
ETAPA
KAREL
KOPER
KORAN

MATEK
OMIKA
PETEK
PIRIT
RATAR
TALAR
TESAR

SLIKOVNA KRIŽANKA

SLAVNA
UNIVERZA V
LOS ANGELESU

NADLEŽNE
ŽUŽELKE

OSEBNI
ZAJMEK

UGO
BORGOGNONI

KONICA
STROKOVNJAK
ZA IT. JEZIK

IT. POLITIK
(FRANCESCO)

SLABO ŽDANJE

BRITANSKI
RAZISKOVALEC
AFRIKE

JUG. KOŠ.
TRENER
NIKOLIC

IRAN
MESTO
NA SICILIJU

SESTAVIL
LAKO

TUJE
ŽENSKO IME

KRIŽKRAŽ
JE
VAŠ

STRAH
PRED
NASTOPOM

NEMŠKO
ŽENSKO IME
NAŠA VAS

POLZAVESTNO
STANJE

BEKA
NA POLJSKEM

ITALJANSKI
PEVEC ZERO

DOZDEVEK
SAN EPIFANIA

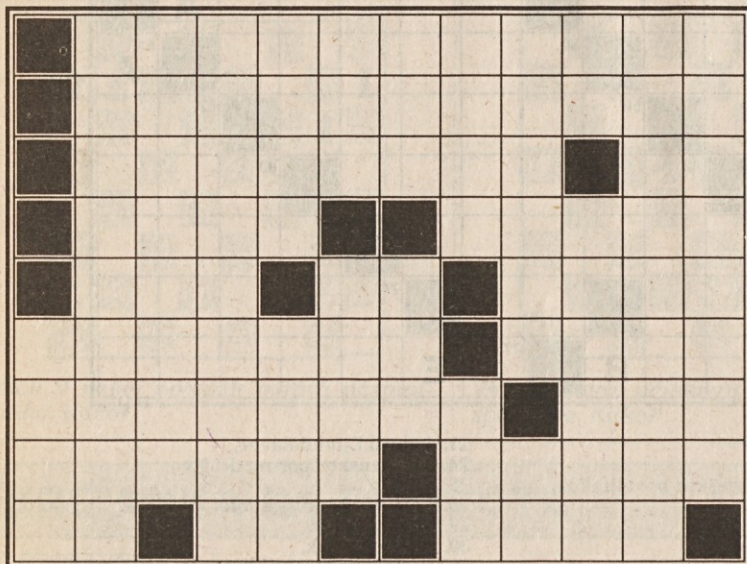
ŠPANILJA, ZBN
MESSINA

SLOVITI
NEM. ZDRAVNIK
(FRANZ ANTON)

TIPALKA
PRI ŽUŽELKAH

KOMBINIRANA KRIŽANKA

(gallus)

Besede s spodnjega spiska morate razvrstiti v lik tako, da se bodo med seboj pravilno križale. Polja, ki ločujejo besede med seboj, so že vrisana v lik križanke.

11 črk: KRALJ MATJAŽ - RADIOAMATER

9 črk: ADAM MALIK - AEROMETER - KRHLJIČEK

8 črk: HRASTNIK - RARA AVIS - UČILIŠČE - ŽRTVENIK

7 črk: BIVANJE

6 črk: DE SICA - PIKADO - TAKOVO

5 črk: DEDEK - LOPOV

4 črke: AJŠA - AMIL - BUDA - LAMA - LISA - NICK - OKEN - OTOR - VIME

3 črke: ATI - EDO - JAM - JOT - MAN - SEČ

2 črki: AK - AS - ET - JT - KK - RT

SKRIT PODPIS

(gallus)

5 — 1 — 500 — 1 — 100

Z gornjimi številkami se je podpisal skrivnostni prijatelj, ki mi je prejšnji teden poslal pismo.

Koliko časa boste potrebovali, da boste ugotovili njegov priimek?

- rojstni kraj našega pesnika (glej siva polja)
- Kosovelova pesniška zbirka
- za Glasgowom največje škotsko mesto
- večji kraj na progi Ljubljana-Kočevje-
Novo mesto
- znamenito turistično dalmatinsko mesto
- velika športna prirediteljska štiriletna (Baron De Conbertin!)
- slikovita pot iz Bohinja na Triglav
- slovenska regija s Kranjem na čelu
- velika nizozemska luka

1	A	L	E	+	N	I	T	+	R	I	G	=							
2	G	O	S	+	R	E	P	+	U	L	J	=							
3	L	I	M	+	O	D	A	+	P	I	A	=							
4	J	A	K	+	R	O	G	+	S	E	N	=							
5	D	O	M	+	T	A	R	+	T	E	R	=							
6	I	C	A	+	N	O	S	+	V	U	K	=							
7	K	U	B	+	R	I	N	+	V	O	D	=							
8	G	I	B	+	H	U	R	+	M	E	D	=							
9	B	A	N	+	E	N	A	+	R	I	Ž	=							

(sb)

1					
2					
3					
4					
5					

1. angleški politik in politolog, ki je uvedel pojem pluralizma (Harold 1893-1950, Avtoriteta v moderni državi),
2. močan človek, orjak,
3. kislja repa ali kislja zelje,
4. slovenski narodnozabavni ansambl,
5. podoba, lik.

(gallus)

1. vožnja s smučmi po strmini, smuk,
6. iver,
7. slovenski metalurg, univerzitetni profesor v Ljubljani (Ciril); slovenska smučarka, ki je sodelovala na olimpiadi leta 1956 (Mara),
8. italijansko mesto ob reki Santerno, v bližini Bologne,
9. posebna zlitina za električne grelnike, zlasti za izdelavo posebnih žice,
10. železniška tračnica.

NAVPIČNO:

1. očetov ali mamin brat,
2. telovadni element, salto,
3. hrvaški in srbski begunci iz Bosne, ki so v 16. in 17. stoletju bežali pred Turki na sever, na ozemlje pod Avstrijo ali Benetkami (njihovo središče je bilo v Senju),
4. gorski kozel; tudi veličina, ki je dana z eno samo številčno vrednostjo, nasprotje vektorja (v matematiki),
5. ime literarnega junaka Buljbe.

1	2	3	4	5
6				
7				
8				
9				
	10			

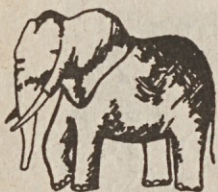
(gallus)

Besedi, ki manjkata na mestih, kjer so črtice, dobite tako, da premečete vse črke besede SKLADOVNICE!

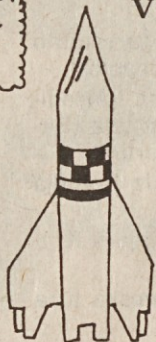
(gallus)

K K M M R R T T V V Z Z Y vstavite na gornje črte, tako, da boste skupaj s samoglasniki, ki so že napisani, prebrali stavek, ki se enako bere tudi z desne strani proti levi. V pomoč pri reševanju: črka Y je v stavku točno v sredini.

KRIŽKRAŽ ZA MLADE

Dedalo
sin.

VODORAVNO

nizek
ženski
glas

NAVPIČNO

NEAPELJ

OKAY

ilovica

A L

L

S

L

A

R

K

T

RAD17

AREZZO

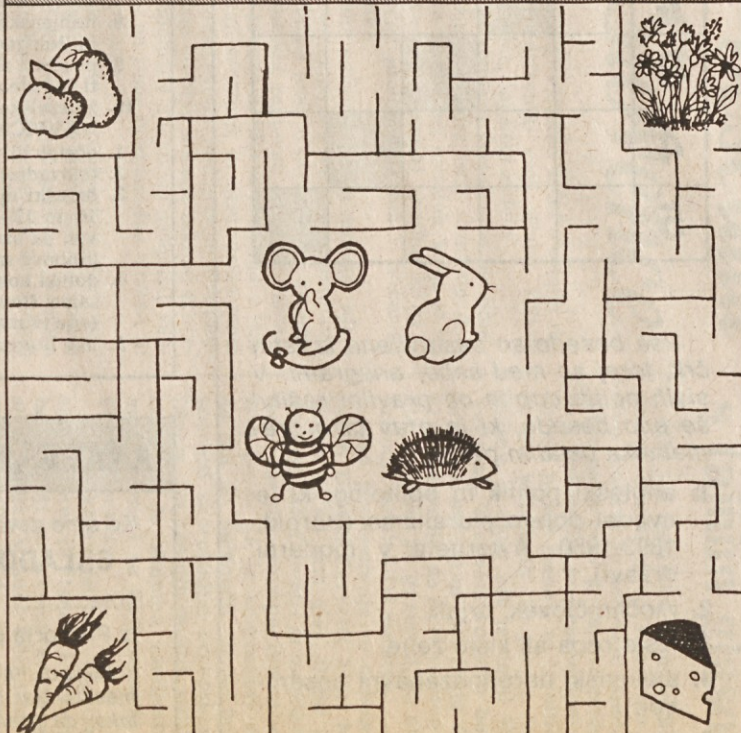
gledališče

OD PIKE DO PIKE

Poveži vse pike v zaporedju od 1 do 47 in od A do Š.

BLODNJAK

Kako naši »junaki« do svoje hrane

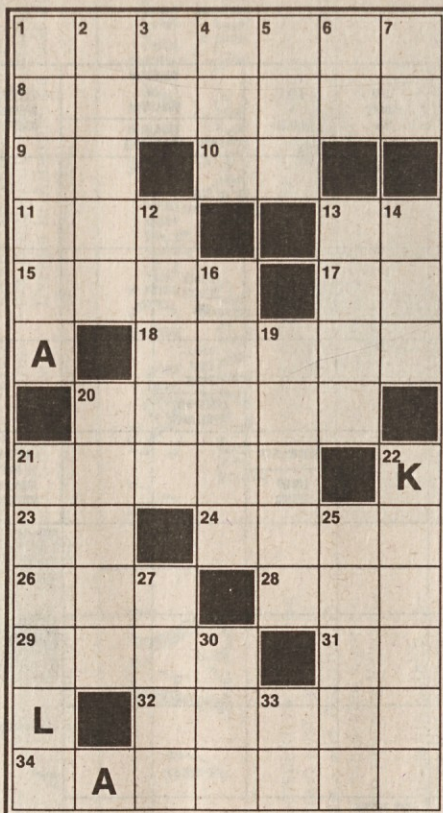

VODORAVNO:

1. odličen bivši francoski kolesar (Bernard),
8. Novi svet,
9. avtomobilska oznaka Messine,
10. Švedska, Luksemburg,
11. četrti rimski kralj,
13. Theodor Körner,
15. šahovska figura,
17. davno Kaldejsko mesto,
18. uradniki v starem Rimu,
20. hunski vladar,
21. ... in težave,
23. Avstrija, Španija,
24. ladja Argonavtov,
26. naselje,
28. grški otok,
29. ameriška pevka Fitzgerald,
31. Sonja Milič,
32. glavne ... karte,
34. Rihard, slovenski umetnik na sliki.

NAVPIČNO:

1. skalna puščava v Afriki,
2. pred priimki,
3. naša nikalnica,
4. galerija v Ljubljani,
5. eden od italijanskih sindikatov,
6. Lojz Kraigher,
7. avt. oznaka Taranta,
12. delavci na polju,
13. mesto v SZ ob Moskvi,
14. tekočina, ki se izteka v žilah,

16. italijanska reka,
19. prebivalci Ilirije,
20. površina, območje,
21. je lahko zidni in za meso,
22. in je lahko oveni in tudi črevesni,
25. skoraj vedno so dobrodošli,
27. večinoma vzpenjave zeliče ali polgrmi z lijestimi cveti,
30. moško ime,
33. nada, upanje.

Trma

Avtomobilista se srečata na skrajno ozki mestni ulici. Ne eden ne drugi noče nazaj, da bi pustil prehod.

Ustavljena sta skoraj pol ure. Nakar eden od avtomobilistov mirno vzame časopis in začne brati.

Drugi avtomobilist pa ga olikano vpraša: »Ko boste končali z branjem, mi lahko posodite časopis?«

Slab spomin

»Kako, da me ne spoznate, saj sva se vendarle srečala v živalskem vrtu?«

»Oprostite mi, toda med vsemi tistimi živalmi ...«

Gorenska

Na sodišču na Gorenjskem.

Sodnik: »Vam je žal, da ste ubili svojo ženo s tremi strelji?«

Obtoženec: »Še kako, saj bi zadostovala dva!«

Na letalu

Po zelo razgibanem letu se potnik približa pilotu letala in mu reče: »Zelo sem zadovoljen, da sem opravil ta dva poleta!«

Pilot: »Kako dva, saj smo leteli le od Rima do Ronk!«

»Prisežem, da sta bila dva: to je prvi in zadnji!«

Budilka

Učiteljica na dolgo in široko pripoveduje učencem o živalskem svetu. Govora je o petelinu, mački, psu...

Učiteljica: »No, Janezek, katera žival te navezgodaj prebudi?«

Janezek: »Moj brat, učiteljica!«

Rimski kralji

Učiteljica: »Kdo izmed vas mi lahko pove, koliko je bilo rimskih kraljev?«

»Jaz, učiteljica!« se oglasi Janezek.

»Odlično, Janezek, pa povej mi njih število?«

»Sedem, učiteljica, bilo jih je sedem!«

»Krasno, Janezek, sedaj pa povej mi, kateri je bil zadnji kralj?«

»Sedmi, učiteljica!«

REŠITVE IZ TE ŠTEVILKE

NASLOVNA STRAN

KRIŽANKA Z NAŠIM SLIKARJEM. 1. Ahasver, 8. puma, 12. car, 15. tovarne, 16. opas, 17. ara, 18. Aral, 19. knez, 21. stadij, 23. kontraindikacija, 26. Aston, 27. Corneille, 28. K.U., 29. satan, 30. ril, 31. aorist, 34. AV, 35. ME, 36. AB, 38. Klavdij Palčič, 45. Loi, 47. scat, 49. Redford, 50. kleja, 52. DO, 53. lo, 54. Oto, 55. spartakiada, 60. Vidmar, 62. kanuji, 64. Tone, 65. nenravnost, 67. alimenti, 69. srbenje, 71. Nista, 72. rasa, 73. inč, 74. arak, 75. E.K., 76. akt. Na sliki = Klavdij Palčič.

STRAN II.

NAŠI IN DRUGI KVIZI. 1. Saša, 2. Josip Tvčar, 3. Oskar, 4. Ivan Lendl, 5. Ševardnadze, 6. Meta, 7. Slavko Tomšič, 8. glasbila iz lesa, 9. Chicago Bulls, 10. Proust.

ŠAHOVSKA PROBLEMA. 1. problem: Td4: ed4; 2. Te5+Kg4; 3. h3 mat. 2. problem: 1. ...Df3; 2. Kf3: Se3! in beli se je vdal, saj ne more preprečiti napredovanja črnega kmeta na liniji h.

KRIŽANKA ZA POLIGLOTE. 1. autobahn, 9. prateria, 10. po-

lice, 11. M.K., 13. alito, 14. tor, 15. ro, 16. embark, 18. Igo, 20. IOR, 21. ripensare, 25. EA, 26. Agassi.

STRAN III.

KRIŽANKA ZA STRPNEJŠE. 1. Bronson, 7. Pippo, 11. Vatikan, 17. revir, 18. ID, 20. Val, 21. GR, 22. kvote, 23. apel, 24. skelet, 26. kasa, 28. Omar, 29. Nen, 30. Slovan, 31. Karači, 33. Aka, 34. D.N., 35. stotak, 36. kadar, 37. TA, 39. AV, 40. Korvin, 41. Poreč, 42. Mann, 44. barman, 45. Piro, 46. koliba, 47. T, 48. tein, 49. Tilen, 50. Gorica, 51. A, 52. A.K., 54. LN, 55. Solon, 56. Koreja, 57. KR, 58. vrv, 60. ataman, 62. kolina, 63. ura, 64. Čile, 66. zlot, 67. Toledo, 68. oder, 69. alarm, 71. US, 72. ril, 73. CO, 74. slama, 75. rokomet, 76. Namor, 77. referat. Na slikah = Poreč, Gorica.

STRAN IV.

3x3 3x3 3x3. 1. lik: petek - Erato - talar - etapa - koran. 2. lik: Koper - omika - pirit - ekipa - ratar. 3. lik: Matek - arena - tesar - Enare - Karel. KOMBINACIJSKA KRIŽANKA. Kralj matjaž - radioamater

- hrastnik - rt - lama - lopov - jam - as - vime - bivanje - oken - učilišče - ati - desica - dedek - AK - KK - otor. SLIKOVNA KRIŽANKA. U.B. - ost - Crispi - luter - ACA - IR - Elena - Inge - trans - Renato - Epi - ED - Mesmer - antena. Na sliki = Bruce Springsteen. SKRIT PODPIS. Številke napišite z rimskimi številkami, potem boste prebrali Vidic.

STRAN V.

IZ TREH BESEDENA. 1. integrati, 2. Grosuplje, 3. olimpiada, 4. Gorenjska, 5. Rotterdam, 6. Uskovnica, 7. Dubrovnik, 8. Edimburgh, 9. Nabrežina. Rešitev = Igo Gruden. ANAGRAMNA IZPOLNJEVANKA. 1. Laski, 2. silak, 3. kisal, 4. Slaki, 5. slika. Rešitev = liska.

MALA KRIŽANKA. 1. spust, 6. trska, 7. Rekar, 8. Imola, 9. cekas, 10. tir.

ANAGRAM. Skladovnice = sladko vince

PALINDROMNI STAVEK. Rešitev = O, markizova Toyota vozi kramo!

STRAN VI.

SLIKOVNA KRIŽANKA. N - bat - kabel - Ra - p - Q - kletka - Ikar - želva - AL - sekira - l - o - slon - t - n - sablja - krt - ananas - raketa. Rešitev = Nabrežina.

STRAN VII.

KRIŽANKA. 1. Hinault, 8. Amerika, 9. ME, 10. SL, 11. Ank, 13. T.K., 15. dama, 17. Ur, 18. edili, 20. Atila, 21. križi, 23. AE, 24. Argo, 26. vas, 28. Ios, 29. Ella, 31. S.M., 32. aduti, 34. Jakopič. Na sliki = Jakopič.

STRAN VIII.

SLIKOVNA KRIŽANKA. Gin - običaj - ose - Dorica - rin - vranec - ID - da - Kirk - volej - gorila - mama - Orel - Iliri - Igo - keramika - ekonom - tabla - TS - tlak - Roby - ya - amater - rž - sneg - Dragotin - dogovor - Sova - neolitik - ANAS - RN - SO - Ugo - sla - kavarne - Ivan Lendl - ajdi - Noe - rtič - alt. Na slikah = Mike Tyson, Ayrton Senna, Ivan Lendl.

Opomba

Pri križankah so rešitve navedene le za vodoravno.

SLIKOVNA KRIŽANKA — ŠPORTNI ASI

		NESTAVIL: LARO	JE TEKOČE IN TUDI POGONSKO	TUJE MOŠKO IME	REKA V ANGLIJI	SREDSTVO ZA ODVAJANJE ODVAJALNI PRIPOMOČEK		TRŽAŠKO ŠPORTNO DRUŠTVO	AZJSKA DRŽAVA	VOJAŠKE STOPNJE	RASTLINSKI ROD, JAVOR	AMERIŠKI PISATELJ LONDON
		IRSKI BRINOVEC				ŠEGA NAVADA						
		NADLEŽNE ŽUŽELKE				LJUBEK ŽENSKO IME						
		JAPONSKI DROBIZ				KONJ ČRNE BARVE ZASTOPNIK, ODPOSLANEC						
		ITALIJA, ZRN			PRITRDLJNICA LIRSKI PESNIK			AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC DOUGLAS				
		UDAREC PRI TENISU POROK										
		JE BIL NEVSKI IN TUDI VELIKI	VELIKA OPICA SLOVENSKI TELOVADEK CERAR									
NAJLUBŠA OSEBA				MESTO OB OKI ITALJANSKO PRIZORIŠČE F 1								
PREBIVALCI ILIRIJE					NAŠ PESNIK GRUDEN VERSKI POGLAVAR MUSLIMANOV							
IZDELKI IZ ŽGANE GLINE								POVRŠINA (IT.)	BIVŠI ŠVEDSKI TENISKI IGRALEC (BJORN)	LARRY BIRD		
GOSPODAR, UPRAVITELJ					V UČILNICI VODILNE OSEBE							
TRST			PRITISK					TUJE MOŠKO IME TURČIJA			ZVER	AMERIŠKA CIVILNA USTANOVA ZA VESOLJSKE RAZISKAVE
YANKEE NA ZAČETKU			MOŠKO IME	NEPROFESIONALC ZADETEK PRI NOGOMETU					ROD ŽITNE TRAVE NADLEŽNA ŽUŽELKA			
ZIMSKA PADAVINA				JADRANSKI OTOK	SL. PESNIK KETTE KOPNA OBDAHA Z MORJEM							
SLEDI VPRŠANJU							ŠEJKAT V PERZIJSKEM ZALIVU	EDEN UTEMELJITELJEV MODERNE ČEŠKE LIRIKE (ANTONIN)				
MLAJŠA KAMENA DOBA								INDIJSKI NARODNI VODITELJ	IT. CESTNA SLUŽBA MAJHEN DREL			
ROMUNIJA, NORVEŠKA ALI KRATICI ROKSANDE NJEGUŠ			SONDRIO		FILMSKI IGRALEC TOGNAZZI OBER				POŽELJENJE NIKALNICA			
				MESTNI LOKALI ...S KAVO							VAS V DOBERDOBRSKI OBČINI	LETENJE
					POGANI					BIBLIJSKI OČAK		
					MAJHEN KONEC POLOTOKA					NIZEK ŽENSKI GLAS		